

2022

LATVIJAS GĀZE KONCERNA KONSOLIDĒTAIS UN AKCIJU SABIEDRĪBAS "LATVIJAS GĀZE" GADA PĀRSKATS

Sagatavots saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprināto Starptautisko finanšu pārskatu standartu prasībām

SATURS

VĒSTULE AKCIONĀRIEM.....	4
AS "LATVIJAS GĀZE" PADOME	5
AS "LATVIJAS GĀZE" VALDE	6
LATVIJAS GĀZE KONCERNS ĪSUMĀ.....	7
STRATĒGIJA UN MĒRĶI.....	7
"LATVIJAS GĀZE" KONCERNA FOKUSS.....	8
AS "LATVIJAS GĀZE" AKCIJAS UN AKCIONĀRI	10
"LATVIJAS GĀZE" KONCERNA FAKTI UN SKAITĻI	13
VADĪBAS ZIŅOJUMS.....	15
PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU	23
FINANŠU PĀRSKATI.....	24
KORPORATĪVĀ INFORMĀCIJA	24
PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINS	25
APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS.....	26
BILANCE	27
SABIEDRĪBAS PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM PAŠU KAPITĀLĀ.....	30
NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS.....	31
PIELIKUMI.....	32
KONSOLIDĒTAIS KORPORATĪVĀS SOCIĀLĀS ATBILDĪBAS ZIŅOJUMS (NEFINANŠU PAZIŅOJUMS).....	72
VALDES PAZIŅOJUMS.....	73
IEVADS.....	74
ANO GLOBĀLĀ LĪGUMA KUSTĪBAS 10 VĒRTĪBAS	75
CILVĒKTIESĪBAS	77
CILVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANA UZŅĒMUMĀ	77
DARBINIEKU VESELĪBA UN DROŠĪBA.....	78
PRIVĀTUMS UN DATU DROŠĪBA	79
DARBĪBAS INDIKATORI.....	79
DARBASPĒKS.....	81
ARODBIEDRĪBAS	81
PIESPIEDU UN BĒRNU DARBS.....	81
NODARBINĀTĪBAS NOSACĪJUMI	82

DISKRIMINĀCIJAS NOVĒRŠANA.....	83
DARBĪBAS INDIKATORI.....	84
VIDE	87
DABASGĀZES IZMANTOŠANA UN ILGTSPĒJA	87
DABAS RESURSU PATĒRIŅŠ UN SEG	89
BIOLOĢISKĀ DAUDZVEIDĪBA.....	92
DABASGĀZES SADALES TĪKLU EKSPLUATĀCIJA UN PIESĀRŅOJUMS.....	98
ĶĪMISKĀS VIELAS UN ATKRITUMI	100
DARBĪBAS INDIKATORI.....	100
PRETKORUPCIJA.....	109
UZŅĒMUMA KULTŪRA, PROCEDŪRAS UN PASĀKUMI.....	109

VĒSTULE AKCIONĀRIEM

Godātais akcionār!

Latvijas Gāze koncerns ir aizvadījis izaicinājumiem pilnu 2022. finanšu gadu. Ģeopolitisko notikumu un normatīvo regulējumu izmaiņu iespaidā, 2022. gadā dabasgāzes tirgos Eiropā pieprasījums būtiski pārsniedza piedāvājumu, kas izraisīja strauju cenu pieaugumu un svārstības. Latvijas dabasgāzes apgāde, lai arī bez tieša tehniska savienojuma ar Rietumeiropu, ir pilnībā atkarīga no ekonomiskiem un politiskiem notikumiem ne tikai Baltijā, bet arī Eiropā un pasaulē, jo dabasgāzes cena Latvijā ir piesaistīta Rietumeiropas dabasgāzes biržu indeksiem. Neskatoties uz to, Latvijas Gāze koncerns sasniedza pozitīvus darbības rezultātus.

2022. gada vasarā ģeopolitiskās situācijas iespaidā Eiropas valstis veidoja lielākus dabasgāzes krājumus apkures sezonai, lai nodrošinātu dabasgāzes pieejamību un drošumu reģionā, kas radīja būtisku izaicinājumu dabasgāzes piegāžu tīkliem. Līdz 2022. gada martam AS "Latvijas Gāze" iegādājās dabasgāzi atbilstoši ar PAS "Gazprom" noslēgtā ilgtermiņa dabasgāzes piegāžu līguma nosacījumiem. Kopš 2022. gada aprīļa AS "Latvijas Gāze" ir veiksmīgi pārorientējusi dabasgāzes piegādes, un, atļautā normatīvā regulējuma ietvaros, iepirka dabasgāzi, t.sk. Krievijas izcelsmes, no citiem alternatīviem dabasgāzes piegādātājiem. Kopš 2022. gada oktobra AS "Latvijas Gāze" iegādājās dabasgāzi, kas nav Krievijas izcelsmes, no alternatīviem dabasgāzes piegādātājiem Eiropas Savienībā.

Neskatoties uz iepriekš minētajiem izaicinājumiem, AS "Latvijas Gāze" turpināja savu darbību, nodrošinot nepārtrauktu gāzapgādi saviem klientiem, tajā skaitā pildot savu Publiskā tirgotāja pienākumu pret vairāk kā 340 000 māsaimniecībām. Tāpat notiek aktīva gatavošanās māsaimniecību tirgus atvēršanai no 2023. gada 1. maija, lai AS "Latvijas Gāze" arī turpmāk saviem klientiem spētu nodrošinātu augstas kvalitātes pakalpojumus par konkurētspējīgām cenām.

2022. gadā Sabiedrības akcionāri pieņēma lēmumu par Sabiedrības reorganizācijas procesa vai pamatkapitāla samazināšanas uzsākšanu. Pildot akcionāru lēmumu, tika pieņemts lēmums par AS "Gaso" pārdošanu, ko plānots īstenot 2023. gada laikā.

Apzinoties globālos apdraudējumus informācijas sistēmām un tehnoloģijām, AS "Latvijas Gāze" turpina īstenot projektus kibersdrošības stiprināšanai. Papildus tam, nepārtraukti norit darbs pie mūsdienīgu IT risinājumu ieviešanas klientu apkalpošanai, kas orientēti uz efektīvu pakalpojumu sniegšanu un ar to saistīto klientu apmierinātības palielināšanu.

Klientu pieaugošās prasības un konkurence, kā arī pārmaiņas sabiedrības vērtībās nosaka mūsu nākotni. AS "Latvijas Gāze" galvenais uzdevums ir nodrošināt Latvijas gāzapgādes drošību un nepārtrauktību un sasniegt izcilību Latvijas Gāzes operatīvajā un komerciālajā darbībā, kuras pamata fokuss arvien būs klients.

Ar cieņu
Aigars Kalvītis

AS "LATVIJAS GĀZE" PADOME

Padomes pilnvaru termiņš no 2021. gada 6. septembra līdz 2024. gada 5. septembrim.

Kirils Selezņovs
(Кирилл Селезнев), 1974
Padomes priekšsēdētājs

Gāzes un šķidro ogļūdeņražu tirdzniecības
un apstrādes departamenta vadītājs, AAS
Gazprom

Juris Savickis, 1946
Padomes priekšsēdētāja
vietnieks

SIA "ITERA Latvija", prezidents

Olivers Gīze (Oliver Giese), 1967
Padomes priekšsēdētāja
vietnieks

Vecākais viceprezidents infrastruktūras
pārvaldības jautājumos Uniper SE
(iepriekš E.ON Global Commodities SE),
Diseldorfā, Vācija

Nikolass Merigó Kuks
(Nicolàs Merigó Cook), 1963
Padomes loceklis

Galvenais izpilddirektors, Marguerite
Adviser S.A. (Luksemburga)

Matias Kolenbahs
(Matthias Kohlenbach), 1969
Padomes loceklis

Juridiskais departaments, Uniper SE,
Vācija; atbildība par starptautiskajiem
projektiem

Hanss Pēters Florens
(Hans-Peter Floren), 1961
Padomes loceklis

Īpašnieks un galvenais izpilddirektors,
FLORENGY AG (Esene, Vācija)

Jeļena Mihailova
(Елена Михайлова), 1977
Padomes locekle

Aktīvu pārvaldības un korporatīvo
attiecību departamenta vadītāja, PAS
Gazprom

Vitālijs Hatjkovs (Виталий
Хатьков), 1969
Padomes loceklis

817. Departamenta vadītājs, PAS Gazprom

Oļegs Ivanovs
(Олег Иванов), 1974
Padomes loceklis

Gāzes biznesa plānošanas, efektivitātes
vadības un attīstības departamenta
direktors, PAS NK "Rosneftj"

Jurijs Ivanovs
(Юрий Иванов), 1982
Padomes loceklis

Juridiskā departamenta Ārējās
ekonomiskās darbības tiesiskā
nodrošinājuma pārvaldes vadītājs, PAS
Gazprom

Ēriks Atvars, 1972
Padomes loceklis

Unicredit Corporate and Investment
Banking (Vācija)

AS “LATVIJAS GĀZE” VALDE

Valdes pilnvaru termiņš no 2021. gada 16. augusta līdz 2024. gada 15. augustam.

Egīla Lapsaļa pilnvaru termiņš ir no 2022. gada 1. novembra līdz 2024. gada 15. augustam.

Aigars Kalvītis, 1966
Valdes priekšsēdētājs

Latvijas Lauksaimniecības universitāte,
Maģistra grāds ekonomikā

Deniss Jemeljanovs, 1979
Valdes loceklis, Valdes
priekšsēdētāja vietnieks

Gubkina Krievijas Valsts naftas un gāzes
universitātes Ekonomikas un vadības
fakultāte, Ekonomists – vadītājs,
Ekonomikas un naftas un gāzes
uzņēmumu vadība

Elita Dreimane, 1968
Valdes locekle

Latvijas Universitāte
Juridiskā fakultāte, sociālo zinātņu
maģistra grāds tiesību zinātnē

Egīls Lapsālis, 1979
Valdes loceklis

Latvijas Universitāte
Juridiskā fakultāte, sociālo zinātņu
bakalaura grāds tiesību zinātnē

Valdes locekle ar pilnvaru termiņu līdz 2022.gada 12.augustam: Inga Āboliņa

LATVIJAS GĀZE KONCERNS ĪSUMĀ

Latvijas Gāze koncernā ietilpst divi segmenti - dabasgāzes tirdzniecība un dabasgāzes sadales operatora pakalpojumi.

Dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības segmenta ietvaros tiek sniegti dabasgāzes iepirkšanas, tirdzniecības un pārdošanas pakalpojumi. Šo uzņēmējdarbību, kas ietver dabasgāzes vairumtirdzniecību un pārdošanu rūpnieciskajiem un komerciālajiem klientiem, kā arī mājāsaimniecībām, veic AS "Latvijas Gāze" (turpmāk - "Sabiedrība").

Dabasgāzes sadales pakalpojumu segmenta ietvaros tiek sniegti dabasgāzes sadales operatora pakalpojumi Latvijā. Šo uzņēmējdarbību veic AS "Gasos", tai ir piešķirta ekskluzīva licence dabasgāzes sadales pakalpojumu sniegšanai Latvijas teritorijā, derīga līdz 2037. gada 6. decembrim. AS "Gasos" ir īpašnieks un operators visiem sadales aktīviem, kas nepieciešami, lai sniegtu attiecīgos pakalpojumus aptuveni 400 tūkstošiem klientu.

AS "Gasos" pilnībā atbilst Enerģētikas likuma prasībām, kas paredz pilnu juridisku, strukturālu un operacionālu sadales funkciju nodalīšanu no pārdošanas un tirdzniecības. AS "Gasos" Valde un Padome ir pilnībā neatkarīgas no AS "Latvijas Gāze" pārdošanas un tirdzniecības uzņēmējdarbības.

2022. gadā Sabiedrības akcionāri pieņēma lēmumu par Sabiedrības reorganizācijas procesa vai pamatkapitāla samazināšanas uzsākšanu. Īstenojot akcionāru lēmumu, 2022. gadā valde turpināja darbu pie vairāku AS "Gasos" turpmākās pārvaldības scenāriju izvērtēšanas atbilstoši spēkā esošā normatīvā regulējuma prasībām. Rezultātā ir uzsākts dabasgāzes sadales sistēmas operatora AS "Gasos" pārdošanas Sprocess, kuru plānots noslēgt 2023. gada ietvaros. Šī iemesla dēļ dabasgāzes sadales pakalpojumu segments turpmāk finansu pārskatā tiek uzskatīts par pārtraucamo darbību, bet dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības segments par turpināmo darbību.

LATVIJAS GĀZE KONCERNA STRUKTŪRA 2022. GADA 31. DECEMBRĪ

	Darbības valstis	Darbības veids	Līdzdalības daļa
AS "Latvijas Gāze"	Latvija, Lietuva, Igaunija un Somija	Dabasgāzes pārdošana un tirdzniecība	
AS "Gasos"	Latvija	Dabasgāzes sadale	100%

STRATĒGIJA UN MĒRĶI

MŪSU MĒRĶIS

Stiprināt Latvijas Gāze koncerna līderpozīcijas Latvijas un Baltijas enerģijas tirgū, kļūstot par klientu pirmo izvēli starp dabasgāzes piegādātājiem un nodrošinot stabilāko dabasgāzes apgādi Baltijas reģionam

MŪSU MISIJA

Sniegt pienesumu Baltijas reģiona ekonomikai, nodrošinot uzticamu, drošu un elastīgu dabasgāzes piegādi mājāsaimniecībām un uzņēmumiem par konkurētspējīgām cenām

MŪSU VĪZIJA

Uzlabot sabiedrības labklājību, veicinot dabasgāzes izmantošanu kā tīras un augstas efektivitātes enerģijas avotu klimata neitralitātes virzienā

“LATVIJAS GĀZE” KONCERNA FOKUSS

Latvijas Gāze koncerns, ko veido dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības un dabasgāzes sadales pakalpojumu segments, koncentrējas uz mērķi stiprināt līderpozīcijas Latvijas un Baltijas enerģijas tirgū un nodrošināt drošas un stabilas piegādes ar:

1. CENU KONKURĒTSPĒJU

Tiek veikts pastāvīgs darbs pie dabasgāzes iepirkšanas nosacījumu uzlabošanas un izmaksu efektivitātes optimizācijas attiecībā uz produktu un pakalpojumu sniegšanu ar mērķi piedāvāt konkurētspējīgas dabasgāzes cenas un nodrošināt pieejamus dabasgāzes sadales tarifus visiem klientiem.

2. PRODUKTA KVALITĀTI

Dabasgāze ir nemainīgi augstas kvalitātes produkts ar zemāko videi kaitīgu izmešu saturu, salīdzinot ar citiem fosilā kurināmā veidiem.

3. PAKALPOJUMU KVALITĀTI

Latvijas Gāze koncerns pastāvīgi uzlabo sniegto pakalpojumu kvalitāti un to pieejamību klientiem. Tiek veikti uzlabojumi uzņēmējdarbības un pārdošanas procesā ar mērķi padarīt produktu un pakalpojumu sniegšanu ātrāku un vienkāršāku.

4. EFEKTĪVU PĀRVALDĪBU

Latvijas Gāze koncerna pārvaldība tiek organizēta atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.² panta prasībām un Tieslietu ministrijas konsultatīvās padomes 2020. gadā izdotajam «Korporatīvās pārvaldības kodeksam». Kodeksā ietvertie principi un kritēriji izstrādāti, ņemot vērā Eiropas Savienības un Ekonomiskās Sadarbības un Attīstības Organizācijas (ESAO) ieteikumus kapitālsabiedrību korporatīvajai pārvaldībai.

5. PROFESIONĀLU PERSONĀLU

Latvijas Gāze Koncernā nodarbināti dažādu nozaru speciālisti. Ņemot vērā gāzapgādes drošības prioritāti, liela uzmanība tiek veltīta tehnisko speciālistu kvalifikācijai un darba drošībai. Dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības segmentā nodarbināti darbinieki, kas ir eksperti savā jomā un ir ar ilggadēju profesionāli pieredzi gan nozarē gan Sabiedrībā.

6. GĀZAPGĀDES DROŠĪBU

Dabasgāzes sadales pakalpojumu segmentā Latvijas Gāze koncerns nodrošina gan infrastruktūras fizisko drošību, gan sadales jaudu, kas nepieciešama, lai apmierinātu dabasgāzes pieprasījumu Latvijā.

7. ILGTSPĒJĪGĀM INVESTĪCIJĀM

Investīcijas gāzapgādes drošībā ir cieši saistītas ar efektivitātes uzlabošanu un vides faktoriem. Dabasgāzes sadales pakalpojumu segmentā tiek ievēroti augsti standarti attiecībā uz dabasgāzes sadales tīklu, tādējādi samazinot avāriju un metāna noplūdes risku, par galvenajām prioritātēm

izvirzot dabasgāzes sadales tīkla drošas un uzticamas infrastruktūras izveidi, vieda dabasgāzes sadales pakalpojuma nodrošināšanu, pievēršot uzmanību klientu apkalpošanas un sadales aktīvu un uzturēšanas un attīstības procesu digitalizācijai un dabasgāzes kā efektīva enerģijas avota popularizēšanai.

8. ILGTSPĒJU

Ievērojot Eiropas Savienības izvirzītos klimata neitralitātes mērķus 2050. gadam, AS "Latvijas Gāze" fokuss ir vērsts uz klientu radītās ietekmes uz vidi kompensēšanu, radot projektus, kas ļauj samazināt SEG emisijas. Atbilstoši Eiropas Savienības "Fit for 55" ietvaros izstrādātajai normatīvo aktu paketei, Eiropas Komisijas Ūdeņraža un gāzes tirgus dekarbonizācijas paketei, Metāna stratēģijai un Atjaunojamo energoresursu direktīvā izvirzītos mērķus, Koncerna ambīcija ir attīstīt atjaunojamo energoresursu projektus tajā skaitā, izmantojot dabasgāzes tīkla infrastruktūru, tās iespējas. Koncerna mērķis ir iespējami palielināt dabasgāzes izmantošanu jomās, kurās šobrīd tiek izmantoti citi fosilie energoresursi. Atbilstoši ilgtspējīgu ieguldījumu regulā sniegtajiem kritērijiem, AS "Gaso" var panākt ilgtspējīgumu ar ūdeņraža vai citu zemu emisiju gāzu sistēmu izveidi vai esošo sistēmu pārveidi šādu gāzu piegādei. Sabiedrība var panākt ilgtspējīgumu, īstenojot mērķi par biogāžu ražošanu/tirdzniecību, kas ir saskanīgs ar Sabiedrības stratēģijā noteiktajiem darbības attīstības virzieniem.

AS "LATVIJAS GĀZE" AKCIJAS UN AKCIONĀRI

AKCIJAS UN AKCIONĀRI

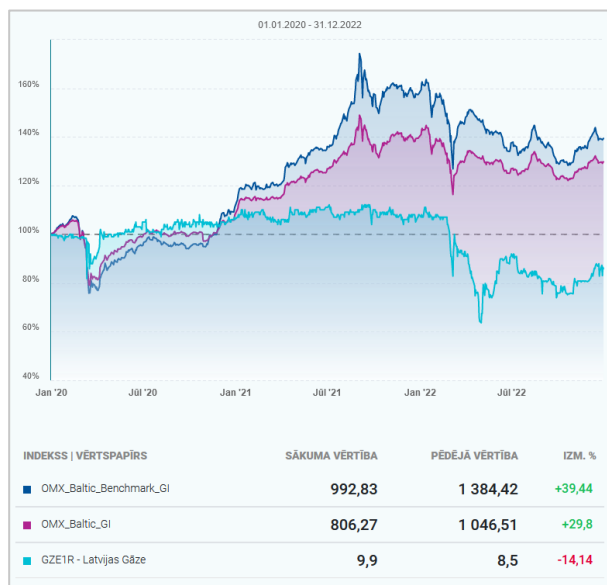
Kopš 1999. gada 15. februāra AS "Latvijas Gāze" akcijas tiek kotētas Nasdaq Riga biržā, un tās akciju tirdzniecības kods no 2004. gada 1. augusta ir GZE1R. Kopējais AS "Latvijas Gāze" akcionāru skaits 2022. gada 31. decembrī bija 6 739.

SABIEDRĪBAS AKCIJAS CENA, OMX RIGA GI UN OMX BALTIC GI INDEKSU IZMAIŅAS (01.01.2020. – 31.12.2022.)

ISIN	LV0000100899
Biržas kods	GZE1R
Saraksts	Otrais saraksts
Nominālvērtība	1.40 EUR
Kopējais vērtspapīru skaits	39 900 000

Avots: Nasdaq Baltic

Vērtspapīru skaits publiskā apgrozībā	25 328 520
Vērtspapīru skaits slēgtajā emisijā	14 571 480
Likviditātes nodrošinātāji	Nav

Avots: Nasdaq Baltic

AS "Latvijas Gāze" akcijas ir iekļautas četros Baltijas valstu industrijas indeksos, kas ietver sabiedrisko pakalpojumu sniedzējus - B7000GI, B7000PI, B7500GI, B7500PI, kā arī ģeogrāfiskajos indeksos - OMXBGI, OMXBPI, OMXRGI.

OMX RIGA (OMXR.) – visu akciju vietējais indekss. Tā grozu veido Nasdaq Riga biržas Oficiālā un Otrā saraksta akcijas. Indekss atspoguļo pašreizējo stāvokli un izmaiņas Nasdaq Riga biržā.

OMX BALTIC (OMXB.) – visu akciju Baltijas līmeņa indekss. Tā grozu veido Baltijas biržu Oficiālā un Otrā saraksta akcijas. Indekss atspoguļo pašreizējo stāvokli un izmaiņas Baltijas tirgū kopumā.

2022. gada 31. decembrī AS "Latvijas Gāze" tirgus kapitalizācija sasniedza 339.15 miljonus EUR, kas ir par 21% mazāk salīdzinājumā ar attiecīgo 2021. gada periodu.

AKCIJAS CENAS UN APGROZĪJUMA IZMAIŅAS (01.01.2020.-31.12.2022.)

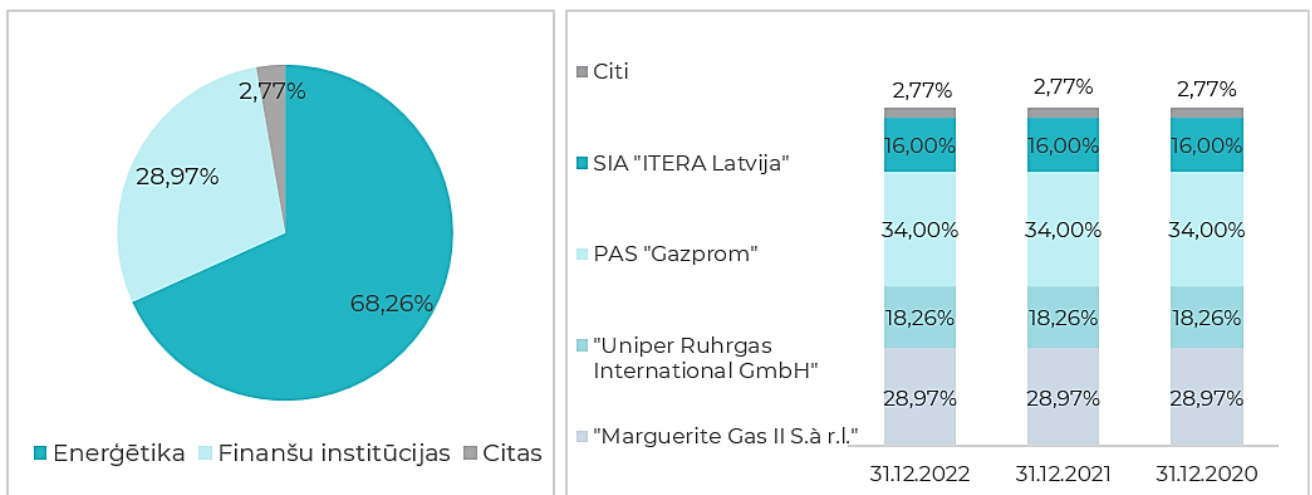

Avots: Nasdaq Baltic

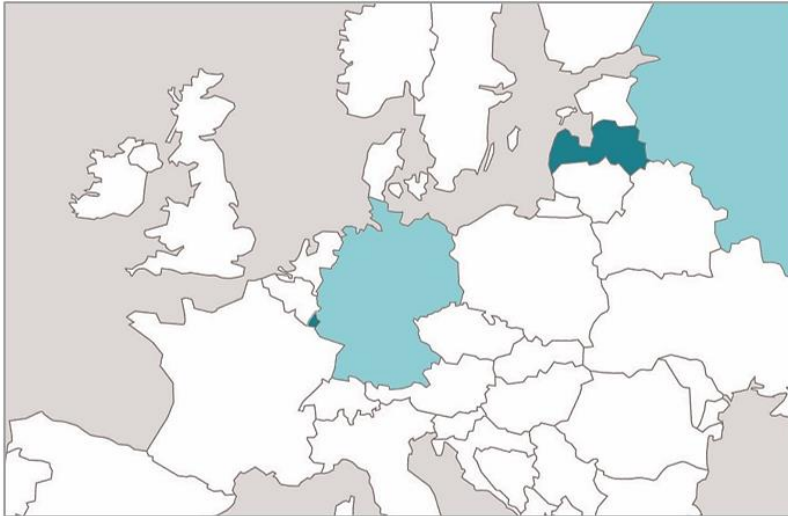
INFORMĀCIJA PAR AKCIJU TIRDZNIECĪBU (12M 2020 – 12M 2022)

	12M 2022	12M 2021	12M 2020
Akcijas cena (EUR):			
Pirmā	10.60	10.50	9.90
Augstākā	11.10	11.10	10.80
Zemākā	6.20	10.10	8.10
Vidējā	8.58	10.71	10.01
Pēdējā	8.50	10.70	10.50
Izmaiņas (starp pirmo un pēdējo cenu)	-19.81%	1.90%	6.06%
Darījumu skaits	3 844	3 030	1 800
Tirgots akciju skaits	84 377	81 665	77 226
Apgrozījums (milj. EUR)	0.72	0.87	0.77
Kapitalizācija (milj. EUR)	339	427	419

AKCIONĀRU SASTĀVS UZ 31.12.2022.

GALVENO AKCIONĀRU ĢEOGRĀFISKAIS SADALĪJUMS

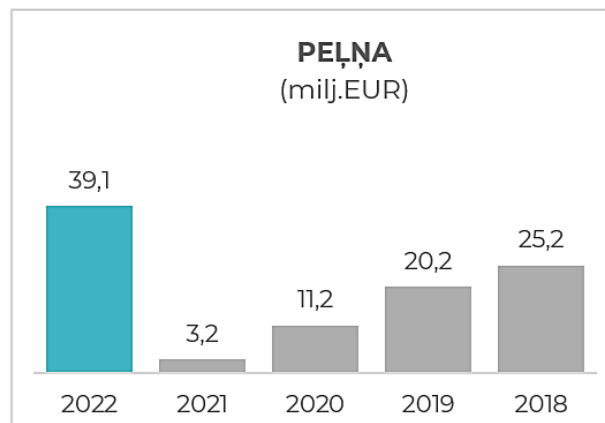
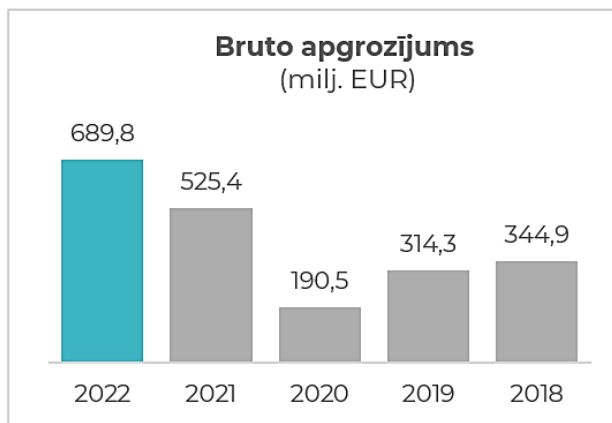
- Krievija (PAS Gazprom)
- Luksemburga (Marguerite GAS II S.Ā R.L.)
- Vācija (Uniper Ruhrgas International GMBH)
- Latvija (SIA Itera Latvija)

AS "LATVIJAS GĀZE" PĀRVALDES STRUKTŪRĀM PIEDEROŠAS AKCIJAS

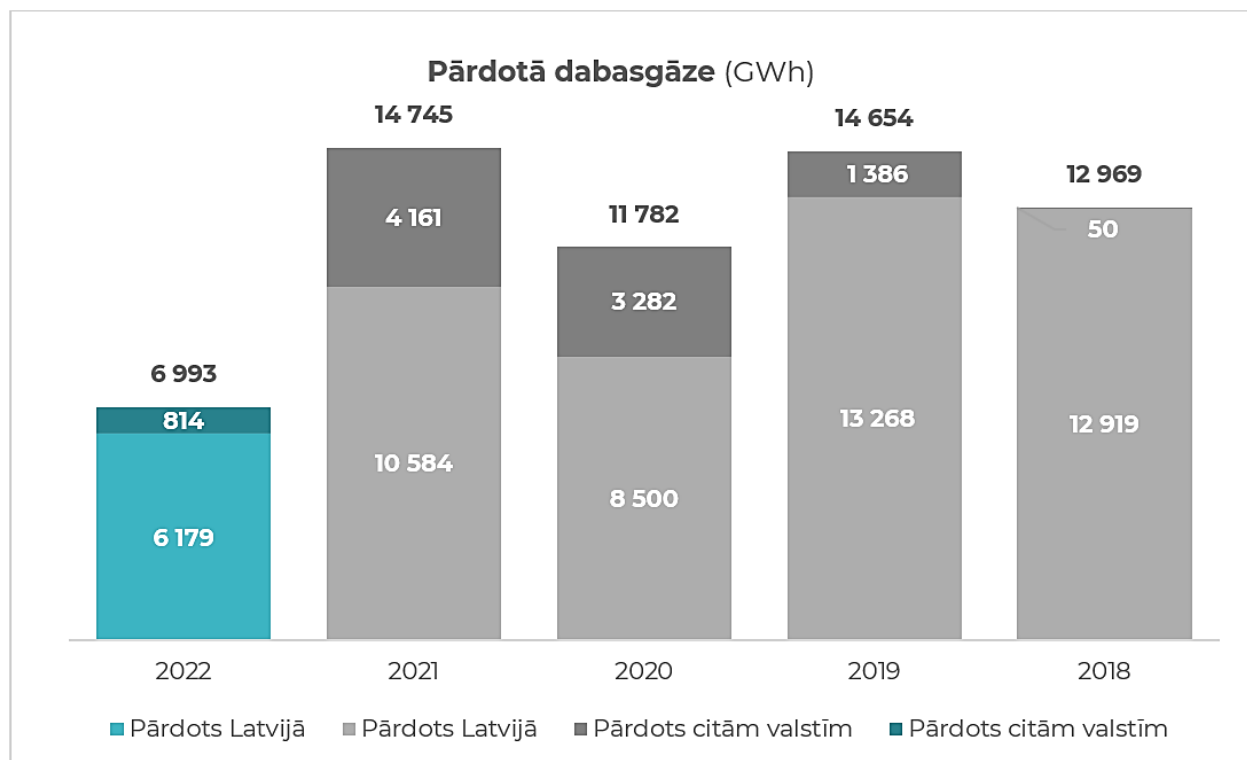
		Finanšu pārskatu parakstīšanas dienā
Valde		Akciju skaits
Valdes priekšsēdētājs	Aigars Kalvītis	Nav
Valdes loceklis, Valdes priekšsēdētāja vietnieks	Deniss Jemeljanovs	Nav
Valdes locekle	Elīta Dreimane	Nav
Valdis loceklis	Egīls Lapsalis	Nav
Padome		
Padomes priekšsēdētājs	Kirils Seļežņovs	Nav
Padomes priekšsēdētāja vietnieks	Juris Savickis	Nav
Padomes priekšsēdētāja vietnieks	Olivers Gīze	Nav
Padomes loceklis	Nikolass Merigo Kuks	Nav
Padomes loceklis	Matiass Kolenbahs	Nav
Padomes loceklis	Hanss Pēters Florens	Nav
Padomes loceklis	Jeļena Mihailova	Nav
Padomes loceklis	Vitālijs Hatjkovs	Nav
Padomes loceklis	Oļegs Ivanovs	Nav
Padomes locekle	Jurijs Ivanovs	Nav
Padomes loceklis	Ēriks Atvars	Nav

“LATVIJAS GĀZE” KONCERNA FAKTI UN SKAITĻI

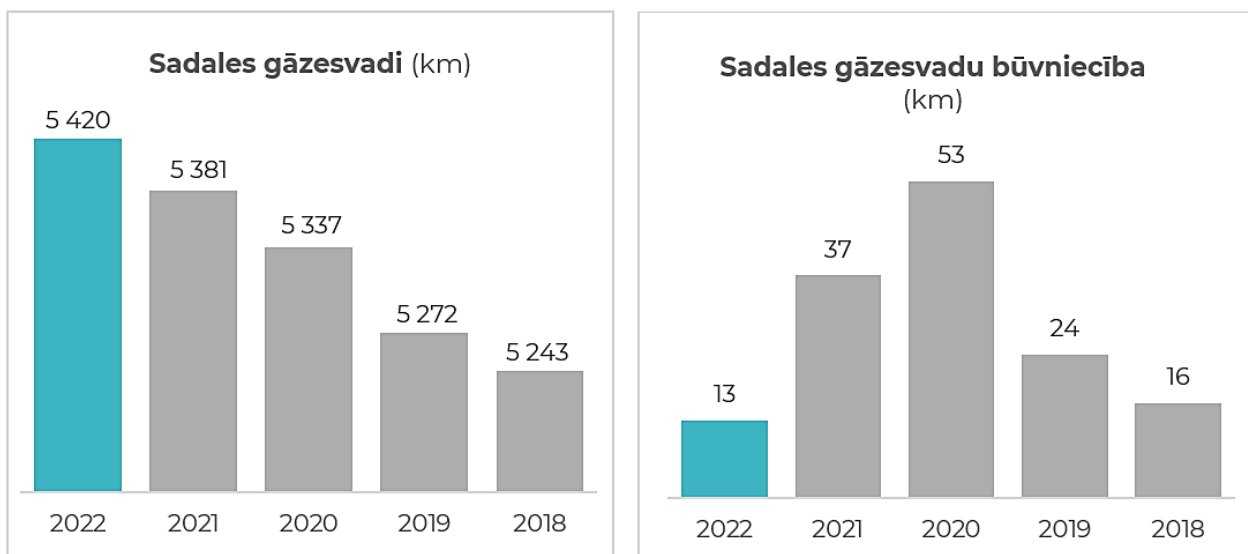
FINANŠU RĀDĪTĀJI

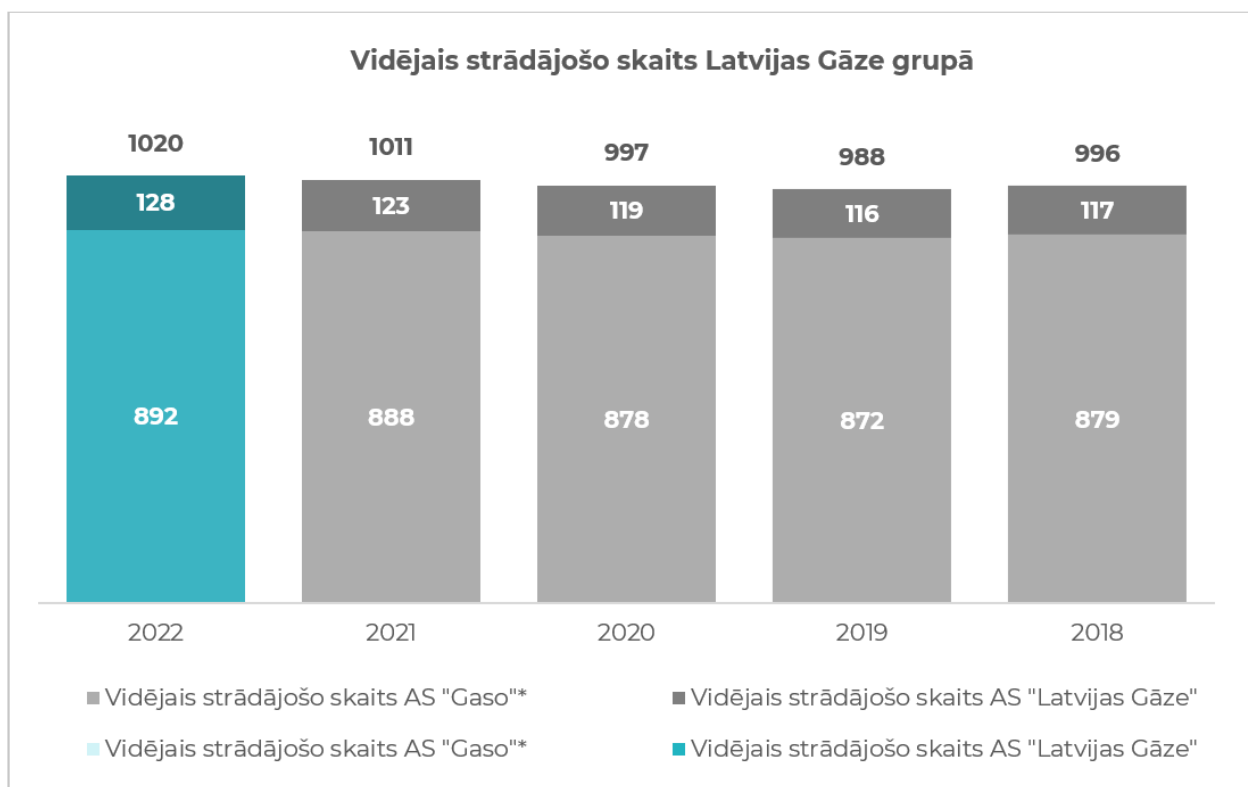
DABASGĀZES APJOMI

PĀRTRAUCAMĀ DARBĪBA – DABASGĀZES SADALES APJOMI

DARBINIEKI

*Pārtraucamā darbība.

VADĪBAS ZIŅOJUMS

Latvijas Gāze koncerns ir aizvadījis izaicinājumiem pilnu 2022. finanšu gadu, ko raksturoja augstas nenoteiktības apstākļi: dabasgāzes cenas pārsniedza 200 EUR/MWh robežu, ģeopolitisko notikumu ietekme, normatīvā regulējuma izmaiņas gan Latvijas, gan Eiropas Savienības mērogā. Neskatoties uz to, Latvijas Gāze turpināja savu darbību, nodrošinot nepārtrauktu gāzapgādi saviem klientiem, tajā skaitā pildot Publiskā tirgotāja pienākumu pret saistītajiem lietotājiem.

Latvijas Gāze koncerna 2022. gada neto peļņa ir 39.1 miljons EUR, kas ir par 35.9 miljoniem EUR lielāka, salīdzinot ar 2021. gadu. Rezultāts ir saistāms ar AS "Latvijas Gāze" disciplinēto tirdzniecības un riska pārvaldīšanas stratēģiju 2021. un 2022. gadā. Koncerna neto apgrozījums 2022. gadā sasniedza 689.8 miljonus EUR – par 31% vairāk nekā 2021. gadā, kad neto apgrozījums bija 525.4 miljoni EUR. Pieaugums ir saistīts ar augstākām dabasgāzes pārdošanas cenām.

AS "Latvijas Gāze" turpināja savu darbību, nodrošinot nepārtrauktu gāzapgādi saviem klientiem, tajā skaitā pildot savu Publiskā tirgotāja pienākumu pret saistītajiem lietotājiem, vairāk kā 340 000 māsaimniecībām.

2022. gadā AS "Latvijas Gāze" klientiem Latvijā un ārvalstīs pārdeva 6 993 GWh dabasgāzes. Salīdzinājumā ar 2021. gadu pārdošanas apjoms ir samazinājies par 53%. Pārdošanas apjomu samazinājums saistīts ar tirgus dalībnieku izvēli neiegādāties Krievijas izcelsmes gāzi jau pirms 2023. gada 1. janvāra, kā arī klienti ir pārskatījuši dabasgāzes izmantošanas jaudas augsto dabasgāzes cenu dēļ, tajā skaitā ir izvēlējušies pāriet uz alternatīviem energoresursiem.

Pārdošanas apjomi māsaimniecību klientu segmentam 2022. gadā bija 1 268 GWh. Līdz 2023. gada 1. maijam segments ir regulēts, un tarifu apstiprina Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija. Māsaimniecību segments 2022. gada pirmajā pusgadā radīja zaudējumus, jo tarifs bija zemāks par dabasgāzes izmaksām un tirdzniecības izdevumiem. Pamatojoties uz regulējumu, māsaimniecību tarifs tika paaugstināts nākamajam tarifu periodam. Saistībā ar to, ka dabasgāzes iepirkuma cena 2022. gada 3. un 4. ceturksnī bija ievērojami augstāka nekā tarifā noteiktā pārdošanas cena, māsaimniecību klientu segments turpināja radīt zaudējumus. Sakarā ar izmaiņām "Energoresursu cenu ārkārtas pieauguma samazināšanas pasākumu likumā" līdz 2022. gada 31. decembrim Ekonomikas ministrijai bija jāveic kompensācijas maksājumu par starpību starp regulēto tarifu un faktisko dabasgāzes cenu 2022. gada otrajam pusgamam, tādējādi kompensējot iepriekš radušos zaudējumus no māsaimniecību segmenta.

2022. gada 10. augustā stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr. 503 "Enerģijas lietotāju apgādi agrīnās brīdināšanas un trauksmes līmeņa izsludināšanas laikā". Tie publiskajam tirgotājam (AS "Latvijas Gāze") uzlika par pienākumu uzturēt krājumus Inčukalna pazemes gāzes krātuvē 1 150 GWh apjomā saistīto lietotāju (māsaimniecību) apgādei laika periodā no 2022. gada 10. augusta līdz 2023. gada 30. aprīlim, katru mēnesi rezervēto atlikumu 1 150 GWh samazinot par iepriekšējā mēnesī faktiski piegādāto dabasgāzes apjomu māsaimniecībām. Šo noteikumu dēļ AS "Latvijas Gāze" bilancē uz 31.12.2022 bija 755 GWh dabasgāze, kas bija rezervēta tikai māsaimniecību apgādei, un augsta tirgus pieprasījuma apstākļos nevarēja tikt pārdota tālāk citiem klientiem par tirgus līmenim atbilstošām cenām, neskatoties uz saistīto lietotāju gāzapgādes vajadzībām nepieciešamā apjoma faktisko samazinājumu par 20% 2022. gadā.

AS "Gaso" pārziņā esošā dabasgāzes sadales pakalpojumu segmenta ekonomiskie rādītāji atkarīgi no kopējā dabasgāzes pieprasījuma un dabasgāzes sadales tīklā pārvadītā apjoma gada laikā. Balstoties uz Centrālās statistikas pārvaldes datiem¹, Latvijā patērētās dabasgāzes apmērs 2022. gadā samazinājās par 30.3%, salīdzinot ar 2021. gadu, kā rezultātā būtiski samazinājās dabasgāzes sadales tīklā pārvadītais apjoms. Tas negatīvi ietekmēja AS "Gaso" finanšu rezultātus – 2022. gads tika pabeigts ar zaudējumiem 1.8 miljonu EUR apmērā, salīdzinājumā ar 11.5 miljonu EUR peļņu 2021. gadā. Šī iemesla dēļ, lai arī turpmāk AS "Gaso" spētu turpināt attīstīt drošu un pieejamu dabasgāzes sadales infrastruktūru, veicot ievērojamus ieguldījumus gāzesvadu un noslēgierīču būvniecībā un rekonstrukcijā, tehnoloģisko iekārtu rekonstrukcijā, kā arī informācijas sistēmu un skaitļošanas iekārtu attīstībā, 2022. gada decembrī Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija pieņēma lēmumu par dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojumu tarifu paaugstināšanu no 2023. gada 1. janvāra.

2022. gadā Sabiedrības akcionāri pieņēma lēmumu par Sabiedrības reorganizācijas procesa vai pamatkapitāla samazināšanas uzsākšanu. Sabiedrības valde uzsāka un turpināja darbu pie vairāku AS "Gaso" pārvaldības scenāriju izvērtēšanas. Rezultātā ir pieņemts lēmums par AS "Gaso" pārdošanu, ko plānots īstenot 2023. gada ietvaros. 2022. gada konsolidētajā un Sabiedrības pārskatā ieguldījums meitas sabiedrībā un attiecīgi meitas sabiedrības aktīvi un saistības uzrādītas kā pārdošanai turēto ieguldījumu aktīvi un saistības. Pārtraucamā dabasgāzes sadales pakalpojumu segmenta darbība peļņas vai zaudējumu aprēķinā norādīta atsevišķi no tirdzniecības segmenta turpināmās darbības. Lai atspoguļotu pārdošanai turēto ieguldījumu aktīvus un saistības neto pārdošanas vērtībā, Sabiedrības un konsolidētā 2022. gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā iekļauts vērtības samazinājums 72.5 miljonu EUR apmērā.

Koncerna nefinanšu rādītāji	2022	2021
Pārdotā dabasgāze, GWh	6 993	14 745
Darbinieku skaits, vidēji	1 020	1 011
Sadales līniju garums, km	5 420	5 381

Koncerna galvenie finanšu rādītāji	2022	2021
	EUR'000	EUR'000
Neto apgrozījums	689 752	525 431
EBITDA	126 881	18 061
EBITDA, %	18.4	3.4
Nolietojums, amortizācija un pamatlīdzekļu, nemateriālo aktīvu un tiesību lietot aktīvus vērtības samazinājums	(13 681)	(13 726)
Ieguldījumu pārvērtēšana	(72 534)	-
EBIT	40 666	4 335
EBIT, %	5.9	0.8
Finanšu izdevumi	(414)	(671)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	(1 179)	(424)
Neto peļņa pirms ārkārtas dividendēm	39 073	3 240
Neto peļņas rentabilitāte pirms ārkārtas dividendēm, %	5.7	0.6
Peļņa uz akciju, EUR	0.98	0.08
P/E	8.67	133.75
Apgrozāmā kapitāla koeficients	3.78	1.22
Ieguldītā kapitāla atdeve	0.13	0.01
Dividendes / neto peļņa	0.38	-

¹ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_NOZ_EN_ENB/ENB020m

Galvenie finanšu rādītāji no turpināmās darbības	2022	2021
	EUR'000	EUR'000
Neto apgrozījums	702 595	520 587
EBITDA	103 466	(10 780)
EBITDA, %	14.7	(2.1)
Nolietojums, amortizācija un pamatlīdzekļu, nemateriālo aktīvu un tiesību lietot aktīvus vērtības samazinājums	(1 380)	(1 280)
EBIT	102 086	(12 060)
EBIT, %	14.5	(2.3)
Finanšu izdevumi	(392)	(665)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	(1 179)	(424)
Neto peļņa pirms ārkārtas dividendēm	100 515	(13 149)
Neto peļņas rentabilitāte pirms ārkārtas dividendēm, %	14.3	(2.5)

Alternatīvie snieguma rādītāji (ASR)	Aprēķina formulas
EBITDA (<i>Peļņa pirms ienākuma nodokļa, procentiem, nolietojuma un amortizācijas</i>)	EBITDA = Pārskata gada peļņa pirms ārkārtas dividendēm + Uzņēmumu ienākuma nodoklis + Finanšu izdevumi - Finanšu ieņēmumi + Nolietojums, amortizācija un pamatlīdzekļu, nemateriālo aktīvu un tiesību lietot aktīvus vērtības samazinājums + Ieguldījumu pārvērtēšana
EBITDA, % (<i>jeb EBITDA marža</i>)	$EBITDA, \% = \frac{EBITDA}{Ieņēmumi\ no\ līgumiem\ ar\ klientiem} \times 100\%$
EBIT (<i>Peļņa pirms ienākuma nodokļa un procentiem</i>)	EBIT = Pārskata gada peļņa pirms ārkārtas dividendēm + Uzņēmumu ienākuma nodoklis + Finanšu izdevumi - Finanšu ieņēmumi
EBIT, % (<i>jeb EBIT marža</i>)	$EBIT, \% = \frac{EBIT}{Ieņēmumi\ no\ līgumiem\ ar\ klientiem} \times 100\%$
Neto rentabilitāte (<i>jeb Komerciālā rentabilitāte</i>) Rādītājs atspoguļo, cik uzņēmums nopelna no katra no klientiem saņemtā EUR	Neto rentabilitāte, % = $\frac{Pārskata\ gada\ peļņa}{Ieņēmumi\ no\ līgumiem\ ar\ klientiem} \times 100\%$
P/E koeficients (<i>Attiecība starp uzņēmuma akcijas cenu un peļņu uz vienu akciju</i>)	$P/E = \frac{Pēdējā\ akcijas\ cena}{Pārskata\ gada\ peļņa\ uz\ vienu\ akciju}$
Apgrozāmā kapitāla koeficients Rādītājs mēra uzņēmuma spēju samaksāt īstermiņa saistības, kuru termiņš iestājas viena gada laikā	Apgrozāmā kapitāla koeficients = $\frac{Īstermiņa\ aktīvi}{Īstermiņa\ saistības}$
Ieguldītā kapitāla atdeve (<i>Uzņēmuma peļņas pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa un procentiem pret kapitālu</i>) Rādītājs parāda, cik efektīvi uzņēmums gūst peļņu no ieguldītā kapitāla	$ROCE = \frac{EBIT}{Kopējie\ aktīvi - \dot{I}stermiņa\ saistības}$
Dividendes / neto peļņa Rādītājs atspoguļo kopējo akcionāriem izmaksāto dividenžu apjomu attiecībā pret uzņēmuma pārskata gada peļņu	Dividendes / neto peļņa = $\frac{Dividendes\ par\ pārskata\ gadu}{Pārskata\ gada\ peļņa}$

Iepriekš aprakstītos alternatīvos snieguma rādītājus Koncerna vadība izmanto, vērtējot Koncerna sniegumu konkrētajā finanšu periodā, kā arī pieņemot lēmumus un piešķirot resursus.

KOPĒJĀ TIRGUS UN NOZARES VIDE

Dabaszgāzes tirgu 2022. gadā ietekmēja ģeopolitiskie faktori, kas bija noteicošie iemesli augstajām dabaszgāzes cenām un kopējai tirgus situācijai – dabaszgāzes deficītam Eiropā. Neskatoties uz to, 2022. gada vasarā Eiropas valstu valdības aktīvi veidoja dabaszgāzes rezerves gaidāmajai ziemai. 2022. gads ir ieviesis korekcijas dabaszgāzes tirgū – ja iepriekš dabaszgāzes patēriņu galvenokārt noteica gaisa temperatūra, tad šobrīd tas ir atkarīgs arī no dažādiem sociāli-ekonomiskiem notikumiem Eiropā un pasaulē. Tāpat, 2022. gads ir parādījis, ka augstās dabaszgāzes cenas un neskaidrība par gāzes piegādēm ir likusi klientiem gan pārskatīt savus patēriņa paradumus, gan pāriet uz alternatīviem energoresursiem. Taču, lai gan 2022. gadā nozares dalībnieki saskārās ar dažādiem izaicinājumiem, tas ir nesis arī dažādas iespējas, kas acīmredzami atspoguļojas finanšu rezultātos.

Starptautiskā Valūtas fonda¹ jaunākajā ekonomikas apskatā prognozēta pozitīva pasaules ekonomikas izaugsme 2022. gadā (+3.4%) un 2023. gadā (+2.9%). Tas ir attiecīgi par 0.2% vairāk, salīdzinot ar iepriekšējo prognozi, taču prognoze 2023. gadam ir zemāka par vēsturisko (2000.–2019. gada) vidējo rādītāju 3.8%. Tiek prognozēts, ka 2024. gadā pasaules ekonomikas izaugsme pieaugus līdz 3.1%. Centrālo banku procentu likmju paaugstināšana, lai cīnītos pret inflāciju un Krievijas militārās aktivitātes Ukrainā turpina negatīvi ietekmēt ekonomisku. Covid-19 straujā izplatība Ķīnā bremsēja izaugsmi 2022. gadā, taču nesenā Covid-19 ierobežojumu atcelšana ir pavērusi ceļu ātrākai ekonomikas atveseļošanai, nekā gaidīts. Tiek prognozēts, ka inflācija samazināsies no 8.8% 2022. gadā (prognoze bez izmaiņām salīdzinājumā ar iepriekšējo ziņojumu) līdz 6.6% 2023. gadā (0.1% pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo ziņojumu) un 4.3% 2024. gadā, kas gan joprojām pārsniegtu pirmspandēmijas līmeni (2017.-2019. gads) 3.5% apmērā.

Latvijas Bankas² (LB) jaunākās makroekonomiskās prognozes, kas aktualizētas 2022. gada septembrī, liecina, ka Latvijas IKP 2022. gadā pieaug par 3.0% (palielinājums par 0.1%, salīdzinot ar jūnija apskatu). Tomēr IKP prognoze 2023. gadā ir samazināta līdz -0.2% (samazinājums par 2.6%, salīdzinot ar jūnija apskatu). Prognozes izstrādātas augstas nenoteiktības apstākļos, ko rada Krievijas sāktā kara neprognozējamā virzība un ar to saistītā globālo cenu attīstība, it īpaši energoresursu cenu jomā. Latvijas Bankas prognožu bāzes scenārijs paredz īslaicīgu recesiju. Augstās energoresursu cenas ir pasliktinājušas nākotnes redzējumu par ekonomisko aktivitāti, taču gada sākuma augstā izaugsme ļauj saglabāt 2022. gada IKP prognozi līdzīgu iepriekš prognozētajam. 2023. gada sākumā saglabājoties nelabvēlīgo faktoru ietekmei, nākamgad Latvijas tautsaimniecība stagnēs. Latvijas inflācijas prognoze 2022. un 2023. gadam paaugstināta attiecīgi līdz 16.9% un 9.2% (jūnija inflācijas prognoze 2022. gadam bija 14.8%, bet 2023. gadam 7%), lielākoties enerģijas, īpaši gāzes, un pārtikas cenu pieauguma dēļ, kā arī saistībā ar prognozi par šo cenu pieaugumu nākotnē.

NOZĪMĪGĀKĀS AKTIVITĀTES PĀRSKATA PERIODĀ

- **2022. gada 24. februārī** Krievijas militārais iebrukums Ukrainā lika ASV, Eiropas Savienībai, Apvienotajai Karalistei un citām lielākajām ekonomikām ieviest ārkārtas koordinētu

¹ <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/01/31/world-economic-outlook-update-january-2023>

² <https://www.makroekonomika.lv/latvijas-banka-parskata-makroekonomiskas-prognozes-2>

ekonomisko sankciju un pasākumu kopumu pret Krieviju, ar mērķi ierobežot tirdzniecības un finanšu attiecības ar Krieviju.

- **2022. gada 28. februārī** “Amber Grid” paziņoja, ka Polijas un Lietuvas gāzesvadu starpsavienojums (GIPL) sāks komercdarbību ar 2022. gada 1. maiju.
- **2022. gada 9. martā** ar Ministru kabineta lēmumu tika izsludināts agrīnais brīdinājums Latvijas dabasgāzes apgādes sektorā.
- **2022. gada 31. martā** tika izdots Krievijas Federācijas prezidenta dekrēts atbilstoši kuram ar 2022. gada 1. aprīli tika mainīta līdzšinējā norēķinu kārtība par dabasgāzes piegādēm saskaņā ar PAS “Gazprom” ārējās tirdzniecības līgumiem.
- **2022. gada 20. maijā** Gasgrid Finland Oy un Exceleerate Energy, Inc. parakstīja līgumu par SDG termināļa kuģi, ar paredzēto atrašanās vietu Somijas dienvidu krastā. Mērķis ir sākt SDG termināļa kuģa izvietojumu 2022. gada decembrī.
- **2022. gada 21. maijā** Krievija pārtrauca dabasgāzes piegādes Somijai.
- **2022. gada 16. jūnijā** Saeima pieņēma grozījumus Nacionālās drošības likumā, kas stājās spēkā 2022. gada 23. jūnijā. Saskaņā ar veiktajiem grozījumiem, Krievijas Federācija vai Baltkrievijas Republika, tās pilsoņi, kā arī Krievijas Federācijā vai Baltkrievijas Republikā reģistrētās juridiskās personas nedrīkst iegūt būtisku līdzdalību vai izšķirošu ietekmi valsts drošībai nozīmīgā komercsabiedrībā, un būt nacionālajai drošībai nozīmīgas komercsabiedrības faktiskais īpašnieks.
- **2022. gada 1. jūlijā** dabasgāzes tarifs mājražotniecībām tika palielināts robežās no 65.6% līdz 89.9% atkarībā no patēriņa.
- **2022. gada 14. jūlijā** Saeima galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Enerģētikas likumā, kas nosaka dabasgāzes piegāžu no Krievijas aizliegumu no 2023. gada 1. janvāra.
- **No 2022. gada 1. jūlija līdz 2023. gada 30. aprīlim** mājražotniecības ar vidējo mēneša patēriņu no 221 kWh saņems valsts atbalstu maksājumiem par dabasgāzi.
- **2022. gada 8. augustā** Sabiedrības akcionāri pieņēma lēmumu par Sabiedrības reorganizācijas procesa vai pamatkapitāla samazināšanas uzsākšanu.
- **2022. gada 10. augustā** stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr. 503 “Par enerģijas lietotāju apgādi agrīnās brīdināšanas un trauksmes līmeņa izsludināšanas laikā” (turpmāk – Noteikumi) kas noteica, ka publiskajam tirgotājam no 10.08.2022. līdz 30.09.2022. Inčukalna pazemes gāzes krātuvē jāuzglabā dabasgāzes krājumus 1,150 TWh apmērā, kas paredzēti saistīto lietotāju gāzapgādei laika periodā no 01.10.2022. līdz 30.04.2023.

SEGMENTU DARBĪBAS REZULTĀTI

Pārdošanas un tirdzniecības segments (turpināmā darbība): 2022. gadā segmenta neto apgrozījums sasniedza 702.6 miljonus EUR, kas ir par 33% vairāk kā 2021. gadā, kad neto apgrozījums bija 530.2 miljoni EUR. 2022. gadā segmenta EBITDA sasniedza 103.5 miljonus EUR, peļņa pirms nodokļiem sasniedza 101.7 miljonus EUR, kamēr 2021. gadā EBITDA bija -10.8 miljoni EUR, un peļņa pirms nodokļiem -12.7 miljoni EUR.

Sadales segments (pārtraucamā darbība): 2022. gadā dabasgāzes sadales pakalpojumu segmenta neto apgrozījums sasniedza 51.2 miljonus EUR, bet EBITDA – 23.4 miljonus EUR (samazinājums par attiecīgi 12% un 19% salīdzinājumā ar 2021. gadu). Dabasgāzes sadales pakalpojumi ir regulēti un veido galveno AS “Gasco” ieņēmumu avotu.

DABASGĀZES PIEGĀDES

2022. gadā laika posmā no janvāra līdz martam Sabiedrība iegādājās dabasgāzi no PAS "Gazprom" atbilstoši noslēgtā ilgtermiņa dabasgāzes piegāžu līguma nosacījumiem. Sākot ar 2022. gada aprīli līdz oktobrim Sabiedrība, atļautā normatīvā regulējuma ietvaros, iepirka dabasgāzi, t.sk. Krievijas izcelsmes, no citiem alternatīviem dabasgāzes piegādātājiem. Sākot ar 2022. gada oktobri Sabiedrība iegādājās dabasgāzi, kas nav Krievijas izcelsmes, no citiem alternatīviem dabasgāzes piegādātājiem (divpusēji līgumi ar dabasgāzes piegādātājiem no ES dalībvalstīm, LNG piegādes, dabasgāzes birža GetBaltic).

FINANŠU RISKU VADĪBA

AS "Latvijas Gāze" ir pakļauta kredīta, likviditātes un tirgus riskiem.

Tāpat kā iepriekšējos periodos, Sabiedrība saskārās ar augstu klientu koncentrācijas risku, atsevišķiem klientiem veidojot būtisku daļu no kopējā realizācijas apjoma. Lai mazinātu **kredīta risku**, klientiem tiek piemērota individuāla kredītriska pārvaldības politika, aptverot tādus pasākumus kā kredītlimita izvērtēšana, detalizēta finanšu rādītāju uzraudzība un pastāvīga norēķinu kontrole un uzraudzība, lai nepieļautu parāda uzkrāšanos.

Koncerna **likviditātes risks** galvenokārt saistīts ar dabasgāzes uzņēmējdarbības sezonālo raksturu. Rūpējoties par piegādes drošību ziemas mēnešos, Sabiedrība iesūknēšanas sezonā, kas sākas vasaras sākumā, iesūknē ievērojamus dabasgāzes apjomus Inčukalna pazemes gāzes krātuvē (IPGK). Kamēr Sabiedrībai jānodrošina naudas līdzekļu pieejamība, lai finansētu dabasgāzes iesūknēšanu krātuvē vasaras mēnešos, klienti lielākoties patērē un apmaksā dabasgāzi ziemas periodā. Lai mazinātu likviditātes risku, Sabiedrība par prioritāti izvirzīja dabisko riska ierobežošanu (iekšējā tirgus riska mazināšanu) jeb "natural hedge". Šobrīd Latvijas Gāze strādā bez aizņemtā kapitāla, jo 2022. gada 25. novembrī tika panākta vienošanās ar OP Corporate Bank plc Latvijas filiāli par overdrafta līguma pirmstermiņa izbeigšanu. Īstermiņa likviditāte ir laba un līguma pirmstermiņa izbeigšana nav atstājusi negatīvu ietekmi uz Sabiedrību.

Pēc Latvijas dabasgāzes tirgus liberalizācijas 2017. gadā dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības segments joprojām ir pakļauts **tirgus riskiem**. Īpaši lielāka klientu pieprasīto cenu struktūru dažādība un augstā cenu nepastāvība ir radījusi jaunas riska pozīcijas. Lai pārvaldītu un mazinātu šos riskus, Sabiedrība ir ieviesusi atsevišķu risku pārvaldības funkciju. Ar tās palīdzību Sabiedrība uzrauga un pilnveido savas riska pārvaldības politiku un stratēģiju. Iekšējā tirgus risku mazināšanai ("natural hedge"), piemēram, pārrunājot piegādes līguma nosacījumus un strādājot ar pārdošanas portfeli, ir vēlamā riska mazināšanas iespēja.

Citi riski saistīti ar izmaiņām normatīvajā regulējumā - 2022. gada 10.augustā stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr. 503 "Par enerģijas lietotāju apgādi agrīnās brīdināšanas un trauksmes līmeņa izsludināšanas laikā" (turpmāk – Noteikumi) kas noteica, ka publiskajam tirgotājam no 10.08.2022. līdz 30.09.2022. Inčukalna pazemes gāzes krātuvē (turpmāk – IPGK) jāuzglabā dabasgāzes krājumus 1,150 TWh apmērā, kas paredzēti saistīto lietotāju gāzapgādei laika periodā no 01.10.2022. līdz 30.04.2023. Atbilstoši Noteikumu 2.1. punktam, kopējais rezervētais dabasgāzes krājumu apjoms tiek aprēķināts kā vidējais lielums, ņemot vērā iepriekšējo trīs gadu saistīto lietotāju patēriņa apjomu laika periodā no 1.oktobra līdz 30.aprīlim. Šos rezervētos dabasgāzes krājumus Publiskais tirgotājs var izmantot tikai saistīto lietotāju dabasgāzes apgādei. Sabiedrība kā Publiskais tirgotājs izpildot šo Noteikumos paredzēto pienākumu, iegādājās dabasgāzi un tā tika rezervēta mājstāvēšanai gāzapgādes vajadzībām 2022/2023 apkures sezonā IPGK. Sabiedrība samaksāja par IPGK rezervētajiem dabasgāzes krājumiem visizdevīgākajā laikā - 2022.

gada decembra mēnesī, iegādājoties tos par cenu 119,51 EUR/MWh. Jāatzīmē, ka dabasgāzes TTF nākamo mēnešu prognozes (forward) cenas bija diapazonā 123-146 EUR/MWh. Atbilstoši pašreizējo Noteikumu redakcijai tiek bloķēts dabasgāzes apjoms, kas ir lielāks nekā prognozētais saistītajiem lietotājiem laika periodā no 2022. gada 1. oktobra līdz 2023. gada 30. aprīlim. Kompetentajām, nozari uzraugošajām iestādēm, tika iesniegti dati gan par vēsturisko faktisko dabasgāzes piegādes apjomu saistītajiem lietotājiem par periodu 2022. gada oktobris – novembris, gan dabasgāzes tirdzniecības prognoze 2023. gadam ar saistīto lietotāju gāzapgādei nepieciešamā apjoma samazinājumu par 20%.

KORPORATĪVĀS PĀRVALDĪBAS ZIŅOJUMS UN ATALGOJUMA ZIŅOJUMS

Pieejams: www.lg.lv

NĀKOTNES PERSPEKTĪVA

2022. gada 11. augustā stājās spēkā "Grozījumi Enerģētikas likumā" atbilstoši kuriem, sākot ar 2023. gada 1. janvāri tiek aizliegtas dabasgāzes piegādes no Krievijas. Neraugoties uz minētajiem apstākļiem, Sabiedrība 2022. gadā veiksmīgi spēja pārstrukturēt savas piegādes ķēdes, un šobrīd nodrošina dabasgāzes piegādes no citām valstīm – ir noslēgti sadarbības līgumi ar vairākiem alternatīviem dabasgāzes piegādātājiem.

Saskaņā ar Enerģētikas likuma grozījumiem no 2023. gada 1. maija majsaimniecībām būs pilnībā atvērts dabasgāzes tirgus. Dabasgāzes tirdzniecības pakalpojums tiks sniegts atbilstoši universālā pakalpojuma saturam un tā piemērošanas principiem, kas vēl uz šī pārskata sagatavošanas datumu tirgus dalībniekiem nav zināmi un tiek diskutēti valdības līmenī. Neskatoties uz izmaiņām normatīvajā regulējumā, Sabiedrība turpinās tirgot dabasgāzi majsaimniecībām un komerciālajiem klientiem, investējot klientu apkalpošanas procesu modernizācijā un digitalizācijā, kā arī jaunu produktu un pakalpojumu izstrādē. Tāpat, lai palielinātu efektivitāti norēķinu procesos AS "Latvijas Gāze" turpinās ieviest jaunas funkcionalitātes jaunajā norēķinu sistēmā un klientu portālā.

2022.gada 8.augustā AS "Latvijas Gāze" akcionāri pieņēma lēmumu par Sabiedrības reorganizācijas procesa vai pamatkapitāla samazināšanas uzsākšanu. Īstenojot akcionāra lēmumu, 2022. gadā valde turpināja darbu pie vairāku AS "Gasco" turpmākās pārvaldības scenāriju izvērtēšanas.

2022. gada 16. jūnijā Saeimā tika atbalstīti grozījumi Nacionālās drošības likumā steidzamības kārtā 2. lasījumā (galīgais). Grozījumu rezultātā Likums tiek papildināts ar pārejas noteikumiem (21. pants), kas nosaka ierobežojumu Krievijas Federācijas piederīgām personām, kurām ir būtiska līdzdalība/izšķiroša ietekme/vai kuras ir patiesie labuma guvēji aizliegumu izmantot savas balsstiesības nacionālajai drošībai nozīmīgā komercsabiedrībā. Ievērojot iepriekš teikto, Sabiedrība ir uzsākusi AS "Gasco" pārdošanas procesu, kuru plānots noslēgt 2023. gada ietvaros.

Ievērojot Eiropas Savienības izvirzītos klimata neitralitātes mērķus 2050. gadam, Sabiedrības fokuss ir vērsts uz klientu radītās ietekmes uz vidi kompensēšanu, radot projektus, kas ļauj samazināt SEG emisijas. Atbilstoši Eiropas Savienības "Fit for 55" ietvaros izstrādātajai normatīvo aktu paketei, Eiropas Komisijas Ūdeņraža un gāzes tirgus dekarbonizācijas paketei, Metāna stratēģijai un Atjaunojamo energoresursu direktīvā izvirzītos mērķus, Koncerna ambīcija ir attīstīt atjaunojamo energoresursu projektus tajā skaitā, izmantojot dabasgāzes sadales tīkla infrastruktūru, tās iespējas. Koncerna mērķis ir iespējami palielināt dabasgāzes izmantošanu jomās, kurās šobrīd tiek izmantoti citi fosilie energoresursi. Atbilstoši ilgtspējīgu ieguldījumu regulā sniegtajiem kritērijiem, AS "Gasco"

var panākt ilgtspējīgumu ar ūdeņraža vai citu zemu emisiju gāzu sistēmu izveidi vai esošo sistēmu pārveidi šādu gāzu piegādei.

Sabiedrība var panākt ilgtspējīgumu, īstenojot mērķi par biogāzes ražošanu/tirdzniecību, kas ir saskanīgs ar Sabiedrības stratēģijā noteiktajiem darbības attīstības virzieniem. Koncerna energopārvaldības sistēma ir sertificēta un 2022. gada 11.februārī tika sekmīgi pārsertificēta atbilstoši LVS EN ISO 50001:2018 standarta prasībām. Papildus Koncernā ieviestajai energopārvaldības sistēmai atbilstoši LVS EN ISO 5001 standartam, tiek domāts arī par pārdomātu ēku pārvaldību, tāpēc papildus minētajam tiks īstenota zaļā biroja sertifikācija Koncerna pārvaldītajām ēkām. Ir ieviesta Vides Pārvaldības vadības sistēma, kura sertificēta atbilstoši ISO 14001 standartam un veikts CO2 izmešu aprēķins. Balstoties uz izveidoto vides politiku un CO2 izmešu aprēķiniem, AS "Latvijas Gāze" ir iestādījusi 2000 bērzus, tādējādi neitralizējot 3 gadu CO2 radītos izmešus. CO2 un cita veida emisiju samazinājumu var sasniegt arī, aizvietojoiet benzīna un dīzeļa automašīnas ar dabasgāzes automašīnām. Transportā, izmantojot CNG, CO2 izmešu daudzums ir līdz 30% mazāks nekā dīzeļdegvielai vai benzīnam, savukārt citu kaitīgo izmešu apjoms - līdz pat 90% zemāks. Tādēļ viens no Koncerna pašreizējiem mērķiem ir aktīvi veicināt CNG infrastruktūras attīstību Latvijā, nodrošinot tehnisko atbalstu un citas kompetences uzņēmumiem, kuri investē CNG uzpildes staciju izveidē.

Energo pārvaldības sistēmas ietvaros Koncerns īstenoja 41 energoefektivitātes energouzdevumu 2022. gadā, kuru plānotais enerģijas ietaupījums var sastādīt 1140 MWh/gadā. Šādas aktivitātes ļāva provizoriski samazināt plānoto kopējo energopatēriņu par 11.7%.

Energo pārvaldības sistēmas ietvaros 2023. gadā uzņēmums plāno realizēt 31 energoefektivitātes energouzdevumus, kuru plānotais enerģijas ietaupījums var sastādīt 1935 MWh/gadā.

IETEIKTĀ SABIEDRĪBAS PEĻŅAS SADALE

	2022
	EUR
Sabiedrības pārskata gada peļņa	40 823 737
2022.gadā sadalītā peļņa ārkārtas dividendes (36,7% no kopējās peļņas)	14 999 992
Ieteiktā peļņas sadale pēc ārkārtas dividendēm:	
Dividendes akcionāriem (49,8% no kopējās peļņas)	20 349 000
Dividendes par vienu akciju no 20 349 000 (EUR/1 akcija)	0,51
Atstāt peļņu nesadalītu	5 474 745

NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA PERIODA BEIGĀM

2023. gada 26. februārī stājās spēkā Eiropas Padomes Regula (ES) 2023/427, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (turpmāk – Regula Nr. 2023/427).

Atbilstoši Regulas 5.o pantam no 2023. gada 27. marta ir aizliegts Krievijas valstspiederīgajiem vai fiziskām personām, kas uzturas Krievijā, ieņemt amatus kritisko infrastruktūru, Eiropas kritisko infrastruktūru un kritisko vienību īpašnieku vai operatoru pārvaldības struktūrās.

AS "Gasol" ir kritiskās infrastruktūras turētājs. Ievērojot minēto, kā arī Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma prasības, tiks veiktas nepieciešamās izmaiņas turpmākajā AS "Gasol" pārvaldības struktūrā atbilstoši Regulas Nr.2023/427 prasībām noteiktajā termiņā.

Laika periodā kopš pārskata perioda pēdējās dienas līdz šī ziņojuma parakstīšanai nav bijuši nekādi citi ievērojami notikumi, kas būtiski ietekmētu pārskata gada rezultātu.

PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU

Akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" Valde ir atbildīga par šo Latvijas Gāze koncerna konsolidēto un akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" finanšu pārskatu par 2022. gadu (turpmāk - Finanšu pārskati), kas sastāv no Sabiedrības un tās meitas sabiedrības (turpmāk – Koncerna) un Sabiedrības finanšu pārskatiem, sagatavošanu.

Finanšu pārskati par 2022. gadu, ir sagatavoti atbilstoši Eiropas Savienībā apstiprinātajiem starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Pamatojoties uz kapitālsabiedrības Valdes rīcībā esošo informāciju, Finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Koncerna un kapitālsabiedrības aktīviem, saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem un naudas plūsmām. Vadības ziņojums ietver skaidru pārskatu par kapitālsabiedrības un konsolidācijas grupas komercdarbības attīstību un darbības rezultātiem, kā arī konsolidācijas grupas galvenos riskus un neskaidros apstākļus, ar kuriem tā saskaras.

Finanšu pārskatus 2023. gada 19.aprīlī apstiprināja AS "Latvijas Gāze" Valde, un tos Valdes vārdā paraksta:

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Elīta Dreimane
Valdes locekle

Egīls Lapsalis
Valdes loceklis

FINANŠU PĀRSKATI

Sagatavoti atbilstoši Eiropas Savienībā apstiprināto Starptautisko finanšu pārskatu standartu prasībām.

KORPORATĪVĀ INFORMĀCIJA

Uzņēmums	Latvijas Gāze, akciju sabiedrība
LEI kods	097900BGMO0000055872
Reģistrācijas numurs, datums un vieta	Vienotais reģistrācijas numurs 40003000642 Rīga, Latvija, 1991. gada 25. marts, pārreģistrēta Uzņēmumu reģistrā 2004. gada 20. decembrī
Adrese	A.Briāna 6, Rīga, Latvija, LV – 1001
Lielākie akcionāri	PAS Gazprom (34.0%) Marguerite Gas II.S.a.r.l. (28.97%) Uniper Ruhrgas International GmbH (18.26%) ITERA Latvija SIA (16.0%)
Finanšu periods	2022. gada 1. janvāris - 2022. gada 31. decembris
Revidenta un atbildīgā zvērinātā revidenta vārds un adrese	Nexia Audit Advice, AS Baznīcas iela 31-14 Rīgā, LV-1010, Latvija Atbildīgā zvērinātā revidente Marija Jansone Sertifikāts Nr. 25

PEĻNAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINS

	Pielikums	Koncerns	Koncerns (pārklasifi- cēts)	Sabiedrība	Sabiedrība
		2022	2021	2022	2021
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	2	689 752	525 431	702 604	530 224
Pārējie ieņēmumi	3	1 174	422	1 174	422
Materiālu izmaksas	4	(562 244)	(338 195)	(562 020)	(337 952)
Personāla izmaksas	5	(6 458)	(5 557)	(6 458)	(5 557)
Nolietojums, amortizācija un pamatlīdzekļu, nemateriālo aktīvu un tiesību lietot aktīvus vērtības samazinājums	6	(1 312)	(1 212)	(1 380)	(1 280)
Atvasināto finanšu instrumentu neto patiesās vērtības zaudējumi	7	(10 633)	(189 564)	(10 633)	(189 564)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	8	(8 193)	(3 385)	(8 358)	(3 506)
Pārdošanai turēto ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšana	9	-	-	(72 534)	-
Bruto peļņa		102 086	(12 060)	42 395	(7 213)
Finanšu izdevumi		(392)	(665)	(392)	(668)
No meitas sabiedrības saņemtās dividendes		-	-	-	8 379
Peļņa pirms nodokļiem		101 694	(12 725)	42 003	498
Uzņēmumu ienākuma nodoklis		(1 179)	(424)	(1 179)	(424)
Pārskata perioda peļņa no turpināmām darbībām		100 515	(13 149)	40 824	74
Peļņa vai zaudējumi no pārtraucamām darbībām	9	(61 442)	16 389	-	-
Pārskata perioda peļņa pirms ārkārtas dividendēm		39 073	3 240	40 824	74
Ārkārtas dividendes		(15 000)	-	(15 000)	-
Pārskata perioda peļņa pēc ārkārtas dividendēm		24 073	3 240	25 824	74
		EUR	EUR	EUR	EUR
Peļņa uz vienu akciju no turpināmās darbības		2.519	(0.330)	1.023	0.002
Peļņa uz vienu akciju pirms ārkārtas dividendēm (pamata un koriģēta)		0.979	0.081	1.023	0.002
Peļņa uz vienu akciju pēc ārkārtas dividendēm (pamata un koriģēta)		0.603	0.081	0.647	0.002

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Elita Dreimane
Valdes locekle

Egīls Lapsalis
Valdes loceklis

Laima Dudiča
Galvenā grāmatvede,
Grāmatvedības un
pārskatu daļas
vadītāja

APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS

Pielikums	Koncerns			
	Koncerns 2022	pārklasificēts 2021	Sabiedrība 2022	Sabiedrība 2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pārskata perioda peļņa	24 073	3 240	25 824	74
Pārējie apvienotie ienākumi – posteņi, kas turpmākos periodos netiks pārnesti uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu				
Pēcnodarbinātības pabalstu pārvērtēšana	4	30	4	30
Kopā pārējie apvienotie ieņēmumi	4	30	4	30
Pavisam pārskata perioda apvienotie ienākumi pēc ārkārtas dividendēm	24 077	3 270	25 828	104

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Elita Dreimane
Valdes locekle

Egīls Lapsalis
Valdes loceklis

Laima Dudiča
Galvenā grāmatvede,
Grāmatvedības un
pārskatu daļas
vadītāja

BILANCE

	Pielikums	Koncerns 31.12.2022	Koncerns 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2022	Sabiedrība 31.12.2021
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
AKTĪVS					
Ilgtermiņa ieguldījumi					
Nemateriālie aktīvi	10	4 333	9 639	4 333	4 926
Pamatlīdzekļi	11	2 371	307 446	2 371	2 304
Tiesības lietot aktīvus		-	19	119	206
Līdzdalība meitas sabiedrībā		-	-	-	194 534
Pārējie debitori	13	25	86	25	5
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā:		6 729	317 190	6 848	201 975
Apgrozāmie līdzekļi					
Krājumi	12	120 509	123 574	120 509	122 278
Avansa maksājumi par krājumiem		63	29 338	63	29 297
Debitori	13	76 870	129 411	81 951	128 188
Atvasinātie finanšu instrumenti		-	1 179	-	1 179
Pārējie finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā	14	5 850	447	5 850	361
Naudas līdzekļi ar ierobežotu izmantošanu		-	86 030	-	86 030
Pārējie apgrozāmie līdzekļi	15	554	2 270	554	1 009
Pārdošanai turētie ieguldījumi	9	170 225	-	122 000	-
Nauda un tās ekvivalenti		41 237	10 962	41 237	1 087
Apgrozāmie līdzekļi kopā:		415 308	383 211	372 164	369 429
AKTĪVU KOPSUMMA		422 037	700 401	379 012	571 404

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Elīta Dreimane
Valdes locekle

Egīls Lapsālis
Valdes loceklis

Laima Dudiča
Galvenā grāmatvede,
Grāmatvedības un
pārskatu daļas
vadītāja

BILANCE (TURPINĀJUMS)

	Pielikums	Koncerns 31.12.2022	Koncerns 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2022	Sabiedrība 31.12.2021
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
PAŠU KAPITĀLS UN SAISTĪBAS					
Pašu kapitāls					
Akciju kapitāls	17	55 860	55 860	55 860	55 860
Akciju emisijas uzcelojums		20 376	20 376	20 376	20 376
Rezerves		(20)	182 940	(20)	204 521
Nesadalītā peļņa		235 903	110 126	235 903	5 534
Pašu kapitāls kopā:		312 119	369 302	312 119	286 291
Saistības					
Ilgtermiņa saistības					
Uzkrājumi		-	688	-	-
Nomas saistības		-	-	51	119
Nākamo periodu ieņēmumi	19	-	14 094	-	-
Uzkrājumi pēcnodarbinātības pabalstu saistībām	20	39	1 512	39	29
Ilgtermiņa saistības kopā:		39	16 294	90	148
Īstermiņa saistības					
Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem	21	33 419	51 992	37 327	54 721
Aizņēmumi	18	-	61 161	-	38 994
Nomas saistības		21	21	89	89
Nākamo periodu ieņēmumi	19	-	2 934	-	-
Atvasinātie finanšu instrumenti		-	112 076	-	112 076
Pārējās saistības	22	26 987	86 621	26 987	79 085
Neizmaksātās ārkārtas dividendes		2 400	-	2 400	-
Saistības, kas tieši saistītas ar pārdošanai turētiem ieguldījumiem	9	47 052	-	-	-
Īstermiņa saistības kopā:		109 879	314 805	66 803	284 965
Saistības kopā:		109 918	331 099	66 893	285 113
PAŠU KAPITĀLA UN SAISTĪBU KOPSUMMA		422 037	700 401	379 012	571 404

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Elīta Dreimane
Valdes locekle

Egīls Lapsalis
Valdes loceklis

Laima Dudiča
Galvenā grāmatvede,
Grāmatvedības un
pārskatu daļas
vadītāja

KONCERNA PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM PAŠU KAPITĀLĀ

	Akciju kapitāls	Akciju emisijas uzcenojums	Rezerves	Nesadalītā peļņa	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2020. gada 31. decembrī	55 860	20 376	188 432	111 169	375 837
Darījumi ar akcionāriem					
Dividendes	-	-	-	(10 773)	(10 773)
Darījumi ar akcionāriem kopā	-	-	-	(10 773)	(10 773)
Pārvērtēšanas rezerves nolietojums un pamatlīdzekļu norakstīšana	-	-	(6 490)	6 490	-
Apvienotie ienākumi					
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	3 240	3 240
Citi apvienoti ienākumi	-	-	998	-	998
Apvienotie ienākumi kopā:	-	-	998	3 240	4 238
2021. gada 31. decembrī	55 860	20 376	182 940	110 126	369 302
Dividendes	-	-	-	(15 000)	(15 000)
Darījumi ar akcionāriem kopā	-	-	-	(15 000)	(15 000)
Apvienotie ienākumi					
Pārskata gada peļņa	-	-	-	39 073	39 073
Citi apvienoti ienākumi	-	-	4	-	4
Apvienotie ienākumi kopā:	-	-	4	39 073	39 077
Pārdošanai turēto ieguldījumu vērtības samazinājums	-	-	(81 095)	-	(81 095)
Rezervju un pārdošanai turētu ieguldījumu reklasifikācija	-	-	(101 869)	101 704	(165)
2022. gada 31. decembrī	55 860	20 376	(20)	235 903	312 119

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Elīta Dreimane
Valdes locekle

Egīls Lapsalis
Valdes loceklis

Laima Dudiča
Galvenā grāmatvede,
Grāmatvedības un
pārskatu daļas
vadītāja

SABIEDRĪBAS PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM PAŠU KAPITĀLĀ

	Akciju kapitāls	Akciju emisijas uzcenojums	Rezerves	Nesadalītā peļņa	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2020. gada 31. decembrī	55 860	20 376	204 491	16 233	296 960
Darījumi ar akcionāriem					
Dividendes	-	-	-	(10 773)	(10 773)
Darījumi ar akcionāriem	-	-	-	(10 773)	(10 773)
Citi apvienotie ienākumi					
Pārskata gada peļņa	-	-	-	74	74
Citi apvienotie ienākumi	-	-	30	-	30
Apvienotie ienākumi kopā:	-	-	30	74	104
2021. gada 31. decembrī	55 860	20 376	204 521	5 534	286 291
Darījumi ar akcionāriem					
Ārkārtas dividendes	-	-	-	(15 000)	(15 000)
Darījumi ar akcionāriem	-	-	-	(15 000)	(15 000)
Citi apvienotie ienākumi					
Pārskata gada peļņa	-	-	-	40 824	40 824
Citi apvienotie ienākumi	-	-	4	-	4
Apvienotie ienākumi kopā:	-	-	4	40 824	40 828
Reorganizācijas rezervju pārklasifikācija	-	-	(204 545)	204 545	-
2022. gada 31. decembrī	55 860	20 376	(20)	235 903	312 119

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Elīta Dreimane
Valdes locekle

Egīls Lapsalis
Valdes loceklis

Laima Dudiča
Galvenā grāmatvede,
Grāmatvedības un
pārskatu daļas
vadītāja

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

	Pielikums	Koncerns	Koncerns (pārklasificēts)	Sabiedrība	Sabiedrība
		2022	2021	2022	2021
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Naudas plūsma no saimnieciskās darbības					
Peļņa pirms nodokļiem no turpināmām darbībām		101 694	(12 725)	42 003	498
Peļņa pirms nodokļiem no pārtraucamām darbībām	9	(61 442)	16 389	-	-
<i>Korekcijas:</i>					
- pamatlīdzekļu un tiesību lietot aktīvus nolietojums	11	365	373	365	373
- nemateriālo aktīvu amortizācija	10	1 014	907	1 014	907
- izmaiņas uzkrājumos		13	-	13	(1)
- (peļņa)/zaudējumi no ilgtermiņa aktīvu izslēgšanas		5	-	5	(2)
- ienākumi no līdzdalības		-	-	-	(8 379)
- procentu izdevumi		286	509	286	509
- zaudējumi no ieguldījumu vērtības samazināšanas		-	-	72 534	-
<i>Izmaiņas saimnieciskās darbības aktīvos un saistībās:</i>					
- debitoros		133 592	(189 742)	128 376	(188 528)
- krājumos		1 769	(81 353)	1 769	(81 424)
- avansa maksājumos par krājumiem		29 234	(21 293)	29 234	(21 262)
- kreditoros		(186 836)	220 391	(181 568)	218 875
- samaksātais uzņēmumu ienākuma nodoklis		(1 179)	(424)	(1 179)	(424)
<i>Neto naudas plūsma no pārtraucamo darbību saimnieciskās darbības</i>		81 490	12 993	-	-
Neto naudas plūsma no saimnieciskās darbības		100 005	(53 975)	92 852	(78 858)
Naudas plūsma no ieguldījumu darbības					
Pamatlīdzekļu iegāde	11	(402)	(63)	(402)	(63)
Nemateriālo aktīvu iegāde	10	(421)	(972)	(421)	(972)
Pamatlīdzekļu pārdošanas rezultātā gūtie ienākumi		52	14	52	14
Saņemtās dividendes	23	-	-	-	8 379
<i>Neto naudas plūsma no pārtraucamo darbību ieguldījumu darbības</i>		(6 180)	(12 217)	-	-
Neto naudas plūsma no ieguldījumu darbības		(6 951)	(13 238)	(771)	7 358
Naudas plūsma no finanšu darbības					
Saņemtais/atmaksātais overdrafts/aizņēmumi		(38 994)	38 994	(38 994)	38 994
Samaksātās nomas		(51)	(93)	(51)	(93)
Samaksātie procenti		(286)	(509)	(286)	(509)
Izmaksātās dividendes		(12 600)	(10 773)	(12 600)	(10 773)
<i>Neto naudas plūsma no pārtraucamo darbību finanšu darbības</i>		(973)	(3 680)	-	-
Neto naudas plūsma no finanšu darbības		(52 904)	23 939	(51 931)	27 619
Neto naudas plūsma		40 150	(43 274)	40 150	(43 881)
t.sk. Neto naudas plūsma no pārtraucamām darbībām		74 337	(26 885)	-	-

Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda sākumā	10 962	54 236	1 087	44 968
Pārklasificēti pārtraucamās darbības naudas līdzekļi	(9 875)	-	-	-
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās	41 237	10 962	41 237	1 087

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Elita Dreimane
Valdes locekle

Egīls Lapsalis
Valdes loceklis

Laima Dudiča
Galvenā grāmatvede,
Grāmatvedības un
pārskatu daļas
vadītāja

PIELIKUMI

1. Informācija par Koncerna darbības segmentiem

Latvijas Gāze koncernā ietilpst divi segmenti - dabasgāzes tirdzniecība un dabasgāzes sadales pakalpojumi. Dabasgāzes sadales pakalpojumu segments 2022. gadā ir uzrādīts kā pārtraucamā darbība, bet dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības segments kā turpināmā darbība.

Dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības segmenta ietvaros tiek sniegti dabasgāzes iepirkšanas, tirdzniecības un pārdošanas pakalpojumi aptverot dabasgāzes vairumtirdzniecību un pārdošanu rūpnieciskajiem un komerciālajiem klientiem, kā arī mājtsaimniecībām. Šo uzņēmējdarbību veic Sabiedrība.

Sadales segmenta ietvaros tiek sniegti dabasgāzes sadales pakalpojumi Latvijā. AS "Gasol" ir piešķirta ekskluzīva licence dabasgāzes sadales pakalpojumu sniegšanai Latvijas teritorijā. AS "Gasol" ir īpašnieks un operators visiem sadales aktīviem.

Darbības segmentos iekļautā informācija atbilst datiem, ko Sabiedrības Valde izmanto par dabasgāzes pārdošanas un tirdzniecības segmentu un AS "Gasol" Valde izmanto par dabasgāzes sadales pakalpojumu segmentu, pieņemot lēmumus un piešķirot resursus. Ņemot vērā Enerģētikas likumā noteiktās prasības, segmenti tiek pārvaldīti atsevišķi, atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajām neatkarības prasībām.

Katra uzņēmuma Valde novērtē attiecīgā segmenta sniegumu balstoties uz EBITDA (koriģētā peļņa pirms procentu izdevumiem, nodokļiem, nolietojuma un amortizācijas), kā arī uzrauga peļņu pirms nodokļiem. Tā kā segmenti ir nodalīti atsevišķās juridiskās vienībās, tad atbilstoši SFPS noteiktajam, savstarpējie darījumi starp segmentiem tiek izslēgti.

Konsolidētais	Gāzes tirdzniecība 2022	Gāzes sadale 2022 (pārtraucāmā darbība)	Koncerns 2022 (pārklasificēts)
	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Kopā segmentu EBITDA	103 466	23 415	126 881
Nolietojums un amortizācija	(1 380)	(12 301)	(13 681)
leguldījuma pārvērtēšana	-	(72 534)	(72 534)
Finanšu izdevumi	(392)	(22)	(414)
Pārklasificēts uz pārtraucamo darbību	-	61 442	61 442
Peļņa/(zaudējumi) pirms nodokļiem	101 694	-	101 694

Konsolidētais	Gāzes tirdzniecība 2021	Gāzes sadale 2021 (pārtraucāmā darbība)	Koncerns 2021 (pārklasificēts)
	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Kopā segmentu EBITDA	(10 780)	28 841	18 061
Nolietojums un amortizācija	(1 280)	(12 446)	(13 726)
leguldījuma pārvērtēšana	-	-	-
Finanšu izdevumi	(668)	(6)	(671)
Pārklasificēts uz pārtraucamo darbību	0	(16 389)	(16 389)
Peļņa/(zaudējumi) pirms nodokļiem	(12 725)	-	(12 725)

2. Ieņēmumi

Konsolidētais	Gāzes tirdzniecība 2022	Gāzes sadale 2022 (pārtraucāmā darbība)	Koncerns 2022
	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Ārējo klientu ieņēmumi	702 604	51 180	753 784
- Latvijā	416 390	51 180	467 570
- Ārpus Latvijas	286 214	-	286 214
Kopā segmentu ieņēmumi	702 604	51 180	753 784
Starpsegmentu ieņēmumi	(12 852)	-	(12 852)
Pārklasificēts uz pārtraucamo darbību	-	(51 180)	(51 180)
Konsolidācijas ieņēmumi kopā	689 752	-	689 752

Konsolidētais	Gāzes tirdzniecība 2021	Gāzes sadale 2021 (pārtraucamā darbība)	Koncerns 2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Ārējo klientu ieņēmumi	530 224	57 911	588 135
- Latvijā	394 681	57 911	452 592
- Ārpus Latvijas	135 543	-	135 543
Kopā segmentu ieņēmumi	530 224	57 911	588 135
Starpsegmentu ieņēmumi	(4 793)	-	(4 793)
Pārklasificēts uz pārtraucamo darbību	-	(57 911)	(57 911)
Konsolidācijas ieņēmumi kopā	525 431	-	525 431

3. Pārējie ieņēmumi

	Koncerns 2022	Koncerns pārklasificēts 2021	Sabiedrība 2022	Sabiedrība 2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Soda naudas	917	303	917	303
Citi ieņēmumi	257	119	257	119
	1 174	422	1 174	422

4. Materiālu izmaksas

	Koncerns 2022	Koncerns pārklasificēts 2021	Sabiedrība 2022	Sabiedrība 2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pārdotās dabasgāzes iegādes izmaksas	562 178	338 150	561 954	337 907
Materiālu, rezerves daļu un degvielas izmaksas	66	45	66	45
	562 244	338 195	562 020	337 952

5. Personāla izmaksas

	Koncerns 2022	Koncerns pārklasificēts 2021	Sabiedrība 2022	Sabiedrība 2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Darba alga	4 943	4 279	4 943	4 279
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	1 116	908	1 116	908
Dzīvības, veselības un pensiju apdrošināšana	216	184	216	184
Pārējās personāla izmaksas	183	186	183	186
	6 458	5 557	6 458	5 557
Vidējais darbinieku skaits	Koncerns 2022	Koncerns pārklasificēts 2021	Sabiedrība 2022	Sabiedrība 2021
Padomes locekļi	11	11	11	11
Valdes locekļi	4	4	4	4
Pārējie darbinieki	107	108	107	108
KOPĀ	122	123	122	123

	Koncerns 2022	Koncerns pārklasificēts 2021	Sabiedrība 2022	Sabiedrība 2021
Valdes un Padomes atalgojums	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Darba alga	1 376	1 307	1 376	1 307
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	243	191	243	191
Dzīvības, veselības un pensiju apdrošināšana	49	45	49	45
Pārējās personāla izmaksas	-	-	-	-
	1 668	1 543	1 668	1 543

6. Nolietojums, amortizācija un pamatlīdzekļu, nemateriālo aktīvu un tiesību lietot aktīvus vērtības samazinājums

	Koncerns 2022	Koncerns 2021	Sabiedrība 2022	Sabiedrība 2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Nemateriālo aktīvu amortizācija	1014	907	1 014	907
Pamatlīdzekļu nolietojums un vērtības samazinājums	279	284	279	284
Tiesību lietot aktīvus nolietojums	19	21	87	89
	1 312	1 212	1 380	1 280

7. Atvasinātie finanšu instrumenti

	Koncerns 2022	Koncerns pārklasifi- cēts 2021	Sabiedrība 2022	Sabiedrība 2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Atvasināto finanšu instrumentu neto patiesās vērtības zaudējumi	(10 633)	(189 564)	(10 633)	(189 564)
	(10 633)	(189 564)	(10 633)	(189 564)

Atvasināto finanšu instrumentu neto patiesās vērtības zaudējumi 2022. gadā sastādīja 10 633 tūkst. EUR, kas radās no finanšu riska ierobežošanas darbībām. Visa summa ir attiecināma uz pamatdarbību 2022. gada pārskata periodā, kas aprēķināta kā summa (110 897) tūkst. EUR (reverss iepriekšējā gada uzkrājumiem), plus 2022. gadā samaksātajai neto summai 121 530 tūkst. EUR apmērā. 2022. gada 31. decembrī Sabiedrībai nav spēkā esoši dabasgāzes cenas mijmaiņas darījumi/atvasinātie finanšu instrumenti.

8. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas

	Koncerns 2022	Koncerns pārklasifi- cēts 2021	Sabiedrība 2022	Sabiedrība 2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Uzkrājumu bezcerīgajiem debitoriem palielinājums, neto	3 342	411	3 342	411
Biroja un citas administratīvās izmaksas	1 461	708	1 531	749
Ziedojumi, finansiālais atbalsts	1 059	342	1 059	342
IT sistēmu uzturēšanas, sakaru un transporta izmaksas	969	727	969	731
Pārdošanas un reklāmas izmaksas	828	481	828	480
Nodokļi un nodevas	245	522	245	522
Telpu un teritorijas izmaksas (noma, elektrība, apsardze un citi pakalpojumi)	167	139	260	212
Citas izmaksas	65	12	65	59
Zaudējumi no pamatlīdzekļu pārdošanas un izslēgšanas	57	43	57	-
	8 193	3 385	8 358	3 506

9. Pārtraucamās darbības

2022.gadā Sabiedrības akcionāru lēmuma par reorganizāciju rezultātā tika pieņemts lēmums pārdot Sabiedrības 100% ieguldījumu AS "Gasó".

Attiecīgi, ar 2022.gada 31.decembri ieguldījums Sabiedrības atsevišķajos finanšu pārskatos un Koncerna konsolidētajos pārskatos ir klasificēts kā "Pārdošanai turētie ieguldījumi", un tas tiek uzskaitīts saskaņā ar 5. Starptautiskais Finanšu Pārskatu Standartu (Turpmāk -5.SFPS). AS "Gasó" pārdošanas procesu ir plānots noslēgt 2023. gada ietvaros.

Saskaņā ar 5.SFPS ieguldījums AS "Gasol" tiek uzskaitīts sekojoši:

- Sabiedrības līdzdalība AS "Gasol" kā individuāls aktīvs Sabiedrības atsevišķajos finanšu pārskatos – "Pārdošanai turētie ieguldījumi";
- AS "Gasol" aktīvus un saistības kā atsavināšanas grupu konsolidētajos finanšu pārskatos jeb "Pārdošanai turētie ieguldījumi" un "Saistības, kas tieši saistītas ar pārdošanai turētiem ieguldījumiem".
- Ieguldījumi ir novērtēti pēc zemākās no - to uzskaites vērtības vai patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām

AS "Gasol" pārstāv atsevišķu nozīmīgu Koncerna darbības segmentu – dabasgāzes sadali. 2022 gada konsolidētajos pārskatos sadales segmenta darbība ir klasificēta kā pārtraucamā darbība, attiecīgi pārklasificēti arī salīdzināmie rādītāji 2021. gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā un naudas plūsmas pārskatā.

Peļņa vai zaudējumi no pārtraucamām darbībām	AS "Gasol" 2022	AS "Gasol" 2021
	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	51 180	57 914
Pārējie ieņēmumi	1 280	1 249
Materiālu izmaksas	(12 662)	(5 902)
Personāla izmaksas	(22 662)	(23 399)
Nolietojums, amortizācija un pamatlīdzekļu, nemateriālo aktīvu un tiesību lietot aktīvus vērtības samazinājums	(12 301)	(12 446)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	(6 564)	(5 865)
Saimnieciskās darbības peļņa/ (zaudējumi)	(1 729)	11 551
Finanšu izdevumi	(22)	(6)
Peļņa/(zaudējumi) pirms nodokļiem	(1 751)	11 545
Konsolidācijas korekcijas	12 843	4 844
Konsolidētie ieņēmumi no pārtraucamās darbības	11 092	16 389
Uz pārtraucamo darbību attiecināmā ieguldījumu pārvērtēšana	(72 534)	-
Peļņa vai zaudējumi no pārtraucamās darbības	(61 442)	16 389

Pārtraucamās darbības bilances posteņu pārklasifikācija

Pārtraucamā darbība 2022	Pārtraucamie aktīvi un saistības	Konsolidācijā izslēgtie darījumi	Koncerns
	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pārtraucamās darbības aktīvi, t.sk.:	327 762	(3 908)	323 854
- <i>Ilgtermiņa ieguldījumi*</i>	304 335		304 335
- <i>Apgrozāmie līdzekļi</i>	23 427	(3 908)	19 519
Peļņas vai zaudējumu pārskatā atzītā ieguldījuma pārvērtēšana	(72 534)	-	(72 534)
Pašu kapitālā atzītais pārdošanai turēto ieguldījumu vērtības samazinājums	(81 095)	-	(81 095)
Pārdošanai turētie ieguldījumi	174 133	(3 908)	170 225
Saistības, kas tieši saistītas ar pārdošanā turētiem ieguldījumiem, t.sk.:**	(52 133)	5 081	(47 052)
- <i>Ilgtermiņa saistības</i>	(35 152)		(35 152)
- <i>Īstermiņa saistības</i>	(16 981)	5 081	(11 900)
Neto vērtība Pārdošanai turētiem ieguldījumiem	122 000	1 173	123 173

*Ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā ietilpst pilnībā nolietoti pamatlīdzekļi ar kopējo sākotnējo vērtību 14 960 tūkst. EUR (31.12.2021: 16 621 tūkst. EUR), kurus AS "Gasol" turpina izmantot. Pārskata gadā tā ir kapitalizējusi nolietojumu 59 tūkst. EUR (2021: 65 tūkst. EUR) un aizņēmumu procentu izmaksas 215 tūkst. EUR (2021: 135 tūkst. EUR) apmērā. EUR apmērā.

**Saistībās, kas tieši saistītas ar pārdošanā turētiem ieguldījumiem iekļauts aizņēmums. AS "Gasol" 2022. gada augusta mēnesī noslēdza aizņēmuma līgumu ar AS "Rietumu Banka" 26,300 tūkst. EUR apmērā. Aizdevuma atmaksas termiņš ir 2027.gada 21.augusts. Aizņēmuma procentu likme ir 3% plus 3 mēnešu EURIBOR. Aizņēmums ir nodrošināts ar finanšu ķīlu. Aizņēmuma mērķis ir saistību pret AS "SEB banka" refinansēšana un sabiedrības saimnieciskās darbības ilgtermiņa ieguldījumu attīstība. 2022.gada augustā AS "SEB banka" dzēstā aizdevuma neatmaksātā daļa bija 19,884 tūkst. EUR.

10. Nemateriālie aktīvi

	Koncerns 2022	Koncerns 2021	Sabiedrība 2022	Sabiedrība 2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Sākotnējā vērtība				
Perioda sākumā	26 471	24 029	7 235	6 459
legādāti	1 472	2 737	421	776
Norakstīti	-	(295)	-	-
Perioda beigās	27 943	26 471	7 656	7 235
Uzkrātā amortizācija				
Perioda sākumā	16 832	14 852	2 309	1 402
Amortizācija pārskata gadā	2 544	2 275	1 014	907
Par norakstīto	-	(295)	-	-
Perioda beigās	19 376	16 832	3 323	2 309
Pārklasificēts uz pārtraucamo darbību	(4 234)	-	-	-
Atlikusī vērtība uz perioda beigām	4 333	9 639	4 333	4 926

11. Pamatlīdzekļi

Koncerns	Zeme, ēkas, būves	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārējie pamat- līdzekļi	Nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība					
31.12.2021	658 876	41 759	18 069	1 894	720 598
legādāts	4 278	643	895	799	6 615
Norakstīts	(1 210)	(816)	(958)	-	(2 984)
Pārklasificēts uz pārtraucamo darbību	(660 133)	(41 586)	(16 251)	(2 553)	(720 523)
31.12.2022	1 811	-	1 755	140	3 706
Uzkrātais nolietojums					
31.12.2021	372 352	27 121	13 679	-	413 152
Aprēķināts	8 133	1 692	1 273	-	11 098
Norakstīts	(800)	(795)	(898)	-	(2 493)
Pārklasificēts uz pārtraucamo darbību	(379 451)	(28 018)	(12 953)	-	(420 422)
31.12.2022	234	-	1 101	-	1 335
Atlikusī bilances vērtība					
31.12.2022	1 577	-	654	140	2 371
Atlikusī bilances vērtība					
31.12.2021	286 524	14 638	4 390	1 894	307 446

Koncerns	Zeme, ēkas, būves	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārējie pamatlīdzekļi	Nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība					
31.12.2020	655 714	40 251	17 485	675	714 125
legādāts	5 033	2 018	1 261	1 219	9 531
Norakstīts	(1 871)	(510)	(677)	-	(3 058)
31.12.2021	658 876	41 759	18 069	1 894	720 598
Uzkrātais nolietojums					
31.12.2020	365 507	25 718	12 929	-	404 154
Aprēķināts	8 127	1 885	1 415	-	11 427
Norakstīts	(1 282)	(482)	(665)	-	(2 429)
31.12.2021	372 352	27 121	13 679	-	413 152
Atlikusī bilances vērtība					
31.12.2021	286 524	14 638	4 390	1 894	307 446
Atlikusī bilances vērtība					
31.12.2020	290 207	14 533	4 556	675	309 971

Sabiedrība	Zeme, ēkas, būves	Pārējie pamatlīdzekļi	Nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība				
31.12.2021	1 811	1 760	-	3 571
legādāts	-	262	140	402
Norakstīts	-	(267)	-	(267)
31.12.2022	1 811	1 755	140	3 706
Uzkrātais nolietojums				
31.12.2021	162	1 105	-	1 267
Aprēķināts	72	206	-	278
Norakstīts	-	(210)	-	(210)
31.12.2022	234	1 101	-	1 335
Atlikusī bilances vērtība				
31.12.2022	1 577	654	140	2 371
Atlikusī bilances vērtība				
31.12.2021	1 649	655	-	2 304

Sabiedrība	Zeme, ēkas, būves	Pārējie pamatlīdzekļi	Nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība				
31.12.2020	1 811	1 721	-	3 532
legādāts	-	66	-	66
Norakstīts	-	(27)	-	(27)
31.12.2021	1 811	1 760	-	3 571
Uzkrātais nolietojums				
31.12.2020	90	908	-	998
Aprēķināts	72	212	-	284
Norakstīts	-	(15)	-	(15)
31.12.2021	162	1 105	-	1 267
Atlikusī bilances vērtība				
31.12.2021	1 649	655	-	2 304
Atlikusī bilances vērtība				
31.12.2020	1 721	813	-	2 534

Pamatlīdzekļu sastāvā ietilpst pilnībā nolietoti pamatlīdzekļi ar kopējo sākotnējo vērtību 677 tūkstoši EUR (Koncerns), uz pārtraucamo darbību pārklasificēts 14 960 tūkstoši EUR, un 677 tūkstoši EUR (Sabiedrība) (31.12.2021: 17 086 tūkstoši EUR (Koncerns) un 465 tūkstoši EUR (Sabiedrība)).

Iepriekš minētajās tabulās "Zeme, ēkas, būves" ir iekļauta Koncernam un Sabiedrībai piederošā zeme ar sākotnējo un atlikušo bilances vērtību 2022. gada 31. decembrī 110 tūkstoši EUR, no kuriem izslēgta pārtraucamās darbības zeme 1 570 tūkstoši EUR apjomā un 110 tūkstoši EUR (Sabiedrība) (31.12.2021: 1 680 tūkstoši EUR (Koncerns) un 110 tūkstoši EUR (Sabiedrība)). Zeme netiek pārvērtēta.

12. Krājumi

	Koncerns 31.12.2022	Koncerns 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2022	Sabiedrība 31.12.2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Dabaszāģe un degviela	120 509	122 278	120 509	122 278
Materiāli un rezerves daļas	-	1 366	-	-
Uzkrājumi lēnas aprites krājumiem	-	(70)	-	-
	120 509	123 574	120 509	122 278

13. Debitori

Debitori	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Ilgtermiņa debitori (nominālvērtība)	25	86	25	5
	25	86	25	5
Īstermiņa debitori (nominālvērtība)	85 356	135 304	90 437	133 557
Uzkrājumi īstermiņa debitoru parādu vērtības samazinājumam	(8 486)	(5 893)	(8 486)	(5 369)
	76 870	129 411	81 951	128 188

Uzkrājumi slikto un šaubīgo debitoru vērtības samazinājumam	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	2022	2021	2022	2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Uzkrājumi gada sākumā	5 369	7 590	5 369	7 180
Izdevumi, kas iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā no turpmākās darbības	6 098	2 518	6 098	2 336
Uzkrājuma samazinājums iepriekšēji uzkrātā šaubīga debitora atgūšanas rezultātā	(2 756)	(1 944)	(2 756)	(1 925)
Neto izmaiņas, kas iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā	3 342	574	3 342	411
Norakstīti bezcerīgi parādi	(225)	(2 271)	(225)	(2 222)
Uzkrājumi gada beigās	8 486	5 893	8 486	5 369

Uzkrājumi parādiem tika izveidoti, balstoties uz atsevišķu klientu grupu finansiālā stāvokļa un saimnieciskās darbības novērtējumu. Galīgie zaudējumi var atšķirties no pašreizējā novērtējuma, jo konkrētās summas tiek periodiski pārskatītas un izmaiņas tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

14. Pārējie finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā

	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Uzkrātie ieņēmumi	4	90	4	4
Rezervētie līdzekļi	5 846	357	5 846	357
	5 850	447	5 850	361

15. Pārējie apgrozāmie līdzekļi

	Koncerns 31.12.2022	Koncerns 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2022	Sabiedrība 31.12.2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Nākamo periodu izdevumi	554	2 079	554	999
Citi debitori	-	191	-	10
	554	2 270	554	1 009

16. Nodokļi

Sabiedrība Nodokļu kustība	Saistības 31.12.2021	Aprēķināts 2022	Samaksāts 2022	Saistības* 31.12.2022
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pievienotās vērtības nodoklis	19 597	63 378	(70 630)	12 346
Akcīzes nodoklis	841	4 011	(4 395)	457
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	116	1 556	(1 533)	139
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	1 179	(1 179)	-
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	62	932	(883)	111
	20 616	71 056	(78 620)	13 053

Sabiedrība Nodokļu kustība	Saistības* 31.12.2020	Aprēķināts 2021	Samaksāts 2021	Saistības* 31.12.2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pievienotās vērtības nodoklis	899	73 886	(55 188)	19 597
Akcīzes nodoklis	889	6 022	(6 070)	841
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	104	1 328	(1 316)	116
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	424	(424)	-
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	54	831	(823)	62
Nekustamā īpašuma nodoklis	-	13	(13)	-
	1 946	82 504	(63 834)	20 616

*Skatīt 22.pielikumu

17. Akcijas un akcionāri

	31.12.2022 % no kopējā akciju kapitāla	31.12.2022 Akciju skaits	31.12.2021 % no kopējā akciju kapitāla	31.12.2021 Akciju skaits
Akciju kapitāls				
Vārda (slēgto akciju emisiju) akcijas	36.52	14 571 480	36.52	14 571 480
Uzrādītāja (publisko akciju emisiju) akcijas	63.48	25 328 520	63.48	25 328 520
	100.00	39 900 000	100.00	39 900 000
Akcionāri				
Uniper Ruhrgas International GmbH (ietverot vārda (slēgto akciju emisiju) akcijas 7 285 740)	18.26	7 285 740	18.26	7 285 740
Marguerite Gas II S. à r.l. (publisko akciju emisiju akcijas 11 560 645)	28.97	11 560 645	28.97	11 560 645
Itera Latvija SIA (publisko akciju emisiju akcijas 6 384 001)	16.00	6 384 001	16.00	6 384 001
PAS "Gazprom" (ietverot vārda (slēgto akciju emisiju) akcijas 7 285 740)	34.00	13 566 701	34.00	13 566 701
Uzrādītāja (publisko akciju emisiju) akcijas 6 260 961	2.77	1 102 913	2.77	1 102 913
	100.00	39 900 000	100.00	39 900 000

Reģistrētais, parakstītais un apmaksātais pamatkapitāls 2022. gada 31. decembrī un 2021. gada 31. decembrī sastāvēja no 39 900 000 akcijām, ar vienas akcijas nominālvērtību 1.40 EUR. Sabiedrības akcijas dod to īpašniekiem vienādas tiesības uz dividendes un likvidācijas kvotas saņemšanu, kā arī balsstiesībām akcionāru sapulcē. 14 571 480 (četrpadsmit miljoni pieci simti septiņdesmit viens tūkstošis četri simti astoņdesmit) Sabiedrības akcijas ir vārda akcijas. 25 328 520 (divdesmit pieci miljoni trīs simti divdesmit astoņi tūkstoši pieci simti divdesmit) Sabiedrības akcijas ir uzrādītāja akcijas, kas atrodas publiskā apgrozībā. Visas Sabiedrības akcijas ir dematerializētas akcijas.

Sabiedrība nosaka, aprēķina un izmaksā dividendes atbilstoši Komerclikuma noteikumiem.

Maksājamās dividendes netiek uzskaitītas, kamēr nav izziņotas ikgadējā akcionāru kopsapulcē. 2023. gada kopsapulcē vadība ierosinās par 2022. gadu izmaksāt dividendes 0.51 EUR apmērā par vienu akciju. Šajos finanšu pārskatos nākotnē maksājamās dividendes nav atspoguļotas, bet tās tiks uzskaitītas akcionāru pašu kapitālā 2023. gada finanšu pārskatos kā nesadalītās peļņas sadale par 2022. gadu. 2022. gadā tika izmaksātas ārkārtas dividendes 15 000 tūkstošu EUR apmērā (0,37593985 EUR par akciju). Par 2021. gadu akcionāriem netika izmaksātās dividendes.

Peļņa par akciju / Sabiedrība	Peļņa par akciju pirms ārkārtas dividendēm	
	2022	2021
Uz akcionāriem attiecināmā neto peļņa (a) EUR tūkst.	40 824	25 824
Akcijas 1. janvārī (skaits, tūkst.)	39 900	39 900
Akcijas 31. decembrī (skaits, tūkst.)	39 900	39 900
Vidējais svērtais gada laikā apgrozībā esošo akciju skaits tūkst. (b)	39 900	39 900
Pamatpeļņa par akciju gadā (a/b) EUR	1.023	0.647

18. Aizņēmumi

	Koncerns 31.12.2022	Koncerns 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2022	Sabiedrība 31.12.2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
<i>Aizņēmums</i>				
-aizņēmuma īstermiņa daļa	-	22 167	-	-
<i>Overdrafts no OP Corporate Bank plc filiāle Latvijā</i>				
- overdrafts	-	2 474	-	2 474
Faktoringa saistības	-	36 520	-	36 520
	-	61 161	-	38 994

Pārtraucamās darbības saistības, tai skaitā aizņēmumi, 2022. gada pārskatā ir norādīti sadaļā "Saistības, kas tieši saistītas ar pārdošanai turētiem ieguldījumiem".

2022. gada 25. novembrī tika panākta vienošanās ar OP Corporate Bank plc Latvijas filiāli par overdrafta līguma pirmstermiņa izbeigšanu. Uz 31.12.2022 Sabiedrība ir atmaksājusi gan overdrafta, gan faktoringa saistības.

19. Nākamo periodu ieņēmumi

	Koncerns 31.12.2022	Koncerns 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2022	Sabiedrība 31.12.2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi no iedzīvotāju un sabiedrību līdzdalības daļas gāzes vadu celtniecībā:				
Ilgtermiņa daļa	-	14 094	-	-
Īstermiņa daļa	-	2 934	-	-
	-	17 028	-	-

Pārtraucamās darbības saistības, tai skaitā, nākamo periodu ieņēmumi, 2022. gada pārskatā ir iekļautas sadaļā "Saistības, kas tieši saistītas ar pārdošanai turētiem ieguldījumiem".

20. Uzkrājumi nodarbinātības un pēcnodarbinātības pabalstiem

	Koncerns 2022	Koncerns 2021	Sabiedrība 2022	Sabiedrība 2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Uzkrājumi pārskata gada sākumā	29	2 305	29	61
Atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā	16	422	16	-
Izmaksāti	(2)	(217)	(2)	(2)
Pārvērtējumi aktuāra pieņemumu izmaiņu rezultātā – atzīti apvienoto ienākumu pārskatā	(4)	(998)	(4)	(30)
Uzkrājumi pārskata gada beigās	39	1 512	39	29

Pārtraucamās darbības saistības, tai skaitā, Uzkrājumi nodarbinātības un pēcnodarbinātības pabalstiem, 2022. gada pārskatā ir iekļautas sadaļā "Saistības, kas tieši saistītas ar pārdošanai turētiem ieguldījumiem".

Uzkrājumu aprēķiniem izmantotie pieņēmumi	2022	2021
Diskonta likme,%	0.031855%	0.00235%
Sabiedrības darbinieku rotācijas koeficients, %	23.90%	22.02%
Koncerna darbinieku rotācijas koeficients, %	8.52%	4.84%
Darbinieku pensionēšanās vecums, gadi	64-65	64-65
Atalgojuma pieaugums, %	4.00%	4.00%
Iemaksas privātajā pensiju fondā, %	5.00%	5.00%
VSAOI (darbiniekiem),%	23.59%	23.59%
VSAOI (pensionāriem),%	20.77%	20.77%

Uzkrājumu aprēķiniem izmantotie pieņēmumi			Pieņēmumu izmaiņu ietekme uz uzkrājumu apjomu			
			Koncerns 31.12.2022	Koncerns 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2022	Sabiedrība 31.12.2021
<i>Izmaiņas pieņēmumos</i>						
Diskonta likme	+ 0.5 p.p.	Uzkrājums samazinās par	0.075%	0.009%	0.033%	0.004%
Darbinieku rotācijas koeficients	+ 0.5p.p.	Uzkrājums samazinās par	0.22%	0.18%	0.36%	0.53%
Darbinieku pensionēšanās vecums	+1 gads	Uzkrājums samazinās par	12.98%	3.12%	27.24%	18.95%
Atalgojuma pieaugums	+0.5p.p.	Uzkrājums pieaug par	0.085%	0.43%	0.04%	0.05%
Iemaksas privātajā pensiju fondā	+0.5p.p.	Uzkrājums pieaug par	0.02%	0.02%	0.02%	0.02%
VSAOI	+0.5p.p.	Uzkrājums pieaug par	0.09%	0.09%	0.09%	0.09%

Uzkrājumu aprēķiniem izmantotie pieņēmumi			Pieņēmumu izmaiņu ietekme uz uzkrājumu apjomu			
			Koncerns 31.12.2022	Koncerns 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2022	Sabiedrība 31.12.2021
<i>Izmaiņas pieņēmumos</i>						
Diskonta likme	-0.5p.p.	Uzkrājums pieaug par	0.075%	0.009%	0.033%	0.004%
Darbinieku rotācijas koeficients	-0.5p.p.	Uzkrājums pieaug par	0.22%	0.18%	0.37%	0.53%
Darbinieku pensionēšanās vecums	-1 gads	Uzkrājums pieaug par	9.37%	4.58%	20.11%	26.32%
Atalgojuma pieaugums	-0.5p.p.	Uzkrājums samazinās par	0.08%	0.43%	0.04%	0.05%
Iemaksas privātajā pensiju fondā	-0.5p.p.	Uzkrājums samazinās par	0.02%	0.02%	0.02%	0.02%
VSAOI	-0.5p.p.	Uzkrājums samazinās par	0.09%	0.09%	0.09%	0.09%

Uzkrājumu aprēķiniem tika izmantots pieņēmums, ka diskonta likme 2022. gadā bija 0.031855% (Koncerns un Sabiedrība), 2021. gadā 0.00235% (Koncerns un Sabiedrība), t.i., vienāda ar vidējo valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru ar sākotnējo dzēšanas termiņu pieci gadi un vairāk gada peļņas likmi, kas noteikta šādu vērtspapīru divos pēdējos laidienos (avots: Valsts Kase).

Savukārt, pieņēmums par darbinieku rotācijas koeficientu 8.52% (Koncerns) un 23.90% (Sabiedrība) (2021. gadā 4.84% (Koncerns) un 22.02% (Sabiedrība)) apmērā tika iegūts, pielietojot aprēķina metodiku, kurā par pamatu tiek ņemta attiecība starp no uzņēmuma aizgājušiem darbiniekiem (pēc darbinieka iniciatīvas) un darbinieku skaitu pārskata periodā.

Pieņēmums par darbinieku pensionēšanās vecumu balstās uz 1995. gada 2. novembrī pieņemtā likuma "Par valsts pensijām" (turpmāk – Likums) Pārejas noteikumu 8.1 pantu, kas nosaka, ka Likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktais vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamais vecums — no 62 līdz 65 gadiem — pieaug pakāpeniski, konkrēti nosakot, kāds tas katru gadu ir. 2021. gada 31. decembrī tie ir 64.5 gadi (2021. gada 31. decembrī – 64.25 gadi).

Aprēķinos izmantotais pieņēmums par atalgojuma pieaugumu atbilst prognozētajam inflācijas rādītājam nākamajam gadam atbilstoši Latvijas Bankas prognozēm, 2023. gadā tas būs ap 17.3 – 10.9%, pieņemot, ka tas var būt mainīgs tikai tuvākos sešu gadus, pēc tam konstants, kā arī ņemot vērā Koncerna personāla izmaksu pieaugumu. Šobrīd Sabiedrībā un Koncernā šis pieņēmums 4% apmērā ir nemainīgs jau vairākus gadus. Pieņēmums par iemaksām privātajā pensiju fondā 5% apmērā tika izdarīts, pamatojoties uz Koncerna koplīgumu.

Pieņēmumi par VSAOI likmēm darbiniekiem un pensionāriem ir izdarīti atbilstoši aprēķinu metodikas vispārējiem noteikumiem, kur aprēķinos tiek izmantotas nākamā gada valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likmes, kuru lielumus nosaka 17.12.2020. Ministru kabineta (MK) sēdē apstiprinātie MK noteikumi Nr.786 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem", un tajos šīs likmes ir noteiktas attiecīgi 23.59% un 20.77% apmērā.

21. Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem

	Koncerns 31.12.2022	Koncerns 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2022	Sabiedrība 31.12.2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Parādi saistītiem uzņēmumiem (23. pielikums)	-	8 059	3 908	13 656
Parādi trešajām pusēm	33 419	43 933	33 419	41 065
	33 419	51 992	37 327	54 721

Pārtraucamās darbības saistības, tai skaitā, parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem, 2022. gada pārskatā ir iekļautas sadaļā "Saistības, kas tieši saistītas ar pārdošanai turētiem ieguldījumiem".

22. Pārējās saistības

	Koncerns 31.12.2022	Koncerns 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2022	Sabiedrība 31.12.2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Saņemtās priekšapmaksas	11 784	56 950	11 784	56 822
Pievienotās vērtības nodoklis	12 345	20 326	12 345	19 597
Uzkrātās izmaksas	1 609	4 702	1 609	1 198
Akcīzes nodoklis	457	841	457	841
Uzkrātās neizmantoto atvaļinājumu izmaksas	359	1 577	359	260
Darbinieku atalgojums	158	1 005	158	175
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	139	736	139	116
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	111	387	111	62
Pārējās īstermiņa saistības	25	97	25	14
	26 987	86 621	26 987	79 085

Pārtraucamās darbības saistības, tai skaitā, pārējās saistības, 2022. gada pārskatā ir iekļautas sadaļā "Saistības, kas tieši saistītas ar pārdošanai turētiem ieguldījumiem".

23. Saistīto personu darījumi

Pārskata periodā Koncernam un Sabiedrībai ir bijuši darījumi ar šādām saistītām personām:

Ar PAS "Gazprom" - atbilstoši 2017.gadā noslēgtajam Aģenta līgumam - par dabasgāzes transportēšanu Latvijas Republikā un dabasgāzes uzglabāšanu Inčukalna pazemes gāzes krātuvē;

Ar PAS "Gazprom" - atbilstoši 1999.gadā noslēgtajam ilgtermiņa dabasgāzes piegādes līgumam. Šobrīd darbība apturēta.

Ar "SEFE Marketing & Trading Limited" noslēgtajā ISDA Master agreement līgumā ir noteikta atvasināto finanšu instrumentu tirdzniecības kārtība. Šobrīd Sabiedrībai nav aktīvu darījumu ar "SEFE Marketing & Trading Limited".

Ar AS "Gasol" – līgums par dabasgāzes tirdzniecību; nedzīvojamo telpu nomas līgums Nr. 57 par AS "Gasol" piederošā n/ī iznomāšanu Vagonu ielā 20, Rīgā Sabiedrības vajadzībām; Sadarbības līgums par saimnieciskās darbības pakalpojumu nodrošināšanu.

Ieņēmumi vai izdevumi	Koncerns 2022	Koncerns 2021	Sabiedrība 2022	Sabiedrība 2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas (t.sk. balansēšanas pakalpojumi, pašpatēriņš un citi)				
AS "Gasol"	-	-	13 076	5 037
PAS "Gazprom"	8 111	2 477	8 111	2 477
Dividenžu ieņēmumi				
AS "Gasol"	-	-	-	8 379
Dabaszgāzes iepirkumi				
PAS "Gazprom"	201 294	395 926	201 294	395 926
PAS "Gazprom Export"	-	860	-	860
Izdevumi par dabaszgāzes sadali un citiem saistītajiem pakalpojumiem				
AS "Gasol"	-	-	30 920	35 513
Atvasināto finanšu instrumentu neto patiesās vērtības zaudējumi				
"SEFE Marketing & Trading Limited"	4 435	37 710	4 435	37 710

Prasības un saistības pret saistītām personām	Koncerns 31.12.2022	Koncerns 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2022	Sabiedrība 31.12.2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Saistīto uzņēmumu parādi				
AS "Gasol"	-	-	5 081	1 991
PAS "Gazprom"	-	236	-	236
Avansa maksājumi par dabaszgāzes iegādi				
PAS "Gazprom"	-	29 137	-	29 137
Parādi saistītajiem uzņēmumiem par dabaszgāzi un pakalpojumiem				
PAS "Gazprom"	-	5 083	-	5 083
AS "Gasol"	-	-	3 908	5 597
"Gazprom Marketing and Trading Limited"	-	2 976	-	2 976

24. Finanšu risku pārvaldība

Patiesās vērtības apsvērumi

Finanšu aktīvi un saistības	Līme- nis	Koncerns	Koncerns	Sabiedrība	Sabiedrība
		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pircēju un pasūtītāju parādi	3	76 870	129 411	81 951	128 188
Uzkrātie ieņēmumi	3	4	90	4	4
Atvasinātie finanšu instrumenti	2	-	1 179	-	1 179
Rezervētie līdzekļi	2	5 846	357	5 846	357
Naudas līdzekļi ar ierobežotu izmantošanu	2	-	86 030	-	86 030
Nauda un tās ekvivalenti	2	41 237	10 962	41 237	1 087
Finanšu aktīvi		123 957	228 029	129 038	216 845
Aizņēmumi	3	-	61 161	-	38 994
Nomas saistības	3	21	21	140	208
Uzkrātas izmaksas	3	1 609	4 702	1 609	1 198
Atvasinātie finanšu instrumenti	2	-	112 076	-	112 076
Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem	3	33 419	51 992	37 327	54 721
Pārdošanā turētie ieguldījumi	3	170 225	-	-	-
Saistības, kas tieši saistītas ar pārdošanai turētiem ieguldījumiem	3	-	-	-	-
		47 052			
Finanšu saistības		252 326	229 952	39 076	207 197

Aktīvajos tirgos tirgto finanšu instrumentu patiesā vērtība balstīta uz kotētajām tirgus cenām bilances datumā. Tirgus uzskatāms par aktīvu, ja kotētās cenas ir gatavas un regulāri pieejamas no biržas, tirgotāja, brokera, nozares grupas, izcenošanas pakalpojuma vai regulatīvās iestādes un regulāri tiek pieņemtas tirgus darījumos uz nesaistītu pušu darījumu nosacījumiem atbilstoša pamata.

Lai noteiktu finanšu aktīva patieso vērtību, izmanto vairākas metodes: kotētās cenas vai vērtēšanas tehniku, kas iekļauj novērojamus tirgus datus un vērtēšanas tehniku, kura ir balstīta uz iekšējiem modeļiem. Balstoties uz patiesās vērtības hierarhiju, atbilstoši SFPS noteiktajam, visas vērtēšanas tehnikas ir sadalītas 1. līmenī, 2. līmenī un 3. līmenī.

Finanšu aktīvu patiesās vērtības hierarhijas līmenim ir jābūt noteiktam kā zemākajam līmenim, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Finanšu aktīva klasificēšana patiesās vērtības hierarhijā notiek divos posmos:

1. Klasificēt datus, kuri izmantoti, lai noteiktu patiesās vērtības hierarhiju trijos līmeņos;
2. Klasificēt pašu finanšu aktīvu, balstoties uz izmantoto datu zemāko līmeni.

Kotētas tirgus cenas – 1. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 1. līmenī tiek izmantotas aktīvā tirgū nekoriģētas kotācijas cenas identiskiem aktīviem vai saistībām, kad kotācijas cenas ir viegli pieejamas un cena atspoguļo faktisko tirgus situāciju darījumiem godīgas konkurences apstākļos.

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati – 2. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 2. līmenī izmantotajos modeļos visi būtiskākie dati, tieši vai netieši, ir novērojami no aktīvu vai saistību puses. Modelī izmantotie tirgus dati, kas nav 1. līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t.i., cena), vai netieši (t.i., tiek iegūti no cenas).

Attiecībā uz Koncerna turētiem atvasinātajiem finanšu aktīviem un saistībām izmantotā kotētā tirgus cena ir balstīta uz novērojamiem tirgus datiem, ieskaitot pašreizējās pirkšanas un pārdošanas cenas, ko novērtē tirdzniecības darījumu partneri, Argus Media group (Preču un Enerģijas cenu standartu aģentūra), Intercontinental Exchange.

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem – 3. līmenis

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (nenovērojamie tirgus dati) ir klasificēta kā 3. līmenis. Par nenovērojamiem tirgus datiem tiek uzskatīti tādi dati, kas nav viegli pieejami aktīvā tirgū nelikvīda tirgus vai finanšu aktīva sarežģītības dēļ. 3. līmeņa datus pārsvarā nosaka, balstoties uz līdzīga rakstura novērojamiem tirgus datiem, vēsturiskiem novērojumiem vai izmantojot analītiskas pieejas.

Ilgtermiņa aizņēmumu no kredītiestādēm patiesā vērtība tiek noteikta, diskontējot nākotnes naudas plūsmas, piemērojot tirgus procentu likmes. Tā kā procentu likmes, kuras tiek piemērotas aizņēmumiem no kredītiestādēm, pārsvarā ir mainīgas, aizņēmumi saņemti nesen un būtiski neatšķiras no tirgus procentu likmēm, ilgtermiņa saistību patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

Koncerna un Sabiedrības finanšu aktīvi ietilpst 3. līmenī, izņemot naudu un naudas ekvivalentus un atvasinātos finanšu instrumentus, kas atbilst 2. līmenim.

Atvasinātie finanšu instrumenti

2021. gada 31. decembrī atvasinātos finanšu instrumentus veidoja dabasgāzes mijmaiņas līgumi, savukārt 2022. gada 31. decembrī ne Koncerna, ne Sabiedrības līmenī nav aktīvu dabasgāzes mijmaiņas līgumu.

Naudas līdzekļi ar ierobežotu izmantošanu

2021. gadā Sabiedrība tika pakļauta likviditātes riskam saistību dēļ, kas izrietēja no saistībām, uzņemtām atbilstoši Credit Support Annex (CSA) ar atsevišķiem darījuma partneriem. CSA nosaka nosacījumus, kā puses sniedz nodrošinājumu atvasināto finanšu instrumentu darījumos. Naudas līdzekļi, kas tika turēti darījumu partneru kontos kā nodrošinājums atvasināto finanšu instrumentu darījumiem, ir iekļauti postenī "naudas līdzekļi ar ierobežotu izmantošanu". 2021. gadā dabasgāzes cenu svārstīgums bija ievērojami augstāks, tāpēc Sabiedrībai bija jāiesniedz nodrošinājums par nenokārtotajām atvasināto finanšu instrumentu pozīcijām. Tā kā atvasināto finanšu instrumentu darījumiem iestājās norēķinu termiņš un hedžētais aktīvs - krājumi - tika pārdoti, finanšu instrumentu darījumu partneri ir pilnībā atmaksājuši nodrošinājumu Sabiedrībai, un 2022. gada 31. decembrī Sabiedrībai nav naudas līdzekļi ar ierobežotu izmantošanu.

Kredītrisks

Koncerns un Sabiedrība ir pakļauti kredītriskam, proti, riskam, ka gadījumā, ja darījuma partneris nespēs pildīt līgumsaistības pret Koncernu un Sabiedrību, radīsies materiāli zaudējumi. Kredītriski rodas no naudas un tās ekvivalentiem, kā arī no kredītriska attiecībās ar klientiem, tostarp nenokārtotiem debitoru parādiem.

Pircēju un pasūtītāju parādi un uzkrātie ienākumi	Koncerns 31.12.2022	Koncerns 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2022	Sabiedrība 31.12.2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pircēju un pasūtītāju parādi un uzkrātie ienākumi				
Parādi, kam atzīts vērtības samazinājums	8 162	5 648	8 162	5 134
Termiņš nav iestājies	69 669	124 674	74 750	123 389
Kavēti līdz 90 dienām, un vērtības samazinājums nav atzīts	7 453	4 867	7 453	4 833
Kavēti virs 90 dienām, un vērtības samazinājums nav atzīts	97	205	97	205
Pircēju un pasūtītāju parādi un uzkrātie ienākumi, bruto	85 381	135 394	90 462	133 561
Uzkrājumi sliktu un šaubīgo debitoru vērtības samazinājumam	(8 486)	(5 893)	(8 486)	(5 370)
Pircēju un pasūtītāju parādi un uzkrātie ienākumi, neto	76 895	129 501	81 976	128 191
Citi finanšu aktīvi				
Naudas līdzekļi ar ierobežotu izmantošanu	-	86 030	-	86 030
Atvasinātie finanšu instrumenti	-	1 179	-	1 179
Kopējā pakļautība kredītriskam	76 895	216 710	81 976	215 400

Kredītriska pārvaldības prakse

Kredītriska mazināšanai Sabiedrība ievieša vairākas kredītriska pārvaldīšanas procedūras. Lielākajiem klientiem Sabiedrība izmanto individuālu kredītriska novērtējumu, kas ietver vairākas prakses, piemēram, sākotnēju kredītlimita novērtējumu, detalizētu finanšu rādītāju novērtējumu, kā arī biežus norēķinus, lai novērstu parāda uzkrāšanos. Sākotnēju šaubu gadījumā klienti tiek regulāri uzraudzīti Valdes līmenī un, ja nepieciešams, kā nosacījums pakalpojumu sniegšanai un dabasgāzes pārdošanai tiek prasīts papildu nodrošinājums. Mazākiem klientiem Sabiedrība ir apstiprinājusi detalizētu kredītkontroles procesu, kurā aprakstīti pamatsoļi progresa uzraudzībai un nepieciešamās saziņas ar klientiem, lai novērstu parāda uzkrāšanos. Uzkrājumi tiek veikti, pamatojoties uz grāmatvedības standartiem. Debitoru parādi, kam netiek individuāli vērtēta vērtības samazināšanās, tiek klasificēti grupās, apvienojot parādus pēc nokavēto dienu skaita, un kopīgi vērtēti attiecībā uz vērtības samazinājumu.

Ar naudu un tās ekvivalentiem saistītā kredītriska pārvaldībai Sabiedrība ir apstiprinājusi finanšu aktīvu pārvaldības politiku. Saskaņā ar iekšējām vadlīnijām visas kredītiestādes, ar kurām Sabiedrība sadarbojas, tiek reizi ceturksnī vērtētas, ņemot vērā to finanšu un nefinanšu rādītājus. Uz novērtējuma pamata tiek noteikti un regulāri uzraudzīti ierobežojumi norēķinu kontiem vienā iestādē.

Likviditātes risks

Likviditātes risks saistīts ar Koncerna un Sabiedrības spēju izpildīt saistības noteiktajos termiņos. Sakarā ar Koncerna un Sabiedrības darbības izteikto sezonālītāti naudas ieplūšana ir pakļauta lielām svārstībām gada ietvaros un lielākā daļa ieņēmumu tiek gūta gada pirmajā un ceturtajā ceturksnī, kamēr ar uzturēšanas darbiem saistītās ekspluatācijas izmaksas pa gadu sadalās vienmērīgi, bet dividenžu izmaksa par iepriekšējo gadu parasti notiek trešajā ceturksnī.

Likviditātes riska pārvaldībai Koncerns un Sabiedrība izmanto naudas plūsmas plānošanas rīkus. Koncerns un Sabiedrība sastāda gada, ceturksņa un mēneša naudas plūsmas, lai noteiktu operatīvās naudas plūsmas prasības.

Finanšu saistību sadalījums pēc termiņa, Koncerns 2022. gada 31. decembrī:

	2023	2-5 gadi	Kopā	Bilances vērtības
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Nomas	21	-	21	21
Parādi piegādātājiem un uzkrātās izmaksas	35 028	-	35 028	35 028
	35 049		35 049	35 049

Finanšu saistību sadalījums pēc termiņa, Koncerns 2021. gada 31. decembrī:

	2022	2-5 gadi	Kopā	Bilances vērtības
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Aizņēmumi	61 283	-	61 283	61 161
Nomas	21	-	21	21
Parādi piegādātājiem un uzkrātās izmaksas	56 694	-	56 694	56 694
Atvasinātās finanšu saistības	112 076	-	112 076	112 076
	230 074		230 074	229 952

Finanšu saistību sadalījums pēc termiņa, Sabiedrība 2022. gada 31. decembrī:

	2023	2-5 gadi	Kopā	Bilances vērtības
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Nomas	89	30	119	119
Parādi piegādātājiem un uzkrātās izmaksas	35 028	-	35 028	35 028
	35 117	30	35 147	35 147

Finanšu saistību sadalījums pēc termiņa, Sabiedrība 2021. gada 31. decembrī:

	2022	2-5 gadi	Kopā	Bilances vērtības
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Nomas	89	119	208	208
Parādi piegādātājiem un uzkrātās izmaksas	55 919	-	55 919	55 919
Atvasinātās finanšu saistības	112 076	-	112 076	112 076
Aizņēmumi	38 994	-	38 994	38 994
	207 078	119	207 197	207 197

2021. gada 31. decembrī atvasinātos finanšu instrumentus veidoja dabasgāzes mijmaiņas līgumi, savukārt 2022. gada 31. decembrī ne Koncerna, ne Sabiedrības līmenī nav aktīvu dabasgāzes mijmaiņas līgumu.

Kapitāla riska vadība

Koncerna un Sabiedrības mērķi attiecībā uz kapitāla riska vadību ir nodrošināt Koncerna un Sabiedrības spēju turpināt to darbību, dodot atdevi to īpašniekiem un sniedzot labumus citām ieinteresētajām pusēm, kā arī uzturēt optimālu kapitāla struktūru, tādējādi samazinot kapitāla cenu. Koncerns un Sabiedrība veic kapitāla vadību, vadoties pēc aizņemtā kapitāla attiecības pret kopējo kapitālu. Šis rādītājs tiek aprēķināts kā Koncerna un Sabiedrības kopējo saistību attiecība pret to kopējo kapitālu. Saistībās tiek iekļautas visas ilgtermiņa un īstermiņa saistības, savukārt kopējā kapitālā tiek iekļautas visas Sabiedrības vai Koncerna saistības un pašu kapitāls. Šis koeficients tiek izmantots, lai novērtētu Koncerna un Sabiedrības kapitāla struktūru, kā arī to maksātspēju.

2022. gada 31. decembrī un 2021. gada 31. decembrī aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu bija šāda:

	Koncerns 31.12.2022	Koncerns 31.12.2021	Sabiedrība 31.12.2022	Sabiedrība 31.12.2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Saistības kopā	109 918	331 099	66 893	285 113
(Nauda un naudas ekvivalenti)	(41 237)	(10 962)	(41 237)	(1 087)
(Rezervētie līdzekļi)	(5 846)	(357)	(5 846)	(357)
(Nākamo periodu ieņēmumi)	-	(17 028)	-	-
Neto saistības kopā	62 835	302 752	19 810	283 669
Pašu kapitāls un saistības kopā	422 037	700 401	379 012	571 404
Aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu	14.89%	43.23%	5.23%	49.64%

Tirgus risks

Tirgus risks ir risks, ka tirgus faktoru izmaiņas, piemēram, ārvalstu valūtas kursu, procentu likmju un preču cenu izmaiņas ietekmēs Koncerna vai Sabiedrības peļņu. Koncernam un Sabiedrībai 2022. gada 31. decembrī nav naudas līdzekļu atlikuma ārvalstu valūtā, 2021. gada 31. decembrī bija naudas līdzekļu ārvalstu valūtu atlikums 3.4 tūkstoši USD (3 tūkstoši EUR). Koncernam un Sabiedrībai nav citu aktīvu vai saistību ārvalstu valūtās.

Sabiedrība savā darbībā saskaras ar tirgus risku, kas rodas no dabasgāzes cenu svārstībām, pārdošanas un iegādes laika atšķirībām un iegādes un pārdošanas cenošanas modeļu starpības dēļ. AS "Latvijas Gāze" par prioritāti izvirza iekšējo tirgus riska mazināšanu, pārskatot piegādes līguma nosacījumus un iespēju robežās strādājot ar savu tirdzniecības portfeli.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks Koncernam un Sabiedrībai nav būtisks.

25. Citu risku vadība

Darbības atbilstības risks

Darbības atbilstības risks ir risks, ka Koncernam un Sabiedrībai var rasties zaudējumi vai tai var tikt uzlikti tiesiski pienākumi, vai pret tiem var tikt piemērotas sankcijas, vai var pasliktināties to reputācija, jo Koncerns un Sabiedrība neievēro vai pārkāpj atbilstības likumus, noteikumus un standartus. Sabiedrības un tās meitas sabiedrības Valdes rūpīgi seko izmaiņām normatīvajos aktos, kā arī Sabiedrības un tās meitas sabiedrības iekšējo kontroles procesu darbībai, lai nodrošinātu darbības atbilstību esošajiem normatīvajiem aktiem un laicīgi sagatavotos nepieciešamajām darbības izmaiņām nākotnē.

Atbilstības riska pārvaldīšanai tiek izmantotas šādas pieejas:

- regulāra normatīvo aktu, izmaiņu un grozījumu tajos uzraudzība, veicot attiecīgo prasību ieviešanu Sabiedrības darbībā un veicot atbilstošu iekšējo normatīvo aktu aktualizāciju;
- sadarbības līgumu saskaņošana un regulāra izpildes uzraudzība;
- pārskatu un atskaišu savlaicīga sagatavošana un sniegšana, uzraugošo iestāžu un citu ārēju institūciju pieprasīju apstrāde un izpilde;
- Sabiedrības iekšējo normatīvo aktu aktualizācija un faktiskās darbības atbilstības šiem aktiem izvērtēšana, valdes lēmumu un rīkojumu izpildes uzraudzība, kā arī iekšējo un ārējo pārbaužu laikā konstatēto trūkumu novēršana;
- trauksmes celšanas sistēmas ieviešana Sabiedrībā – ziņošana par pārkāpumiem, kas izriet ārpus personīgo interešu aizskārumiem un skar Sabiedrību, tās darbinieku kopumā vai vispārējās Sabiedrības intereses;
- interešu konflikta savlaicīga identifikācija un novēršana;
- nodokļu riska pārvaldība.

26. Būtiskas grāmatvedības aplēses un vērtējumi

Gatavojot finanšu pārskatus atbilstoši SFPS, jāizmanto būtiskas grāmatvedības aplēses, kas pēc definīcijas reti atbilst faktiskajiem rezultātiem. Kā arī vadībai, piemērojot Koncerna un Sabiedrības grāmatvedības politiku, jāizdara savi vērtējumi.

Šajā pielikumā ir sniegta informācija par jomām, kas saistītas ar augstāku sprieduma vai sarežģītības pakāpi, kas, visticamāk, tiks būtiski koriģētas aplēšu un pieņēmumu dēļ, ja tie izrādīsies nepareizi.

Pamatlīdzekļu pārvērtēšana

Ēku un būvju, un iekārtu un ierīču atlikušo lietderīgās lietošanas laiku vadība nosaka, balstoties uz neatkarīgu sertificētu vērtētāju novērtējumiem atbilstoši nekustamā īpašuma vērtēšanas standartiem un pārskata gada vidējām būvniecības izmaksām, atskaitot turpmāko nolietojumu. Koncerna iekšējā politika paredz veikt pārvērtēšanu ar pietiekamu regularitāti, kad pazīmes liecina, ka ar ēkām, gāzes sadales sistēmu un iekārtām saistītās vidējās būvniecības izmaksas un/vai iegādes cenas būtiski mainījušās, kā rezultātā šādu aktīvu uzskaites vērtība varētu būtiski atšķirties no tās, ko noteiktu, izmantojot patieso vērtību pārskata perioda beigās, bet vismaz reizi piecos gados.

Reizi gadā vadība veic aplēses par pamatlīdzekļu atlikušo vērtību, tās iespējamo samazināšanos un aktualizē savu vērtējumu par aktīvu būvniecības izmaksām, ņemot vērā tādu pieejamo informāciju kā oficiālos statistikas datus un būvniecības uzņēmumu piedāvātās cenas iepirkumos.

2019.gadā Koncerna ietvaros tika veikta pamatlīdzekļu pārvērtēšana. Izvērtējot 2022. gada tirgus situāciju un pamatlīdzekļu vērtības samazināšanas aprēķina rezultātus, tika identificēts, ka izmaiņas būvniecības tirgus cenās nav bijušas pietiekamas, lai veidotos būtiska atšķirība starp attiecīgā aktīva uzskaites vērtību un patieso vērtību, kā rezultātā 2022. gadā pamatlīdzekļu pārvērtēšana netika veikta.

Pamatlīdzekļu atgūstamā vērtība

Koncerna ietvaros tiek veikts pamatlīdzekļu vērtības samazināšanas tests, ja tiek novēroti notikumi un apstākļi, kas norāda uz potenciālu vērtības samazināšanos. Nepieciešamības gadījumā, balstoties uz minētajiem testiem, aktīvi tiek norakstīti līdz to atgūstamajai vērtībai. Gadījumā, ja mainās nākotnes situācija, var tikt atzīta papildus vērtības samazināšanās vai arī iepriekš atzīta vērtības samazināšana var tikt daļēji vai pilnībā atcelta.

Atlikušā lietderīgās lietošanas laika novērtējums

Koncerns un Sabiedrība reizi gadā veic aplēses attiecībā uz nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu lietderīgo izmantošanas laiku, kurā Koncerns un Sabiedrība paredzēja lietot aktīvu un veic izmaiņas, ja prognozes atšķiras. Šīs aplēses izriet no iepriekšējās pieredzes, kā arī no nozares prakses un tiek izvērtētas katra pārskata beigās. Iepriekšējā pieredze liecina, ka faktiskais pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas laiks dažreiz ir bijis ilgāks, nekā aplēsts.

Atgūstamā pircēju un pasūtītāju parādu un uzkrāto ieņēmumu summa

Zaudējumu uzkrājumi finanšu aktīviem, tostarp debitoru parādiem un uzkrātajiem ienākumiem, ir balstīti uz pieņēmumiem par neizpildes risku un paredzamajām zaudējumu likmēm. Izdarot šos pieņēmumus un izvēloties datus vērtības samazināšanās aprēķinam, Koncerns un Sabiedrība ņem vērā savu pieredzi, esošos tirgus apstākļus, kā arī nākotnes aplēses katra pārskata perioda beigās. Tā kā lielā klientu skaita dēļ individuāls debitoru parāda novērtējums nav iespējams, individuāli tiek vērtēti tikai būtiskie parādnieki. Kavētie parādi, kam netiek individuāli vērtēta vērtības samazināšanās, tiek klasificēti grupās, apvienojot parādus pēc nokavēto dienu skaita, un kopīgi vērtēti attiecībā uz vērtības samazināšanos. Sikāka informācija par galvenajiem pieņēmumiem un izmantotajiem datiem, kas izmantoti, lai novērtētu sagaidāmos kredītu zaudējumus, sniegta 24. pielikumā, kredītriska sadaļā.

Pēcnodarbinātības pabalstu saistības

Ņemot vērā Koncerna Koplīgumu nosacījumus par nākotnē paredzamajiem darbiniekiem izmaksājamiem pēcnodarbinātības pabalstiem, Koncerna ietvaros ir aprēķinātas pēcnodarbinātības pabalstu uzkrātās saistības atbilstoši metodikai, kas izstrādāta, balstoties uz aktuārmatemātikas metodēm un Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, izmantojot perspektīvo aprēķina metodi un plānotās vienības metodi. Aprēķinos izmantota diskontēšanas likme, kas vienāda ar gada vidējo peļņas likmi, kas noteikta divos pēdējos laidienos Latvijas valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīriem ar sākotnējo dzēšanas termiņu pieci un vairāk gadu. Uzkrājumu aprēķini tiek veikti katram darbiniekam atsevišķi pēc stāvokļa uz katra pārskata gada 31. decembri, un tiek aktualizēti katru gadu, t.sk. pēc stāvokļa uz 2022. gada 31. decembri. Vienlaicīgi ar pēcnodarbinātības pabalstu saistību aprēķināšanu tiek veidoti uzkrājumi darba devēja obligātajām valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām un iemaksām privātajos pensiju fondos.

Lēmums par to, vai uzņēmums darbojas kā principāls vai aģents akcīzes nodokļa iekasēšanā un maksāšanā

Vadība ir noteikusi, ka, attiecībā uz akcīzes nodokli, Sabiedrība darbojas kā aģents, iekasējot akcīzes nodokli valsts vārdā. Rezultātā, akcīzes nodoklis tiek atskaitīts no neto ieņēmumiem (līdzīgi kā ar citiem pārdošanas nodokļiem), nevis iekļauts gan ieņēmumos, gan pārdošanas izmaksās, jo šāda informācijas atklāšana labāk atspoguļotu darījuma būtību.

Minēto vadības secinājumu pamato šādi argumenti:

- Lai gan “ražošana” un “pārdošana” (nodošana tiešajam lietotājam) uzņēmējdarbības rakstura dēļ faktiski nav nodalītas, akcīzes nodokļa maksāšanas galvenais notikums ir “piegāde” gala lietotājam. Tas norāda, ka akcīzes nodoklis tiek samaksāts tūlīt pēc nodošanas gala patērētājam, un tāpēc tas pēc būtības ir tuvāks tirdzniecības nodoklim.
- Akcīzes nodoklis ir skaidri nodalīts no pārdošanas cenas, un tas tiek atsevišķi uzrādīts rēķinos komerciāliem klientiem.

Kontrole pār meitas uzņēmumu

AS Latvijas Gāze pieder 100 % daļas meitas uzņēmumā AS “Gasó”, vienotais reģistrācijas Nr. 40203108921, juridiskā adrese: Vagonu iela 20, Rīga, Latvija, LV-1009.

	Meitas sabiedrības pašu kapitāls 31.12.2022	Meitas sabiedrības pašu kapitāls 31.12.2021	Meitas sabiedrības peļņa 2022	Meitas sabiedrības peļņa 2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
AS "Gasó"	275 629	277 545	(1 751)	11 545

Lai gan AS "Gasó" ir piešķirta ar likumu noteikta neatkarība gāzes sadales uzņēmējdarbībā, AS "Latvijas Gāze" kā mātesuzņēmuma vispārējā korporatīvā kontrole pilnībā saglabājas. Koncerna mātesuzņēmuma parastās tiesības uz korporatīvo kontroli pār sadales meitasuzņēmumu ir skaidri atzītas Latvijas Enerģētikas likuma 45. panta trešās daļas 3. punktā (kurā savukārt transponēts

Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu 26. panta 2. punkta c) apakšpunktā ietvertais noteikums). Konkrēti 10. SFPS "Konsolidētie finanšu pārskati" kontekstā kontroles kritisko aspektu nodrošina fakts, ka pilnvaras iecelt AS "Gasol" Padomi ir AS "Latvijas Gāze" Valdei (ar Sabiedrības Padomes piekrišanu), rīkojoties kā AS "Gasol" vienīgajam akcionāram. Savukārt AS "Gasol" Padome ieceļ AS "Gasol" Valdi, kuras pārziņā ir operatīvās darbības, kas būtiski ietekmē meitasuzņēmuma peļņu.

27. Galvenās grāmatvedības politikas

Zemāk norādītas galvenās grāmatvedības politikas, kas bijušas spēkā, gatavojot šos finanšu pārskatus. Šīs politikas konsekventi piemērotas visiem uzrādītajiem gadiem, ja vien nav norādīts citādi.

Sagatavošanas pamats

AS "Latvijas Gāze" konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati (finanšu pārskati) ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS) un SFPS Interpretāciju komitejas (IK) izdotajām interpretācijām un apvienoti vienā dokumentā pēc darbības turpināšanas principa .

Finanšu pārskati sastādīti pēc sākotnējo izmaksu principa, izņemot atvasinātos finanšu instrumentus, kas tiek novērtēti patiesajā vērtībā, un atsevišķas pamatlīdzekļu grupas, kas tiek uzskaitītas pārvērtētajā vērtībā, kā izklāstīts tālāk tekstā.

Visas summas šajos finanšu pārskatos uzrādītas tūkstošos euro (EUR), ja vien nav īpaši apzīmētas citādi. Euro (EUR) ir Koncerna un Sabiedrības funkcionālā un informācijas atklāšanas valūta.

Finanšu pārskatus publicēšanai 2023. gada 19. aprīlī ir apstiprinājusi sabiedrības Valde. Saskaņā ar Komerclikuma prasībām Sabiedrība izsludina kārtējo akcionāru sapulci pēc revidenta atzinuma un padomes ziņojuma saņemšanas, vienlaikus nosūtot gada pārskatu Sabiedrības akcionāriem.

Jaunu standartu, grozījumu un interpretāciju ieviešana

Standarti un grozījumi, kas stājas spēkā pārskata gados, kas sākas 2022. gada 1. janvārī vai vēlāk, vai nav apstiprināti lietošanai ES

Ir izdoti jauni vai pārskatīti standarti un interpretācijas, kas ir obligāti pārskata periodiem, kas sākas 2022. gada 1. janvārī vai vēlāk, un kurus Koncerns un Sabiedrība nav priekšlaicīgi pieņēmuši. No šiem standartiem vai interpretācijām nav paredzama būtiska ietekme uz Koncerna un Sabiedrības finanšu pārskatiem.

Standarti un grozījumi kas stājās spēkā pārskata gadā

— **Grozījumi 3. SFPS: Uzņēmējdarbības apvienošana, 16. SGS: Pamatlīdzekļi, 37. SGS: Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi, Ikgadējie uzlabojumi 2018. – 2020. gadam (izdoti 2020. gada 14. maijā)** (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2022. gada 1. janvārī vai vēlāk).

Standarti un grozījumi kas stājas spēkā pārskata gados kas sākas 2023. gada 1. janvārī vai vēlāk, vai nav apstiprināti lietošanai ES

Standartu grozījumi:

- **Grozījumi 17. SFPS: Apdrošināšanas līgumi: 17. SFPS sākotnējā piemērošana un 9. SFPS – Salīdzinošā informācija** (izdoti 2021. gada 9. decembrī) (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2023. gada 1. janvārī vai vēlāk).
- **Grozījumi 12. SGS “Ienākumu nodokļi”: atliktais nodoklis saistībā ar aktīviem un saistībām, kas rodas vienā darījumā** (izdoti 2021. gada 7. maijā) (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2023. gada 1. janvārī vai vēlāk).
- **Grozījumi 1. SGS: Finanšu pārskatu sniegšana un SFPS 2. prakses paziņojums: Grāmatvedības politikas atklāšana** (izdoti 2021. gada 12. februārī) (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2023. gada 1. janvārī vai vēlāk).
- **Grozījumi 8. SGS: Grāmatvedības politikas, izmaiņas grāmatvedības aplēsēs un kļūdas: Grāmatvedības aplēšu definīcija** (izdoti 2021. gada 12. februārī) (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2023. gada 1. janvārī vai vēlāk).

Jaunie standarti:

- **17. SFPS: Apdrošināšanas līgumi (izdots 2017. gada 18. maijā); ieskaitot Grozījumus 17. SFPS (izdoti 2020. gada 25. jūnijā)** (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2023. gada 1. janvārī vai vēlāk).

Standarti, grozījumi un interpretācijas, kas ir izdoti, bet vēl nav pieņemti ES

Standartu grozījumi:

- **Grozījumi 1. SGS: Finanšu pārskatu sniegšana** (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2024. gada 1. janvārī vai vēlāk):
 - **Saistību klasifikācija kā īstermiņa vai ilgtermiņa** (izdoti 2020. gada 23. janvārī);
 - **Saistību klasifikācija kā īstermiņa vai ilgtermiņa - spēkā stāšanās datuma atlikšana** (izdoti 2020. gada 15. jūlijā);
 - **Ilgtermiņa saistības ar nosacījumiem** (izdoti 2022. gada 31. oktobrī).
- **Grozījumi 16. SFPS Noma: Nomas saistības pārdošanas ar saņemšanu atpakaļ nomā darījumos** (izdoti 2022. gada 22. septembrī) (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2024. gada 1. janvārī vai vēlāk).

Nav citu jaunu vai pārskatītu standartu vai interpretāciju, kas vēl nav stājušies spēkā, ar paredzamu būtisku ietekmi uz Koncernu un Sabiedrību.

Finanšu instrumenti

Finanšu aktīvu klasifikācija

Koncerns un Sabiedrība klasificē savus finanšu aktīvus šādās novērtēšanas kategorijās:

- tādi, kas jānovērtē vēlāk patiesajā vērtībā (ar pārvērtēšanu vai nu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, vai citos apvienotajos ienākumos), un
- tādi, kas jānovērtē amortizētajā iegādes vērtībā.

Klasifikācija atkarīga no Koncerna un Sabiedrības uzņēmējdarbības modeļa finanšu aktīvu pārvaldīšanā un naudas plūsmu noteikumiem līgumos.

Atzīšana un atzīšanas pārtraukšana

Regulāra finanšu aktīva posteņa iegāde un pārdošana tiek atzīta tirdzniecības datumā, kas ir datums, kurā Koncerns un Sabiedrība uzņemas pirkt vai pārdot aktīvu.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad beigušās vai nodotas tiesības saņemt naudas plūsmas no šiem finanšu aktīviem un Koncerns un Sabiedrība nodevuši būtiskāko daļu visu risku un ieguvumu, kas izriet no īpašumtiesībām.

Novērtēšana

Sākotnējās atzīšanas brīdī Koncerns un Sabiedrība novērtē aktīvu patiesajā vērtībā, vai, ja finanšu aktīvs nav patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (FVPL) – pieskaitot darījuma izmaksas, kas tieši attiecināmas uz finanšu aktīva iegādi. Finanšu aktīviem, kas uzskaitīti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, darījuma izmaksas tiek ietvertas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Parāda instrumenti

Parāda instrumentu turpmākā vērtēšana ir atkarīga no Koncerna un Sabiedrības uzņēmējdarbības modeļa aktīva pārvaldīšanā un aktīva naudas plūsmas iezīmēm. Visi Koncerna un Sabiedrības parāda instrumenti ir klasificēti amortizētās iegādes vērtības novērtēšanas kategorijā.

Amortizētā iegādes vērtība

Aktīvi, kas tiek turēti līgumā noteikto naudas plūsmu iekasēšanai, kur šīs naudas plūsmas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi, tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā. Procentu ieņēmumi no šiem finanšu aktīviem tiek iekļauti finanšu ienākumos, izmantojot faktiskās procentu likmes metodi. Jebkāda peļņa vai zaudējumi, pārtraucot atzīšanu, tiek atzīti tieši peļņas vai zaudējumu aprēķinā un uzrādīti pārējos ieņēmumos / (izdevumos). Peļņa no ārvalstu valūtu maiņas un zaudējumi no vērtības samazinājuma tiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā pārējos ieņēmumos / (izdevumos).

Šajā kategorijā tiek klasificēti šādi Koncerna un Sabiedrības finanšu aktīvi:

- pircēju un pasūtītāju parādi;
- uzkrātie ieņēmumi;
- rezervētie līdzekļi;
- nauda un naudas ekvivalenti.

Pašu kapitāla instrumenti

Koncernam un Sabiedrībai nav ieguldījumu pašu kapitāla instrumentos.

Atvasinātie finanšu instrumenti

Atvasinātie finanšu instrumenti tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā. Visi finanšu instrumenti tiek uzskaitīti, kā aktīvi, kad patiesā vērtība ir pozitīva, un kā saistības, kad patiesā vērtība, ir negatīva.

Atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas tiek ietvertas gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Koncerns un Sabiedrība nepielieto riska ierobežošanas uzskaiti.

Finanšu aktīvu vērtības samazinājums

Koncerns un Sabiedrība nākotnes kontekstā vērtē paredzamos kredītu zaudējumus saistībā ar saviem parāda instrumentiem, kas uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā. Izmantotā vērtības samazinājuma metodika atkarīga no tā, vai būtiski pieaudzis kredītrisks.

Paredzamo kredītu zaudējumu novērtēšana atspoguļo:

- objektīvu un iespējamu summu, kas noteikta, izvērtējot virkni iespējamo iznākumu,
- naudas vērtību laikā un
- visu saprātīgo un pamatojamo informāciju par pagātnes notikumiem, tagadnes apstākļiem un nākotnes apstākļu prognozēm, kas katra pārskata perioda beigās iegūstama bez nesamērīgām izmaksām un pūlēm.

Pircēju un pasūtītāju parādiem un uzkrātajiem ieņēmumiem bez ievērojamas finansēšanas komponentes Koncerns un Sabiedrība izmanto vienkāršotu pieeju, ko pieļauj 9. SFPS, un novērtē uzkrājumus zaudējumiem no vērtības samazinājuma pēc pastāvēšanas laikā paredzamajiem kredītu zaudējumiem no debitoru parādu sākotnējās atzišanas. Tā kā individuālais novērtējums nav iespējams dēļ lielā debitoru atlikumu skaita, tikai nozīmīgos debitorus novērtē atsevišķi. Debitoru parādi, kas nav novērtēti atsevišķi, tiek klasificēti debitoru parādu grupās, pamatojoties uz nokavētajām dienām un tiek kopīgi novērtēti vērtības samazinājuma noteikšanai.

Finanšu aktīvu atzišana un atzišanas pārtraukšana

Regulāra finanšu aktīva posteņa iegāde un pārdošana tiek atzīta tirdzniecības datumā, kas ir datums, kurā Koncerns un Sabiedrība uzņemas pirkt vai pārdot aktīvu.

Finanšu aktīvu atzišana tiek pārtraukta, kad beigušās vai nodotas tiesības saņemt naudas plūsmas no šiem finanšu aktīviem, un Koncerns un Sabiedrība nodevuši būtiskāko daļu visu risku un ieguvumu, kas izriet no īpašumtiesībām.

Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem

Ieņēmumi ir ienākumi, kas rodas Koncerna un Sabiedrības parastās darbības gaitā. Ieņēmumi tiek novērtēti darījuma cenas apmērā. Darījuma cena ir atlīdzības summa, kādu Koncerns un Sabiedrība uzskata par sev pienākošos apmaiņā pret kontroles pār solītajām precēm vai pakalpojumiem nodošanu klientam, neieskaitot trešo personu vārdā iekasētās summas. Koncerns un Sabiedrība atzīst ieņēmumus brīdī, kad nodod faktisko varu pār precī vai pakalpojumu klientam.

Dabaszāģes pārdošana – vairumtirdzniecība

Koncerns un Sabiedrība pārdod dabaszāģi vairumtirdzniecības tirgū. Ieņēmumi tiek atzīti konkrētā brīdī, kad produkts (dabaszāģe) ir piegādāts vairumtirgotājam (pircējam) un tam ir pilnīga rīcības brīvība attiecībā uz produktu pārdošanas vietu un cenu, kā arī vairumtirgotājam (pircējam) nav nekādu pretenziju par līguma izpildi, kas varētu ietekmēt produktu pieņemšanu no vairumtirgotāja (pircēja) puses. Piegāde notiek, kad produkti nogādāti konkrētajā vietā, noilguma un zuduma riski nodoti vairumtirgotājam (pircējam), Koncernam un Sabiedrībai ir objektīvi pierādījumi, ka visi pieņemšanas-nodošanas kritēriji ir izpildīti.

Uzskatāms, ka dabasgāzes vairumtirdzniecībā nav finansēšanas elementa, jo pārdošana tiek veikta ar kredīta termiņu no 10-30 dienām, kas atbilst pastāvošai vai vispārpieņemtai tirgus praksei.

Pakalpojuma pārdošana – dabasgāzes sadale

AS "Gaso" sniedz dabasgāzes sadales pakalpojumus gāzes tirgotājiem, kas pārdod dabasgāzi galalietotājiem. Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas tiek atzīti periodā, kurā pakalpojumi sniegti, kas atbilst ieņēmumu atzīšanai laika gaitā, jo gala lietotājs saņem un izmanto labumus no sniegtā pakalpojuma vienlaicīgi ar to, kā gāze tiek piegādāta (sadalīta).

Dabasgāzes pārdošana galalietotājiem – komerciālajiem klientiem un māsaimniecībām

Sabiedrība pārdod dabasgāzi galalietotājiem – korporatīvajiem klientiem un māsaimniecībām. Ieņēmumi tiek atzīti atbilstoši, līdz pārskata perioda (parasti mēneša) beigām faktiski piegādātājiem apjomiem, jo pārdotā dabasgāze tiek cenota, pamatojoties uz daudzumu.

Māsaimniecības veic norēķinus pēc izlīdzinātā maksājumu grafika, pamatojoties uz faktisko patēriņu iepriekšējā norēķinu gadā, kura beigu datums ne vienmēr sakrīt ar kalendārā gada beigām.

Pieslēguma maksas

Pieslēdzoties gāzes tīklam, klientiem jāmaksā pieslēguma maksa AS "Gaso", ieņēmumi no pieslēguma maksām tiek atlikti un pakāpeniski atzīti kā ieņēmumi aplēstā vidējā klientu attiecību periodā. No klientiem saņemtās pieslēguma maksas tiek uzskaitītas finanšu stāvokļa pārskatā kā "Nākamo periodu ieņēmumi" ilgtermiņa saistību ietvaros.

Līdz 2020. gada pārskatu periodam (ieskaitot) ieņēmumi no pieslēguma maksām tika atzīti ieņēmumos 30 gadu laikā. Savukārt 2021. gadā vidējais klientu attiecību periods tika pārskatīts, veicot jaunas aplēses, un kā vidējo klientu attiecību periodu pieņemot 20 gadus. Tādējādi neto ietekme 2022. gadā bija ieņēmumu pieaugums par 1 821 tūkst. EUR (2021. gadā: 2 155 tūkst. EUR). Pieņemot, ka nākamo periodu ieņēmumi tiks uzskaitīti līdz to aplēstā vidējā klientu attiecību perioda beigām, ieņēmumi nākamajos gados tiks palielināti par šādām summām: 2023.gadā 1 425 tūkst. EUR, 2024.gadā 1 126 tūkst. EUR un 2025.gadā 733 tūkst. EUR.

Akcīzes nodoklis

Akcīzes nodoklis tiek iekasēts par gala patērētājam piegādāto dabasgāzi, un to aprēķina, pamatojoties uz fiksētu likmi par piegādāto daudzumu atkarībā no gala patērētāja dabasgāzes izmantošanas mērķa.

Līgumaktīvi un līgumsaistības, kas saistītas ar līgumiem ar klientiem

Sakarā ar izlīdzināto rēķinu izrakstīšanas un norēķinu kārtību ar māsaimniecību klientiem, šie klienti bieži pārmaksā, salīdzinot ar to faktisko patēriņu. Māsaimniecības mēdz maksāt avansā par visu nākamo gadu, pamatojoties uz faktisko iepriekšējā norēķinu gada patēriņu. Ir arī korporatīvie klienti, kuri ir pārmaksājuši Koncernam un Sabiedrībai par saņemtajām precēm un pakalpojumiem. Pārmaksāto summu atlikumi, kas atspoguļo līgumsaistības, tiek kompensēti ar nākotnes patēriņu. Tos uzrāda citās saistībās kā saņemtos avansa maksājumus.

Citu apgrozāmo līdzekļu sastāvā kā uzkrātie ieņēmumi ir iekļauti līguma aktīvi, kas saistīti ar līgumu ar dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas operatoru, kur Koncerns un Sabiedrība ir apņēmušies uzglabāt saskaņotu dabasgāzes daudzumu pazemes krātuvē noteiktā laika periodā. Ieņēmumi ir saņemami, ja ir izpildīti visi līguma nosacījumi.

Finansēšanas komponente

Koncernam nav līgumu, kur periods starp solīto preču vai pakalpojumu nodošanu klientam un klienta maksājumu pārsniedz vienu gadu. Attiecīgi Koncerns un Sabiedrība nekorrigē darījuma vērtību par naudas vērtību laikā nevienam darījumam.

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi ir ilgtermiņa materiālie aktīvi, kurus izmanto preču ražošanai, pakalpojumu sniegšanai vai saimnieciskām vajadzībām, un kuri atbilst pamatlīdzekļu klasifikācijas kritērijiem un aktīva atzīšanas nosacījumiem.

Koncerna un Sabiedrības galvenās pamatlīdzekļu grupas ir ēkas un būves, kas ietver sadales gāzesvadus, kā arī iekārtas un mašīnas, kas, galvenokārt, saistītas ar tehnisko gāzes sadali, un to lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par vienu gadu.

Koncerna ēkas un būves (tai skaitā gāzes sadales sistēma) un iekārtas un mašīnas uzrādītas to pārvērtētajā vērtībā, kas noteikta saskaņā ar attiecīgi Sabiedrības vai AS "Gaso" Valdes apstiprināto pamatlīdzekļu pārvērtēšanas politiku, atskaitot uzkrāto nolietojumu un vērtības samazinājuma norakstīšanu. Pārvērtēšana jāveic regulāri, lai nodrošinātu, ka uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no patiesās vērtības, kas tiktu noteikta pārskata perioda beigās. Pārējie pamatlīdzekļi (t.sk. zeme) ir uzrādīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un vērtības samazinājuma norakstīšanu. Iegādes vērtībā ir iekļauti izdevumi, kas tieši saistīti ar pamatlīdzekļa iegādi.

Aktīvi, kas iegādes brīdī nav gatavi paredzētajam pielietojumam vai ir uzstādīšanas procesā, ir klasificēti kā "Nepabeigto celtniecības objektu izmaksas". Šo grupu vērtē iegādes izmaksās, atskaitot uzkrāto vērtības samazinājumu. Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteņi saistītie nākotnes saimnieciskie labumi iekļaudīs Koncernā un Sabiedrībā un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Pārējās pamatlīdzekļu pašreizējā remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kurā tās ir radušās.

Veicot pamatlīdzekļu pārvērtēšanu, uzkrātais nolietojums tiek izmainīts proporcionāli pārvērtēto pamatlīdzekļu bruto vērtības izmaiņām. Ēku, sadales sistēmu un iekārtu pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums tiek uzrādīts pašu kapitāla posteņī "Rezerves", bet vērtības samazinājums tiek norakstīts no iepriekšējos gados minētajā rezervē ieskaitītā attiecīgā pamatlīdzekļa vērtības pieauguma, pārsniegumu iekļaujot pārskata perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pārvērtētā pamatlīdzekļa izslēgšanas rezultātā pārvērtēšanas rezerve, kas attiecas uz šo pamatlīdzekli, tiek izslēgta no pārvērtēšanas rezerves un iekļauta nesadalītās peļņas sastāvā. Katru gadu starpība starp nolietojumu, kura pamatā ir pārvērtētā aktīva uzskaites vērtība, kas iekļauta peļņā vai zaudējumos, un nolietojumu, pamatojoties uz aktīva sākotnējām izmaksām, pārklasificē no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves uz nesadalīto peļņu.

Zeme un nepabeigtās celtniecības izmaksas netiek pakļautas nolietojuma aprēķinam. Pārējiem aktīviem nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes, lai norakstītu pamatlīdzekļa iegādes vai

pārvērtēšanas vērtību līdz tā aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās lietošanas perioda beigās, sākot no dienas, kad aktīvs ir gatavs lietošanai, izmantojot šādus periodus:

Ēkas:	20 – 100 gadi
Būves, ieskaitot gāzes sadales sistēmu:	20 – 70 gadi
Iekārtas un mašīnas:	5 – 20 gadi
Pārējie pamatlīdzekļi:	2 – 10 gadi

Aktīvu lietderīgās lietošanas laiki tiek pārskatīti un pēc vajadzības koriģēti katra pārskata perioda beigās. Aktīva uzskaites vērtība tiek norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai, ja aktīva uzskaites vērtība ir lielāka par paredzamo atgūstamo summu.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Nemateriālie aktīvi

Nemateriālie aktīvi galvenokārt sastāv no programmatūras licencēm un patentiem. Nemateriālajiem aktīviem ir ierobežots lietderīgās lietošanas laiks un tos uzrāda izmaksu vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un vērtības samazinājumu.

Amortizāciju aprēķina pēc lineārās metodes, lai izlīdzinātu nemateriālo aktīvu izmaksas to lietderīgās lietošanas laikā. Parasti nemateriālie aktīvi tiek amortizēti 5 līdz 10 gadu laikā.

Nefinanšu aktīvu vērtības samazinājums

Visiem Koncerna un Sabiedrības nefinanšu aktīviem (izņemot zemi) ir ierobežots lietderīgās lietošanas laiks. Amortizācijai vai nolietojumam pakļautiem aktīviem tiek pārbaudīts vērtības samazinājums, kad vien kādi notikumi vai apstākļu izmaiņas liecina, ka bilances vērtība var būt neatgūstama. Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti par summu, par kādu aktīva bilances vērtība pārsniedz atgūstamo summu.

Atgūstamā summa ir augstākā starp aktīva patieso vērtību, no kuras atņemtas pārdošanas izmaksas, un lietošanas vērtību. Vērtības samazinājuma pārbaudes nolūkiem aktīvi tiek grupēti zemākajos līmeņos, par kādiem ir atsevišķi identificējamās naudas plūsmas (naudu ienesošās vienībās). Nefinanšu aktīviem, kam samazinājusies vērtība, katrā pārskata datumā izskata iespēju veikt zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērši.

Krājumi

Krājumi bilancē norādīti zemākajā no to iegādes un neto pārdošanas vērtībām. Dabaszāģes izmaksas veido gāzes iepirkšanas izmaksas pēc FIFO (pirmais iekšā, pirmais ārā) metodes.

Materiāli, rezerves daļas un pārējie krājumi tiek novērtēti pēc vidējās svērtās metodes.

Nepieciešamības gadījumā novecojušo, lēna apgrozījuma vai bojāto krājumu vērtībai ir izveidoti uzkrājumi.

Noma

Koncerns un Sabiedrība ir nomnieki. Aktīvi un saistības, kas rodas no nomas, sākotnēji tiek novērtēti, pamatojoties uz pašreizējo vērtību. Nomās saistības ietver šādu nomas maksājumu neto pašreizējo vērtību:

- fiksēti maksājumi (ieskaitot fiksētus maksājumus pēc būtības), no kuriem atskaitīti visi saņemamie nomas maksājumu samazinājumi;
- mainīgi nomas maksājumi, kuru pamatā ir indekss vai likme, kurus sākotnēji mēra, izmantojot indeksu vai likmi sākuma datumā;
- summas, kuras Koncernam un Sabiedrībai ir jāmaksā saskaņā ar atlikušās vērtības garantijām;
- pirkuma iespējas izpildes cenu, ja Koncerns un Sabiedrība ir pietiekami pārliecināti, ka izmantos šo iespēju, un
- soda naudas par nomas līguma izbeigšanu, ja nomas noteikumi paredz ka Koncerns un Sabiedrība izmantos šo iespēju.

Nomas maksājumi, kas jāveic saskaņā ar pamatoti noteiktām pagarināšanas iespējām, tiek iekļauti arī saistību novērtēšanā. Aprēķinā izmantotais nomas ilgums ir pamatots ar parakstītiem līgumiem ārējai nomai un uz 5 gadiem grupas iekšējai nomai.

Nomas maksājumi tiek sadalīti starp pamatsummu un finanšu izmaksām. Finanšu izmaksas tiek iekļautas peļņā vai zaudējumos nomas perioda laikā, lai iegūtu nemainīgu periodisku procentu likmi par katra perioda saistību atlikumu.

Lietošanas tiesību aktīvi

Lietošanas tiesību aktīvi tiek novērtēti to izmaksās, kas sastāv no:

- nomas saistību sākotnējā novērtējuma summas;
- visiem nomas maksājumiem, kas veikti sākuma datumā vai pirms tā, atskaitot saņemtos nomas maksājumu samazinājumus;
- visām sākotnējām tiešām izmaksām un
- atjaunošanas izmaksām.

Aktīvu lietošanas tiesības parasti tiek nolietotas izmantojot lineāro metodi, īsākajā no attiecīgā aktīva lietderīgās lietošanas laika un paredzētā nomas termiņa. Ja Koncerns un Sabiedrība ir pamatoti pārliecināti, ka tā izmantos pirkšanas iespēju, aktīvu lietošanas tiesības tiek amortizētas bāzes aktīva lietderīgās lietošanas laikā. Kamēr Koncerns un Sabiedrība pārvērtē savu zemi un ēkas, kas tiek uzrādītas pamatlīdzekļos, tie ir izvēlējušies to nedarīt grupas īpašumā esošajām tiesībām lietot aktīvus.

Nauda un tās ekvivalenti

Naudas līdzekļus veido nauda norēķinu kontos bankās, un īstermiņa depozīti, ja tādi ir, ar sākotnējo termiņu līdz 90 dienām, kas viegli pārvēršami naudā un nav pakļauti būtiskam vērtību izmaiņu riskam.

Bezskaidras naudas norēķiniem Sabiedrība izmanto kredītiestādes izsniegtas debetkartes.

Naudas līdzekļus ārvalstu valūtās pārrēķina EUR pēc Eiropas Centrālās Bankas noteiktā valūtas kursa.

Pašu kapitāls

Pašu kapitālu sastāvā uzskaita akciju kapitālu, akciju emisijas uzcenojumu, reorganizācijas rezervi, pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi, pēcnodarbinātības pabalstu pārvērtēšanas rezervi, citas statūtos noteiktās rezerves un nesadalīto peļņu.

Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve veidojas no ilgtermiņa aktīvu pārvērtēšanas. Pārvērtēšanas rezerve ir novērtējuma starpība starp pamatlīdzekļu iegādes izmaksām un novērtējumu, kas veikts, pamatojoties uz pārvērtēšanu, ja ir spēkā pieņēmums, ka pamatlīdzekļu vērtības paaugstinājums ir būtiski lielāks par iegādes izmaksām un šis vērtības paaugstinājums ir ilgstošs.

Pārējās rezerves veido ar Padomes piekrišanu.

Reorganizācijas rezerve veidojas kā starpība starp aktīviem un pasīviem, kas ieguldīti meitassabiedrībā reorganizācijas rezultātā.

Reorganizācijas rezerves atlikums tiek pārklasificēts uz nesadalīto peļņu brīdī, kad līdzdalība meitas sabiedrībā tiek pārklasificēta uz pārdošanai turētiem ieguldījumiem, lai atbilstoši atspoguļotu sagaidāmā darījuma ietekmi uz uzņēmuma pašu kapitāla uzrādīšanu.

Pārdošanai turēts ieguldījums un pārtraucamās darbības

Ilgtermiņa aktīvus, kuru uzskaites vērtība saskaņā ar vadības lēmumu par to pārdošanu tiks atgūta ar pārdošanas darījuma palīdzību nevis ar aktīva ilgtermiņa lietošanu, klasificē kā "Pārdošanai turētu ieguldījumu".

Atsavināšanas grupa ir tādu aktīvu grupa, kurus ar vadības lēmumu plāno pārdot vai citādi atsavināt vienā darījumā kopā kā grupu un uz šiem aktīviem tieši attiecināmās saistības, kas tiks nodotas darījuma rezultātā.

Lai ilgtermiņa aktīvus vai atsavināšanas grupu klasificētu kā turētus pārdošanai, tiem ir jāatbilst šādiem kritērijiem:

- aktīviem jābūt pieejamiem tūlītējai pārdošanai to patreizējā stāvoklī;
- aktīvu pārdošanai jābūt ar lielu varbūtību.

Ilgtermiņa aktīvu, kas klasificēts kā pārdošanai turēts ieguldījums, kā arī pārtraucamās darbības, novērtē zemākajā no šādām vērtībām:

- uzskaites vērtība;
- patiesā vērtība, kura samazināta par pārdošanas izmaksām.

Patiesā vērtība pārdošanā turētiem ieguldījumiem meitas sabiedrībā tiek izvērtēta un apstiprināta valdes sēdē.

Pirms pārklasificēšanas uz atsavināšanas grupu, zaudējumus no šādas novērtēšanas atzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Atsevišķu nozīmīgu uzņēmējdarbības veidu, kurus ir paredzēts atsavināt un kuri tiek turēti pārdošanai, klasificē kā pārtraucamās darbības.

Pārtraucamā darbība ir uzņēmuma sastāvdaļa, kas ir vai nu atsavināta vai klasificēta kā "turēta pārdošanai" un:

- pārstāv atsevišķu nozīmīgu uzņēmējdarbības veidu vai darbības ģeogrāfisku apgabalu;
- ir vienota, koordinēta plāna daļa atsavināt atsevišķu nozīmīgu uzņēmējdarbības veidu vai darbības ģeogrāfisku apgabalu; vai

- ir meitasuzņēmums, kas iegādāts ar nolūku to tālāk pārdot vai par kuru ir pieņemts lēmums par pārdošanu.

Vērtības samazinājums, sākotnējā ilgtermiņa ieguldījumu pārklasifikācijas brīdī uz pārdošanai turētiem ieguldījumiem, tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā pat tad, ja pats aktīvs tika iepriekš novērtēts pārvērtētajā vērtībā.

Konsolidācijas principi

Koncerna konsolidēto gada pārskatu sagatavo, ja tieši vai netieši ir iegūta kontrole pār citām komercsabiedrībām. Kontrole tiek uzskatīta par esošu, ja mātes sabiedrībai pieder vairāk, kā 50 procenti no meitas sabiedrības akcijām vai kapitāla daļām (skatīt sadaļu Saistītās puses).

Koncerna konsolidētajā gada pārskatā meitas sabiedrību ietver ar datumu, kad faktiski ir iegūta kontrole. Konsolidāciju pārtrauc ar datumu, kad kontrole faktiski izbeigusies.

Darījumu starp konsolidācijā iesaistītām sabiedrībām vērtību nosaka saskaņā ar darījumu tirgus vērtību (skatīt sadaļu Saistītās puses). Visus savstarpējos atlikumus un nerealizēto peļņu vai nerealizētos zaudējumus no darījumiem starp konsolidācijā iesaistītām sabiedrībām konsolidētajā gada pārskatā izslēdz un konsolidētais gada pārskats atspoguļo Latvijas Gāze koncernu kā vienu sabiedrību.

Ja ieguldījums meitas sabiedrībā tiek klasificēts kā pārdošanai turēts aktīvs (skatīt sadaļu Pārtraucamās darbības), tad konsolidētajos pārskatos, mātes sabiedrība klasificē visus šīs meitas sabiedrības aktīvus un saistības kā "turētus pārdošanai", neatkarīgi no tā, vai pēc pārdošanas mātes sabiedrība saglabās nekontrolējošu līdzdalību savā bijušajā meitas sabiedrībā. Salīdzinošie dati iepriekšējā periodā par aktīviem un saistībām netiek precizēti (pārklasificēti).

Ja meitas sabiedrība tiek klasificēta kā pārtraucama darbība, tad visa tā darbība un aktīvi tiek norādīti atsevišķi no turpināmās Koncerna saimnieciskās darbības.

Tāpat pārdošanai turētas meitas sabiedrības finanšu rezultāti (peļņas vai zaudējumu aprēķins, citu apvienoto ienākumu pārskats) konsolidētajā pārskatā tiek uzrādīti atsevišķi kā pārtraucama darbība, ja:

- tā ir Koncerna sastāvdaļa, kas tiek klasificēta kā turēta pārdošanai;
- tā pārstāv atsevišķu nozīmīgu Koncerna uzņēmējdarbības veidu
- pastāv vienots, koordinēts plāns atsavināt līdzdalību meitas sabiedrībā (kā atsevišķu Koncerna nozīmīgu uzņēmējdarbības veidu).

Informācija tiks atklāta par iepriekšējiem salīdzinošiem periodiem tā, lai informācijas atklāšana attiektos uz visām darbībām, kuras ir pārtraucamas līdz pēdējā perioda finanšu stāvokļa pārskata sniegšanas datumam (5. SFPRS 33.p.).

Informācijas sniegšana par segmentiem

Ņemot vērā Enerģētikas likumā nostiprinātās prasības par dabasgāzes sadales operatora darbības neatkarību no tā vertikāli integrētās mātes sabiedrības, par katra uzņēmuma galvenajiem lēmumu pieņēmējiem uzskatāma tā Valde un Padome, kas atbild par resursu sadali un katra segmenta darbības rezultātu vērtēšanu.

Akciju kapitāls un dividenžu izmaksa

Sabiedrības pamatkapitāls sastāv no 39 900 000 akciju. Visas Sabiedrības akcijas dod to īpašniekiem vienādas tiesības, konkrēti: tiesības uz dividendes un likvidācijas kvotas saņemšanu, kā arī balsstiesībām Akcionāru sapulcē.

14 571 480 Sabiedrības akcijas ir vārda akcijas. 25 328 520 Sabiedrības akcijas ir uzrādītāja akcijas, kas atrodas publiskā apgrozībā. Visas Sabiedrības akcijas ir dematerializētas akcijas Sabiedrība var emitēt akcijas un konvertējamās obligācijas. Vērtspapīru emisijas apmērus, termiņus, nosacījumus un citus jautājumus, kas saistīti ar Sabiedrības vērtspapīru emisiju, izlemj Sabiedrības akcionāru sapulce. Uz jaunu akciju emisiju tieši attiecināmas ārējas papildizmaksas tiek parādītas pašu kapitālā kā atskaitījums, bez nodokļiem, no ieņēmumiem. Dividenžu izmaksa Sabiedrības akcionāriem finanšu pārskatos tiek atzīta kā "Saistības periodā, kurā dividendes apstiprina Sabiedrības akcionāri".

Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem un citi parādi kreditoriem

Šīs summas ir neapmaksātās saistības par Koncernam un Sabiedrībai sniegtajām precēm un pakalpojumiem pirms finanšu gada beigām. Summas nav nodrošinātas ar prasījumu tiesībām un parasti tiek apmaksātas 30 dienu laikā no atzīšanas brīža, izņemot ar personālu saistītos uzkrājumus, kuru apmaksas termiņš var sasniegt 12 mēnešus. Ja maksājuma termiņš neiestājas 12 mēnešu laikā pēc pārskata perioda beigām, šādi parādi kreditoriem tiek uzrādīti kā ilgtermiņa. Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā, bet turpmāk – amortizēto izmaksu vērtībā, izmantojot faktiskās procentu likmes metodi.

Aizņēmumi un aizņēmumu izmaksas

Sākotnēji aizņēmumi tiek atzīti patiesajā vērtībā, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas. Turpmākajos periodos aizņēmumi tiek atspoguļoti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvo procentu likmes metodi. Maksas par aizdevumu noformēšanu tiek atzītas kā aizdevuma darījumu izmaksas, ciktāl pastāv varbūtība, ka aizdevums tiks pilnībā vai daļēji izmantots. Aizņēmumi tiek noņemti no bilances, kad līgumā norādītās saistības ir izpildītas, atceltas vai izbeigušās. Aizņēmumi tiek klasificēti kā īstermiņa saistības, ja vien Koncernā ietilpstošajām sabiedrībām nav beznosacījumu tiesības atlikt saistību izpildi vismaz 12 mēnešus pēc pārskata perioda beigām.

Vispārējās un konkrētās aizņēmumu izmaksas, kas ir tieši attiecināmas uz kritērijiem atbilstošu aktīvu iegādi vai izveidi, tiek pievienotas šo aktīvu izmaksām, līdz aktīvi ir sagatavoti to paredzētajam izmantošanas mērķim. Kritērijiem atbilstošie aktīvi ir aktīvi, kas obligāti aizņem ievērojamu laiku, lai tos sagatavotu paredzētajai izmantošanai vai pārdošanai. Visas pārējās aizņēmumu izmaksas tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā periodā, kurā tās radušās.

Uzkrājumi

Uzkrājumus Sabiedrība atzīst tikai tad, ja ir izpildīti visi šie uzkrājumu atzīšanas kritēji:

Pirmkārt, Sabiedrībai ir pašreizējs pienākums (juridisks vai prakses radīts), ko izraisījis pagātnes notikums; Otrkārt, ir ticams, ka šā pienākuma izpildei būs nepieciešama saimniecisko labumu aizplūšana no uzņēmuma; Treškārt, ir iespējams veikt pienākuma izpildei nepieciešamās summas ticamu aplēsi. Uzkrājumi netiek atzīti nākotnes darbības zaudējumiem.

Uzkrājumi tiek vērtēti pēc pašreizējās vērtības, atbilstoši vadības iespējami precīzākajai aplēsei par pašreizējā pienākuma izpildei nepieciešamajām izmaksām pārskata perioda beigās.

Darbinieku labumi

Algas, piemaksas un prēmiju plāni

Algu saistības, tostarp par nemonetāriem labumiem, ikgadējo atvaļinājumu un piemaksām, ko paredzēts pilnībā nokārtot 12 mēnešu laikā pēc perioda, kurā darbinieki sniedz saistīto pakalpojumu, beigām tiek atzītas attiecībā uz darbinieku pakalpojumiem līdz pārskata perioda beigām un novērtētas summās, kādas paredzēts maksāt, nokārtojot saistības. Koncerns un Sabiedrība atzīst saistības un izdevumus par piemaksām pēc formulas, kurā ņem vērā uz Sabiedrības akcionāriem attiecināmo peļņu pēc zināmām korekcijām. Koncerns un SabiedrībaKoncernā ietilpstošās sabiedrības atzīst saistības, kad to paredz līgums vai pagātnes notikumu rezultātā ir prakses radīts pienākums. Bilancē saistības tiek uzrādītas kā "Pārējās saistības".

Sociālās apdrošināšanas un pensiju plāna iemaksas

Koncernā ietilpstošās sabiedrības veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas normatīvajiem aktiem. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru Koncernam un Sabiedrībai jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi. Tās veic iemaksas arī ārējā fiksēto iemaksu privāto pensiju plānā. Tām nerodas papildus juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildus maksājumus, ja valsts fondēto pensiju shēma vai privātais pensiju plāns nevar nokārtot savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas un pensiju plāna iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu, un ir iekļautas darbinieku izmaksās.

Uzkrātās neizmantoto atvaļinājumu izmaksas

Uzkrāto neizmantoto atvaļinājumu izmaksu summa tiek noteikta, reizinot darbinieku vidējo dienas atalgojumu pārskata gada pēdējos sešos mēnešos ar pārskata gada beigās uzkrāto neizmantoto atvaļinājumu dienu skaitu.

Pēcnodarbinātības pabalsti un citi labumi

Koncernā ietilpstošo sabiedrību darbiniekiem, kuru nodarbinātības nosacījumi atbilst noteiktiem kritērijiem, saskaņā ar Koplīgumu nodrošina noteiktus labumus darba laikā un darba attiecību izbeigšanas gadījumā. Pabalstu saistības tiek aprēķinātas, ņemot vērā esošo algas līmeni un darbinieku skaitu, kuriem ir tiesības saņemt šos maksājumus, kā arī aktuāra pieņēmumus, izmantojot unit credit metodi.

Pabalstu saistību tagadnes vērtība tiek noteikta, diskontējot plānoto naudas plūsmu, izmantojot tirgus likmes par valdības obligācijām.

Neto procentu izmaksas tiek aprēķinātas, piemērojot definēto pabalstu saistību neto atlikumam diskonta likmi. Peļņas vai zaudējumu aprēķinā šīs izmaksas tiek ietvertas izdevumos par darbinieku pabalstiem.

Peļņa vai zaudējumi no atkārtotas novērtēšanas, kas rodas no korekcijām un aktuāra pieņēmumu izmaiņām, tiek atzīti citos apvienotajos ienākumos periodā, kurā tie radušies, iekļaujot atsevišķā

rezervē "Darbinieku pabalstu pārvērtēšanas rezerve". Pašu kapitāla izmaiņu pārskatā un bilancē tie tiek ietverti nesadalītajā peļņā.

Definēto pabalstu saistību tagadnes vērtības izmaiņas plānu grozījumu vai samazinājumu rezultātā tiek uzreiz atzītas peļņā vai zaudējumos kā iepriekšējās darba izmaksas.

Ienākuma nodoklis

Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts par sadalīto peļņu (20/80 no akcionāriem izmaksājamās neto summas). Nodoklis par sadalīto peļņu tiks atzīts brīdī, kad Sabiedrības akcionāri pieņems lēmumu par peļņas sadali. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek maksāts arī par nosacīti sadalītu peļņu (ar uzņēmējdarbību nesaistītām izmaksām, izklaides un ziedojumu izdevumiem, kas pārsniedz noteiktus kritērijus, un tamlīdzīgi). Šāds nodoklis nav uzskatāms par ienākuma nodokli 12. SGS kontekstā, jo tiek rēķināts no bruto, nevis neto summas, un atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā citas darbības izmaksas.

Saistītās personas

Saistītās personas tiek definētas kā Sabiedrības akcionāri ar būtisku ietekmi un sabiedrības, kurās šiem akcionāriem ir kontrole vai kopīga kontrole, kā arī Sabiedrības un tās meitas sabiedrības Padomes un Valdes locekļi, viņu tuvākie radnieki un organizācijas, kuros viņiem ir būtiska ietekme vai kontrole, vai Sabiedrība un AS "Gasol" kā mātes un meitas sabiedrības.

28. Atlīdzība zvērinātu revidentu komercsabiedrībai

	Koncerns 2022	Koncerns 2021	Sabiedrība 2022	Sabiedrība 2021
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Finanšu pārskata un konsolidētā finanšu pārskata obligātā revīzija	42	49	28	31
Ar revīziju nesaistītu uzdevumu veikšana	-	2	-	-
	42	51	28	31

29. Iespējamās saistības

Sabiedrībai ir spēkā ilgtermiņa līgums ar PAS Gazprom uz "take or pay" noteikumiem, kas paredz minimālo apjomu, kas jāiepērk attiecīgajā periodā. 2022.gadā starp pusēm tika noslēgta vienošanās par pretenziju neizvirzīšanu vienai pret otru sakarā ar nosacījumu neizpildi šī līguma ietvaros.

Iespējamās saistības, kas saistītas ar uzņēmumu ienākuma nodokli no Sabiedrības sadalāmās peļņas

Kad tiks sadalīta 2022. gada tīrā peļņa, radīsies uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības (20/80 no akcionāriem sadalītās neto summas). Pieņemot, ka tiek ierosināts 2022. gada peļņas sadalījums, kā norādīts 17. pielikumā (20 349 tūkstoši EUR jeb 0.51 EUR par akciju), uzņēmumu ienākuma nodoklis būs aptuveni 5 087 tūkstoši EUR, kas tiks atzīti Koncerna un Sabiedrības peļņā vai zaudējumos periodā, kad akcionāri apstiprinās lēmumu par sadali.

Priekšlikums par peļņas sadali

	2022
	EUR
Sabiedrības pārskata gada peļņa	40 823 737
2022.gadā sadalītā peļņa ārkārtas dividendēs (36,7% no kopējās peļņas) leteiktā peļņas sadale pēc ārkārtas dividendēm:	14 999 992
Dividendes akcionāriem (49,8% no kopējās peļņas)	20 349 000
Dividendes par vienu akciju no 20 349 000 (EUR/1 akcija)	0,51
Atstāt peļņu nesadalītu	5 474 745

30. Notikumi pēc bilances datuma

2023. gada 26. februārī stājās spēkā Eiropas Padomes Regula (ES) 2023/427, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (turpmāk – Regula Nr. 2023/427).

Atbilstoši Regulas 5.o pantam no 2023. gada 27. marta ir aizliegts Krievijas valstspiederīgajiem vai fiziskām personām, kas uzturas Krievijā, ieņemt amatus kritisko infrastruktūru, Eiropas kritisko infrastruktūru un kritisko vienību īpašnieku vai operatoru pārvaldības struktūrās.

AS "Gaso" ir kritiskās infrastruktūras turētājs. Ievērojot minēto, kā arī Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma prasības, tiks veiktas nepieciešamās izmaiņas turpmākajā AS "Gaso" pārvaldības struktūrā atbilstoši Regulas Nr.2023/427 prasībām noteiktajā termiņā.

Laika periodā no pārskata gada pēdējās dienas līdz šī atsevišķā un konsolidētā finanšu pārskata parakstīšanas datumam nav bijuši nekādi citi notikumi, kuru rezultātā šajā atsevišķajā vai konsolidētajā finanšu pārskatā būtu jāveic korekcijas.

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Elita Dreimane
Valdes locekle

Egīls Lapsalis
Valdes loceklis

Laima Dudiča
Galvenā grāmatvede,
Grāmatvedības un
pārskatu daļas
vadītāja

KONSOLIDĒTAIS KORPORATĪVĀS SOCIĀLĀS ATBILDĪBAS ZIŅOJUMS (NEFINANŠU PAZIŅOJUMS)

Sagatavots saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.4. pantu

AS “Latvijas Gāze”

Reģistrācijas vieta	Rīga, Latvija
Reģistrācijas numurs	40003000642
Adrese	Aristida Briāna iela 6, Rīga, Latvija, LV-1001
Interneta mājaslapa	www.lg.lv

AS “Gaso”

Reģistrācijas vieta	Rīga, Latvija
Reģistrācijas numurs	40203108921
Adrese	Vagonu iela 20, Rīga, Latvija, LV-1009
Interneta mājaslapa	www.gaso.lv

Saīsinājumi

ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
CNG	Saspīstā dabasgāze (compressed natural gas)
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
ES	Eiropas Savienība
GRP	Gāzes regulēšanas punkts
KSA	Korporatīvā sociālā atbildība
SDO	Starptautiskā darba organizācija
SEG	Siltumnīcefekta gāzes

Kontaktinformācija

E-pasta adrese ierosinājumiem un jautājumiem par ziņojumu: investor.relations@lg.lv

VALDES PAZIŅOJUMS

AS "Latvijas Gāze" ir sagatavojusi savu sesto korporatīvās sociālās atbildības ziņojumu. Ziņojumā tiek skaidroti galvenie riski, veiktie pasākumi un sniegts pasākumu ietekmes novērtējums. Ar korporatīvo sociālo atbildību AS "Latvijas Gāze" Koncerna līmenī (AS "Latvijas Gāze un tās meitas sabiedrība AS "Gasco" kopā sauktas - Koncerns)) izprot sistemātisku procesu analīzi, kuras ietvaros tā izvērtē savas darbības ietekmi uz vidi, darbiniekiem, klientiem, uzņēmējdarbību un sabiedrību kopumā un kurā AS "Latvijas Gāze" nosaka principus, kuri izriet no AS "Latvijas Gāze" ietekmes izvērtējuma un vērtībām. Korporatīvās sociālās atbildības pastāvošo procesu analīze un jaunu procesu ieviešana uzņēmumā ir kā sava veida uzņēmuma reputācijas un kvalitātes zīmols, nodrošinot maksimāli caurspīdīgu korporatīvo vidi un tādējādi veicinot uzņēmuma reputāciju, atpazīstamību un darbinieku apmierinātību, samazinot uzņēmējdarbības riskus un palielinot uzņēmuma vērtību. AS "Latvijas Gāze" pilnībā atbalsta ANO Global Compact ietvertās vērtības cilvēktiesību, darba tiesību, vides un pretkorupcijas jautājumos un apņemas arī turpmāk veltīt uzmanību tam, lai uzlabotu aptverto uzņēmumu darbību ziņojumā apskatīto jautājumu ietvarā.

Ziņojums ir izskatīts un apstiprināts AS "Latvijas Gāze" Valdē 2023. gada 19. aprīlī kā konsolidētā Gada pārskata (nefinanšu ziņojuma) sastāvdaļa un tā sagatavošanu atbilstoši likumā noteiktajam ir pārbaudījis zvērināts revidents.

Ziņojumu Valdes vārdā paraksta:

Aigars Kalvītis
Valdes priekšsēdētājs

Elita Dreimane
Valdes locekle

Egīls Lapsalis
Valdes loceklis

IEVADS

AS "Latvijas Gāze" konsolidētais Korporatīvās sociālās atbildības ziņojums par 2022. gadu ir sagatavots atbilstoši ANO programmas *Global Compact* (turpmāk - ANO Globālā Līguma Kustības) vadlīnijām (www.unglobalcompact.org), un ietver Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/95/ES un Finanšu instrumentu tirgus likumā noteikto nefinanšu informāciju. Šajā ziņojumā, attīstot tā sagatavošanas metodoloģiju, izmantoti vairāki jauni galvenie darbības rādītāji (indikatori), ņemot vērā arī *Nasdaq ESG Reporting Guide 2.0 (2019)* ietvertos ieteikumus sabiedrībām, kuru akcijas tiek kotētas biržā¹.

AS "Latvijas Gāze" un AS "Gasol" komercdarbības modeļa apraksts un cita vispārīga informācija par Koncernu un tā darbību ir ietverta konsolidēto finanšu pārskatu Vadības ziņojumā. Informācija par AS "Latvijas Gāze" korporatīvās pārvaldības modeli un tā elementiem ir atspoguļota Korporatīvās pārvaldības ziņojumā. Ziņojumā tiek skaidrota Koncerna politika attiecīgajā jomā, galvenie riski, pasākumi to novēršanai vai mazināšanai, un atbilstošās darbības rādītāji. Ziņojums ir saistīts ar citiem AS "Latvijas Gāze" dokumentiem, kuros ir integrētas ANO *Global Compact* ietvertās vērtības, piemēram, *Darbinieku Ētikas kodeksu* un *Trauksmes celšanas sistēmu, Sankciju riska novērtējumu un Risku pārvaldības politiku*. Ziņojums ir sagatavots latviešu, angļu un krievu valodās un tiek publicēts Nasdaq Baltic, kā arī ir pastāvīgi pieejams Latvijas Gāzes interneta vietnē.

Attiecībā uz informācijas atklāšanas pienākumu par atbilstību ilgtspējīgām investīcijām, ilgtspējīgas uzņēmējdarbības kritērijiem prasību izpildi saskaņā ar ES ilgtspējas regulējumu investīciju un ziņošanas jomās jāatsaucas uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (Dokuments attiecas uz EEZ) (turpmāk - Ilgtspējīgu ieguldījumu regula) 2022. gada pārskata periodā Koncerna ietvaros tika sniegti dabasgāzes sadales un tirdzniecības pakalpojumi, kas pēc patreiz ilgtspējīgu ieguldījumu regulā spēkā esošās klasifikācijas neatbilst ilgtspējīgām investīcijām.

Darbības indikatori tiek sniegti par piecu vai divu gadu periodu, atkarībā no attiecīgo datu pieejamības. Datu aprēķināšanas metodes nav būtiski mainītas, salīdzinot ar iepriekšējo ziņojumu.

¹ Ziņojumā atspoguļoti šādi *Nasdaq ESG Metrics* indikatori: E3, E5, E7, S3, S4, S6 – S10, G4, G7 – G10

ANO GLOBĀLĀ LĪGUMA KUSTĪBAS 10 VĒRTĪBAS

CILVĒKTIESĪBAS

- Princips 1** Uzņēmumam ir jāatbalsta un jārespektē starptautiski pasludinātās cilvēktiesības.
- Princips 2** Ir jābūt drošam, ka tas nav iesaistījies cilvēktiesību ļaunprātīgā izmantošanā.

DARBASPĒKS

- Princips 3** Uzņēmumam ir jāgarantē biedrošanās brīvība un jāatzīst efektīvā kolektīvā pārrunu procedūra.
- Princips 4** Jāgarantē visu formu piespiedu un obligātā darba izslēgšana.
- Princips 5** Jāgarantē bērnu piespiedu darba likvidēšana.
- Princips 6** Jāizslēdz nodarbinātības un profesijas diskriminācija.

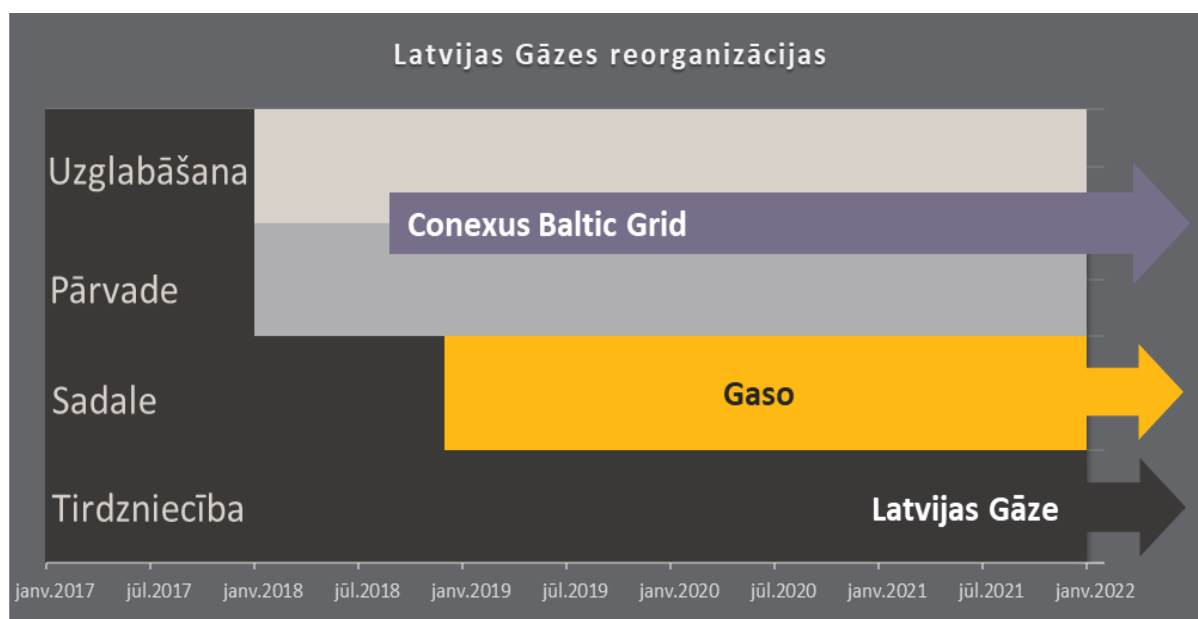
VIDE

- Princips 7** Uzņēmumam ir jāatbalsta piesardzības pasākumi attiecībā uz izaicinājumiem, kas skar vidi.
- Princips 8** Jāuzņemas iniciatīvas veicināt lielāku atbildību pret vidi.
- Princips 9** Jāveicina videi draudzīgu tehnoloģiju attīstība un izplatība.

PRETKORUPCIJA

- Princips 10** Uzņēmumam ir jāveic pasākumi pret visām korupcijas formām, tai skaitā pret izspiešanu un kukuļdošanu.

LATVIJAS GĀZES REORGANIZĀCIJA

Pēdējo septiņu gadu laikā var izdalīt trīs būtiskas AS "Latvijas Gāze" attīstības fāzes – (1) darbību monopolstāvoklī, (2) uzņēmuma sadalīšanu pārvades operatorā, sadales operatorā un dabasgāzes tirgotājā, kā arī (3) šī brīža darbība atvērtajā tirgū.

AS "Latvijas Gāze" kopš tās izveides 1991. gadā darbojās kā vienīgais un apvienotais dabasgāzes uzglabāšanas, pārvades, sadales un tirdzniecības operators. Izpildot Eiropas Savienības dabasgāzes tirgus pārveides prasības, kopš 2017. gada 1. janvāra pārvade un uzglabāšana ir nodalīta uzņēmumā AS "Conexus Baltic Grid", kas šobrīd ir ar AS "Latvijas Gāze" un AS "Gasol" nesaistīts uzņēmums. Savukārt kopš 2017. gada 1. decembra dabasgāzes sadale ir pilnībā nodota AS "Gasol", kuras vienīgais īpašnieks ir AS "Latvijas Gāze", kas savukārt turpina darboties dabasgāzes tirdzniecības nozarē.

2022.gada 8.augustā AS "Latvijas Gāze" akcionāri pieņēma lēmumu par Sabiedrības reorganizācijas procesa vai pamatkapitāla samazināšanas uzsākšanu.

AS "Latvijas Gāze" valde īstenojot akcionāra 2022.gada 8.augusta lēmumu ir uzsākusi tai piederošā gāzes sadales sistēmas operatora AS "Gasol" pārdošanas procesu, kuru plānots noslēgt 2023. gada ietvaros.

CILVĒKTIESĪBAS

Princips 1 Uzņēmumam ir jāatbalsta un jārespektē starptautiski pasludinātās cilvēktiesības.

Princips 2 Uzņēmumam ir jābūt drošam, ka tas nav iesaistījies cilvēktiesību ļaunprātīgā izmantošanā.

CILVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANA UZŅĒMUMĀ

POLITIKA UN RISKI

Latvijā spēkā esošais cilvēktiesību normatīvais regulējums pamatā paredz tiešu tā piemērošanu organizācijās, un gan AS "Latvijas Gāze", gan AS "Gaso" pilnībā izpilda šīs prasības.

Koncerna mērķis ir nepieļaut savā darbībā cilvēktiesību pārkāpumus, kā arī paust aktīvu nostāju saviem klientiem, sadarbības partneriem un darbiniekiem un veicināt to izskaušanu jebkurā darbībā un sadarbības veidā gan ar Korporatīvās sociālās atbildības ziņojuma, gan ar izstrādātā *Ētikas kodeksa* un *Trauksmes celšanas sistēmas* regulējuma palīdzību.

Cilvēktiesību ievērošana ir tieši saistīta ar Koncerna efektivitāti, kā arī būtiski samazina Koncerna darbības riskus.

PASĀKUMI

AS "Latvijas Gāze" un AS "Gaso" uzskata, ka cilvēktiesību ievērošana ir absolūts jebkura uzņēmuma rīcības standarta minimums. Koncerns pilnībā ievēro Latvijas, Eiropas Savienības, Eiropas Padomes un ANO (Vispārējā Cilvēktiesību deklarācijā ietvertu) regulējumu, kas atbilst visaugstākajiem cilvēktiesību standartiem. Koncerns nekādā veidā neiesaistās un ir pret jebkādiem cilvēktiesību pārkāpumiem un pauž aktīvu pozīciju par to arī klientiem, sadarbības partneriem un darbiniekiem.

AS "Latvijas Gāze" un AS "Gaso" valdes locekļu profesionālā kvalifikācija un pieredze apliecina Koncerna vadības padziļināto izpratni par cilvēktiesību lomu Koncerna darbībā. Koncerns pilnībā nodrošina gan pirmās paaudzes cilvēktiesību (tiesības uz dzīvību, veselību un politiskajiem uzskatiem), gan otrās (sociālekonomiskās tiesības) un trešās paaudzes (solidaritātes, tiesības uz vidi, personas datu aizsardzību u.c.) cilvēktiesību aizsardzību gan attiecībā uz saviem darbiniekiem, gan klientiem.

Papildus normatīvajos aktos noteiktajam Koncerns veic regulārus darba vides kvalitātes mērījumus darbinieku darba vietās. Attiecībā uz klientiem, lai veicinātu iespēju visos objektos iekļūt cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, tiek veikti regulāri vides rekonstrukcijas un uzlabošanas darbi. Visos objektos, kuros ir veikta rekonstrukcija kopš 2017. gada, šādas piekļuves iespējas ir ieviestas.

Tāpat ir ieviesta gan *Trauksmes celšanas sistēma A/S "Latvijas Gāzē"*, gan *Trauksmes celšanas kārtība A/S "Gasó"*, kuras paredz iespēju ziņot par pārkāpumiem, tajā skaitā arī par cilvēktiesību pārkāpumiem

DARBINIEKU VESELĪBA UN DROŠĪBA

DARBA LAIKS, ATALGOJUMS UN PROMBŪTNES

POLITIKA UN RISKI

Latvijas darba aizsardzības prasību normatīvais regulējums ir tieši piemērojams, un Koncerns velta ievērojamus resursus, lai pilnībā izpildītu šīs prasības. Tā ir viena no Koncerna prioritārajām Korporatīvās sociālās atbildības jomām, īpaši jāizceļ AS "Gasó" darba specifika, proti, vairāk nekā puse AS "Gasó" darbinieku ir nodarbināti ar tiešu dabasgāzes sadales sistēmas ekspluatācijas darbu izpildi, kas ir paaugstināti riska darbi, jo saistīti ar gāzes sprādzienbīstamību un ugunsbīstamību, kā arī citu kaitīgo darba vides faktoru ietekmi uz darbinieku veselību.

Koncerna mērķis ir nodrošināt drošu darba vidi, kas ļautu izvairīties no darba vides riska vai iespējami samazināt tā ietekmi.

PASĀKUMI

Darbiniekiem tiek nodrošināta droša un veselībai nekaitīga darba vide, tostarp piemērotas darba vietas, tehniskie resursi un individuālie aizsardzības līdzekļi. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām Koncerns izstrādā darba aizsardzības un ugunsdrošības pasākumu plānu un veic darba vides iekšējo uzraudzību. Atbilstoši noteiktajam periodiskumam, atkarībā no darba specifikas, par darba aizsardzību un ugunsdrošību tiek veikta darbinieku instruktāža. Ne retāk kā reizi gadā tiek veiktas mācības par rīcību ugunsgrēka izcelšanās gadījumā. Reizi gadā tiek veikti darba vides un sprādzienbīstamās vides risku novērtējumi. Ņemot vērā šos novērtējumus, tiek novērsti atklātie trūkumi vai samazināta to ietekme.

Pastāvīgi tiek veikta darbā notikušo nelaimes gadījumu uzskaitē un analīze. Atbilstoši noteiktajam periodiskumam, atkarībā no darba specifikas, darbinieki veic obligātās veselības pārbaudes. Darbiniekiem ir nodrošināta veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšana. Tiek regulāri veiktas darba aprīkojuma un iekārtu pārbaudes un apkopes atbilstoši ražotāju noteiktajām prasībām.

Koncernā ieviestā *Trauksmes celšanas sistēma* paredz iespēju ziņot arī par darbinieku veselību un drošību apdraudošiem pārkāpumiem. Jau 2020. gadā Koncerna līmenī AS "Latvijas Gāze" veiksmīgi ieviesa un 2021./2022. gadu laikā turpināja pilnveidot virkni pasākumus, kas ļāvuši nodrošināt priekšnosacījumus, lai darbinieki varētu veikt darbu arī attālināti un sniedzot tam nepieciešamo tehnisko nodrošinājumu.

PRIVĀTUMS UN DATU DROŠĪBA

POLITIKA UN RISKI

Koncerns pievērš īpašu uzmanību privātuma un personas datu aizsardzības un drošības jautājumiem. Personas datu aizsardzības jomā Latvijā pastāv stingrs regulējums, kas balstīts uz tieši piemērojamo ES Vispārīgo datu aizsardzības regulu 2016/679. Vadoties pēc regulā ietvertajiem principiem, Koncernā izstrādāta iekšējā Personas datu apstrādes noteikumi, kas aptver personas datu pārvaldības sistēmas principus un tās īstenošanas noteikumus.

Koncerna mērķis ir nodrošināt pilnīgu personas datu (gan darbinieku, gan klientu) aizsardzību un drošību.

PASĀKUMI

Koncernā tiek ievērotas gan normatīvo aktu prasības, gan vienlaikus tiek veikti samērīgi un proaktīvi pasākumi personas datu aizsardzības pārvaldības procesu pilnveidošanai. Koncernā tiek īstenoti personas datu aizsardzības un informācijas drošības uzraudzības pasākumi, kuru rezultātā ir ieviesti dažādi uzlabojumi, kā arī tiek veikti dažāda veida personas datu apstrādes tiesiskuma un aizsardzības novērtējumi. Ir ieviesti iekšējos normatīvajos aktos, kas regulē personu datu apstrādes procesus, paredzētie procesi un to kontroles mehānismi. Liela vērība tiek pievērsta darbinieku apmācībām personas datu aizsardzības jomā, izskaidrojot normatīvo aktu prasības un analizējot piemērus un problēmsituācijas. Koncernā strādā IT drošības pārvaldnieks un personas datu aizsardzības speciālisti, kuri regulāri analizē personas datu aizsardzības pārvaldības sistēmu un ievieš tās uzlabošanai nepieciešamos pasākumus.

Koncernā tiek veikta sistemātiska iepriekš noslēgto līgumsaistību analīze, nepieciešamības gadījumā papildinot līgumslēdzēju pienākumus personas datu aizsardzības jomā.

AS "Latvijas Gāze" ir veiktas visu darbinieku ikgadējās apmācības personas datu aizsardzības jautājumos, pārrunājot uzņēmumam aktuālos jautājumus, jo īpaši – biznesa procesu pārvaldības un klientu (fizisko personu) apkalpošanas segmentā. AS "Latvijas Gāze" jauno darbinieku ievadapmācības ietvaros ieviesta katra uzņēmumā strādāt sākušā darbinieka zināšanu par personas datu aizsardzību apjoma pārbaude, nepieciešamības gadījumā, darbinieku individuāli papildus apmācot.

Koncernā ieviestā *Trauksmes celšanas sistēma* paredz iespēju ziņot arī par personas datu aizsardzības un drošības pārkāpumiem.

DARBĪBAS INDIKATORI

PĀRKĀPUMI

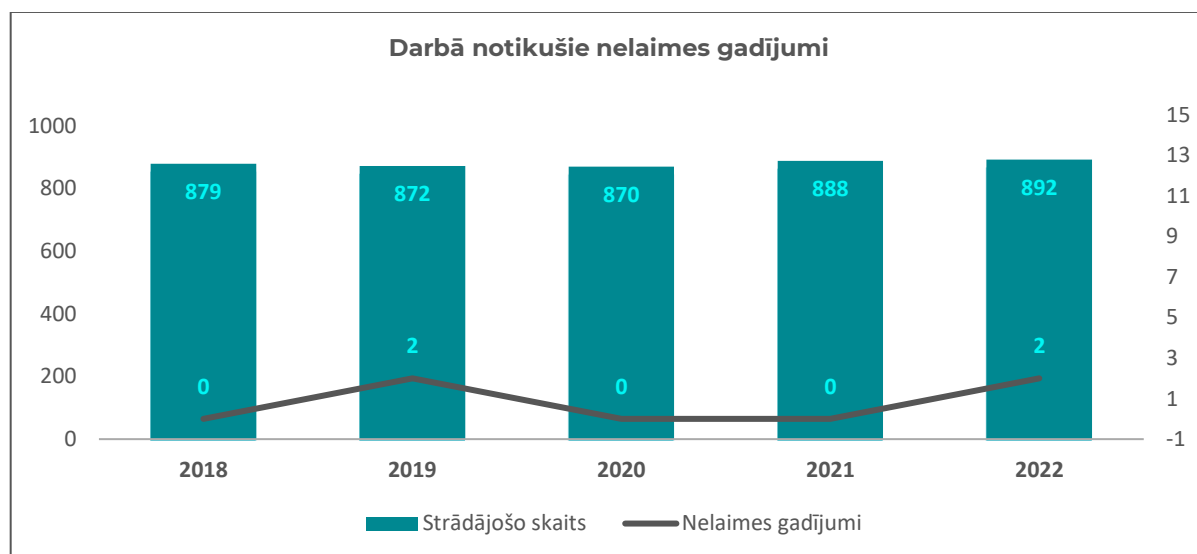
2022. gadā nav saņemti iesniegumi, tostarp, trauksmes cēlēju, par vispārīgiem cilvēktiesību pārkāpumiem, darbinieku veselības un darba drošības vai personas

datu aizsardzības un datu drošības jomā. Tāpat pārkāpumus nav konstatējušas uzraugošās iestādes.

NELAIMES GADĪJUMI DARBĀ

2022. gadā, AS "Gaso" darbiniekiem, veicot darba pienākumus, notika divi nelaimes gadījumi. Abi cietušie darbinieki ir izveseļojušies un turpina veikt darba pienākumus. Pēc notikušajiem incidentiem abos gadījumos veikta ārpuskārtas darba vides risku novērtēšana un neplānotā instruktaža darba aizsardzībā darba vietā. Aplūkotajā periodā nav bijuši letāli nelaimes gadījumi.

Darbā notikušie nelaimes gadījumi Koncernā

DARBASPĒKS

- Princips 3** Uzņēmumam ir jāgarantē biedrošanās brīvība un jāatzīst efektīva kolektīvo pārrunu procedūra.
- Princips 4** Jāgarantē visu formu piespiedu un obligātā darba izslēgšana.
- Princips 5** Jāgarantē bērnu piespiedu darba likvidēšana.
- Princips 6** Jāizslēdz nodarbinātības un profesijas diskriminācija.

ARODBIEDRĪBAS

POLITIKA UN RISKI

Tiek nodrošinātas un atbalstītas darbinieku tiesības piedalīties arodbiedrībās un kolektīvi apspriest nodarbinātības jautājumus.

Koncerna mērķis – nodrošināt abpusēji izdevīgu sadarbību un kolektīvu vienošanos attiecībā uz lēmumiem par darbinieku sociālo aizsardzību.

PASĀKUMI

AS "GASO" tiek nodrošinātas Darba koplīguma apspriešanas sanāksmes, kurās piedalās uzņēmuma vadības pārstāvji, darbinieku un arodbiedrību pārstāvji. Ir izveidota darba strīdu komisijas institūcija, kurā piedalās darba devēja un arodbiedrības pārstāvji. Tiek nodrošinātas telpas arodbiedrības sapulču norisei, kā arī pastāvīgas telpas un sakaru līdzekļi arodbiedrības vadītājam. Arodbiedrības pārstāvis, kā iepirkuma komisijas loceklis, piedalās AS "GASO" organizētajā iepirkuma procedūrā par darbinieku veselības polišu iegādi.

2022.gada nogalē AS "GASO" un Latvijas sabiedrisko pakalpojumu un transporta darbinieku arodbiedrība "LAKRS" pagarināja Darba koplīgumu vēl uz gadu – līdz 2023.gada beigām. Savukārt AS "Latvijas Gāze" izstrādāja un apstiprināja iekšējo normatīvo aktu "Kārtība, kādā akciju sabiedrība "Latvijas Gāze" nodrošina darbiniekiem sociālās garantijas" (apstiprināts AS "Latvijas Gāze" 08.12.2022 valdes sēdē (Sēde Nr.49 (2022))). Minētajā kārtībā noteiktas darbinieku tiesības un garantijas uz sociālo atbalstu, kas salīdzinot ar ārējo normatīvo regulējumu, uzlabo darbinieku stāvokli (paredz papildu brīvdienas, papildu atvaļinājumus, naudas balvas darbiniekiem nozīmīgos dzīves mirkļos u.c.labumus).

PIESPIEDU UN BĒRNU DARBS

POLITIKA UN RISKI

Saskaņā ar valstī noteikto nav pieļaujams piespiedu vai obligātais darbs, kā arī bērnu piespiedu darbs. Koncerns kategoriski iestājas pret šādām nodarbinātības formām un stingri ievēro šādu politiku

NODARBINĀTĪBAS NOSACĪJUMI

POLITIKA UN RISKI

Augstas intensitātes darba režīms un salīdzinoši nelielais atalgojums darbiniekiem, kuru tiešajos pienākumos ir klientu apkalpošana, ir izaicinājums veiksmīgai darba organizēšanai šajā jomā. Turklāt gan jaunas norēķinu sistēmas ieviešana, gan pieaugoša klientu interese un dažādie jautājumi saistībā ar sarežģīto situāciju enerģētikas jomā, darbiniekiem rada paaugstinātu stresu, atstājot ietekmi arī uz darbinieku mainību. Savukārt uzņēmumam, zaudējot kvalificētus speciālistus, tiek radīti draudi nozares standartos noteikto saistību izpildei un darbības nepārtrauktībai, tā radot gan kvalitātes riskus, gan finansiālo slogu. Minēto risku mazināšanai Sabiedrība ir ieviesusi attālinātā darba izpildes iespējas, kā arī citas darba pienākumu izpildes formas.

Attālinātā darba organizācijas kontekstā AS "Latvijas Gāze" ir veiksmīgi izdevies piesaistīt kvalificētus darbiniekus ārpus AS "Latvijas Gāze" atrašanās vietas, reģionos ārpus Rīgas. Tāpat AS "Latvijas Gāze" kopš 2020. gada pavasara ir pārgājusi uz pilnībā attālinātu darba režīmu klientu apkalpošanā un arī turpmāk plāno strādāt šādā formātā.

Darbiniekiem pārsvarā ir normālais darba laiks 40 stundas nedēļā. Atbilstoši darba specifikai un nepieciešamībai atsevišķos gadījumos ir noteikts summētais darba laiks un maiņu darbs. Vienlaicīgi darbiniekiem ir nodrošināts atbilstošs pārtraukumu un atpūtas laiks. Darbiniekiem ir nodrošināts apmaksāts ikgadējs atvaļinājums, papildus valsts likumdošanā noteiktajam tiek nodrošināts apmaksāts papildatvaļinājums par darba stāžu, bīstamiem darba apstākļiem, kā arī papildu brīvdienas struktūrvienību vadītājiem/ vietniekiem, un papildu brīvdienas dažādos darbiniekiem svarīgos dzīves mirkļos (laulības, bērnu dzimšana (tēviem), bērnu skolas gaitu uzsākšana, bērnu izlaidumi).

Visiem darbiniekiem tiek sagatavoti, parakstīti un izsniegti rakstveida darba līgumi un nodrošināta valstī noteikto ar darba tiesiskajām attiecībām saistīto nodokļu nomaksa.

Darbinieku piesaistes politika tiek īstenota tādējādi, lai novērstu risku, ka kvalificētu speciālistu trūkums varētu radīt draudus nozares standartos noteikto saistību izpildei attiecībā uz dabasgāzes sadales sistēmas drošumu un darbības nepārtrauktību.

Virsstundu darbs tiek ierobežots atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam Koncerna līmenī.

Virsstundu apjoms tiek uzraudzīts un kontrolēts, pēc iespējas plānojot darbus tā, lai darbiniekiem virsstundas neveidotos.

Koncerna mērķis ir uzturēt konkurētspējīgu darbinieku motivācijas sistēmu, kuras ietvaros tiek nodrošināts taisnīgs un atbilstošs atalgojums, darba un atpūtas līdzsvars un mērķtiecīgas sociālās garantijas, tai skaitā tiek slēgts līgums par darbinieku veselības, dzīvības un nelaimes gadījumu apdrošināšanu.

PASĀKUMI

Virkne ar darba tiesiskajām attiecībām un darbinieku sociālajām garantijām saistītu jautājumu noregulēšana tiek veikta gan ar Darba koplīgumu, gan Iekšējās darba kārtības noteikumiem, gan iekšējo normatīvo aktu "Kārtība, kādā akciju sabiedrība "Latvijas Gāze" nodrošina darbiniekiem sociālās garantijas". Atbilstoši darba specifikai un nepieciešamībai atsevišķos gadījumos ir noteikts summētais darba laiks. Darbinieki, ja rodas tāda vajadzība, veic arī virsstundu darbu, par to saņemot atlīdzību atbilstoši Latvijas likumdošanā paredzētajā kārtībā un apjomā.

AS "Gasco" ir izveidota un darbojas pastāvīga pensiju pārvaldības komiteja, kurā piedalās divi valdes locekļi un divi darbinieku pārstāvji un kuras uzdevums ir kontrolēt iemaksu par darbiniekiem 3. līmeņa pensiju plānā atbilstību.

Darbinieki tiek sistemātiski novērtēti un atalgoti atbilstoši darba kvalitātei, iniciatīvai, darba intensitātei un ieguldījumam.

Darba devējs, ieviešot jaunas tehnoloģijas, pilnveidojot informācijas tehnoloģijas sistēmas vai veicot citus līdzīga rakstura pasākumus, nodrošina esošo darbinieku apmācību un/vai pārkvalifikāciju, kā arī atbalsta darbinieku tālākizglītošanos - darbiniekam, kurš, nepārtraucot darbu, mācās jebkura veida izglītības iestādē, piešķir mācību atvaļinājumu 10 (desmit) darba dienas mācību gadā (bez darba algas saglabāšanas). Savukārt valsts eksāmena kārtošana/ diplomdarba izstrādāšanai darbiniekam piešķir mācību atvaļinājumu 20 (divdesmit) darba dienas mācību gadā, par šo laiku saglabājot darba algu.

DISKRIMINĀCIJAS NOVĒRŠANA

POLITIKA UN RISKI

Latvijas likumdošanā ir ietverts detalizēts diskriminācijas aizlieguma regulējums, un Koncerns to ievēro. Tiek nodrošināts, ka lēmumi attiecībā uz darbiniekiem tiek pieņemti, balstoties uz atbilstošiem un objektīviem kritērijiem. Diskriminācijas aizliegums ietverts arī iekšējā Darbinieku ētikas kodeksā, uzmanību pievēršot taisnīgas attieksmes un aizskārumu aizliegumu pamatprincipiem. Tajā ir izklāstītas vadlīnijas darba attiecību veidošanai starp darbiniekiem, tajā skaitā attieksme un uzvedība, kā arī rīcības modeļi iespējamo domstarpību un konfliktu risināšanai darba ikdienā.

Riskus, kas būtu saistīti ar diskrimināciju, Koncerns vērtē kā zemu.

PASĀKUMI

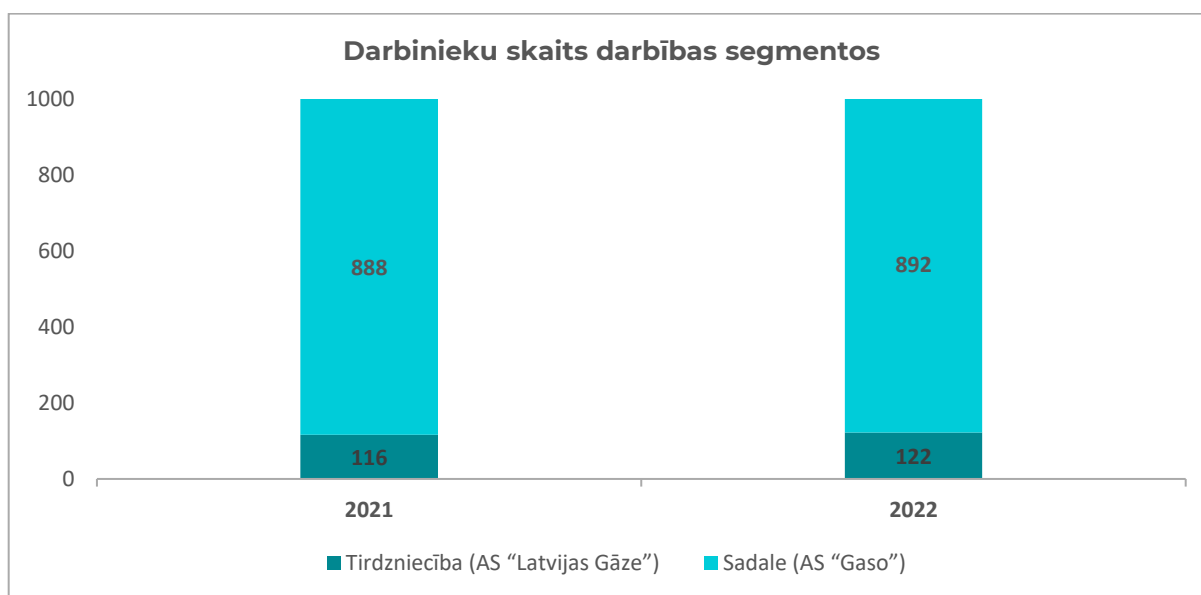
Darba sludinājumos tiek norādītas konkrētas prasības pretendentiem, kas izriet no Koncernam nepieciešamajām profesionālajām kompetencēm, un tās ir formulētas nediskriminējošā veidā. Darbinieku atlases procesā netiek pieprasīts sniegt sensitīvu personiska rakstura informāciju par pretendentu, tai skaitā par reliģisko vai politisko pārliecību, ģimenes stāvokli, seksuālo orientāciju, etnisko izcelsmi, politiskajiem uzskatiem u.c.

DARBĪBAS INDIKATORI

ARODBIEDRĪBU IESAISTE

2022. gadā nav bijusi vajadzība iesaistīt arodbiedrības domstarpību risināšanā.

DARBINIEKU SKAITS DARBĪBAS SEGMENTOS

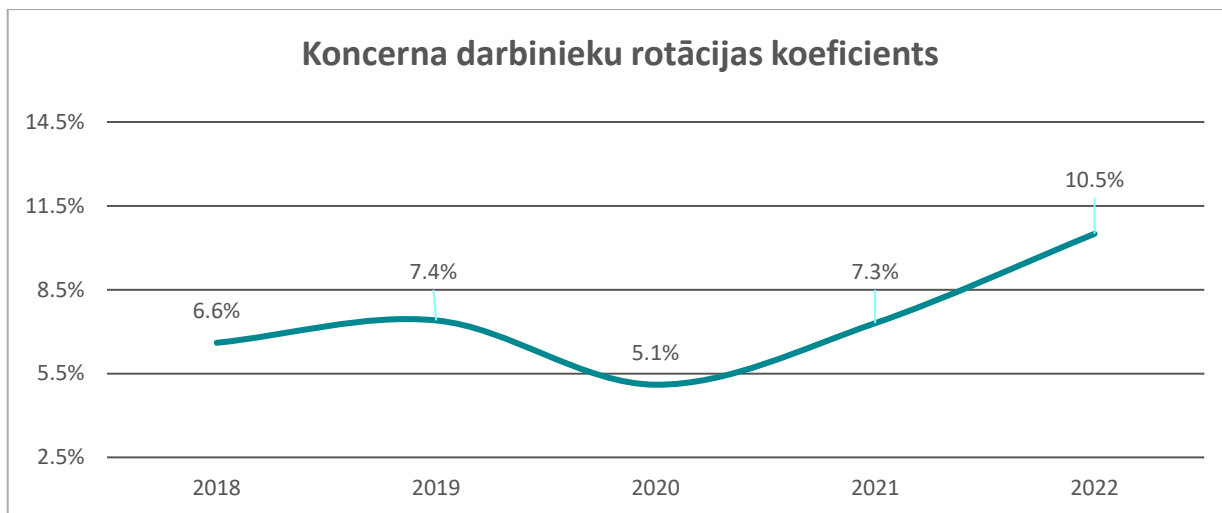

DARBINIEKU SKAITS, UZ KURIEM ATTIECAS KOPLĪGUMS

2022.gadā Darba koplīgums ir attiecināms uz visiem Koncerna darbiniekiem. Ar to tiek nodrošināta vienlīdzīga attieksme pret darbiniekiem sociālo garantiju jomā un paredzētas papildu sociālās garantijas, kas nav noteiktas Darba likumā – papildatvaļinājumu, papildu brīvdienas, pabalstus, naudas balvas u.tml..

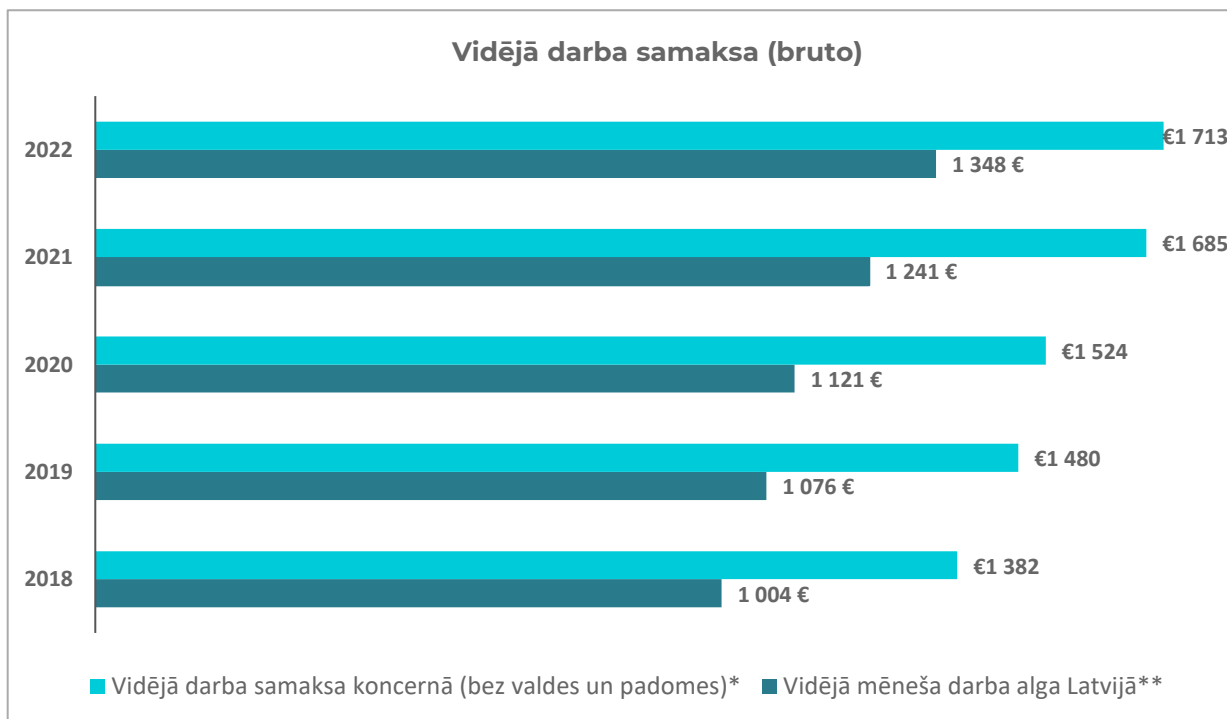
DARBINIEKU ROTĀCIJAS KOEFICIENTS

Darbinieku rotācijas koeficienta dinamika atspoguļo aktuālos notikumus Koncernā un situāciju darba tirgū. Darbinieku rotācijas palielināšanās saistīta ar ievērojamo darbinieku mainību AS "Latvijas Gāze" klientu apkalpošanas sektorā, ņemot vērā strauji pieaugošo klientu interesi (gandrīz divas reizes pieaudzis ienākošo zvanu un sarakstes apjoms (saistīts ar ģeopolitisko situāciju, cenu pieaugumu enerģētikas tirgū u.tml.), tāpat augsta darbinieku mainība tika novērota starp darbiniekiem, kas pārstāv informācijas tehnoloģiju nozari. Tas saistīts ar minētās jomas speciālistu augsto pieprasījumu un atalgojumu politiku darba tirgū.

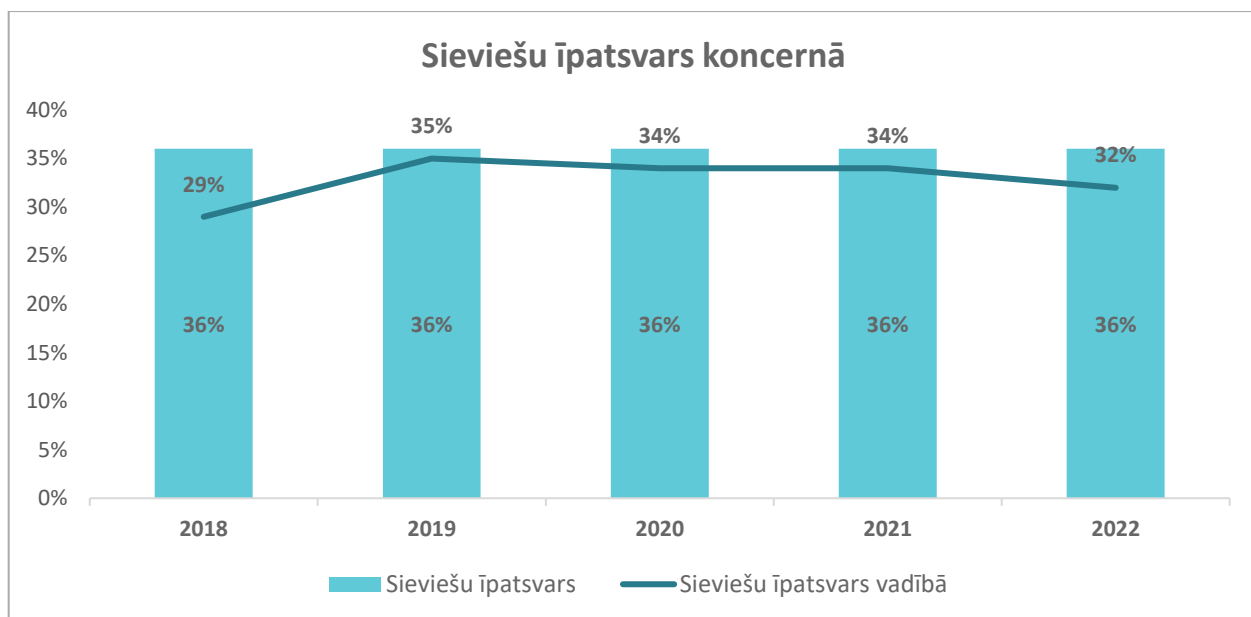
VIDĒJĀ DARBA SAMAKSA

Vidējā darba samaksa Koncernā atbilst nozares atalgojumam.

DZIMUMU DAŽĀDĪBA – SIEVIEŠU ĪPATSVARŠ

Sieviešu īpatsvars Koncernā atbilst nozares specifikai. Sieviešu īpatsvars vadībā kopumā atbilst sieviešu īpatsvaram Koncernā.

PĀRKĀPUMI

2022. gadā nav saņemti iesniegumi, tostarp, trauksmes cēlēju, par diskrimināciju darba vietā.

Tāpat pārkāpumus nav konstatējušas uzraugošās iestādes.

VIDE

- Princips 7** Uzņēmumam ir jāatbalsta piesardzības pasākumi attiecībā uz izaicinājumiem, kas skar vidi;
- Princips 8** jāuzņemas iniciatīvas veicināt lielāku atbildību pret vidi; un;
- Princips 9** jāveicina videi draudzīgu tehnoloģiju attīstība un izplatība.

DABASGĀZES IZMANTOŠANA UN ILGTSPĒJA

POLITIKA UN RISKI

Koncerns gan palīdz citiem iegūt videi draudzīgu enerģijas avotu - dabasgāzi, gan pats aktīvi izmanto priekšrocības, ko sniedz videi draudzīgu tehnoloģiju attīstīšana. Dabasgāze tiek piegādāta pa cauruļvadiem, tāpēc tās piegāde nerada būtiskus enerģijas zudumus un transportēšanas procesā rodas mazāk oglekļa dioksīda (CO₂) izmešu, salīdzinot ar citiem kurināmajiem. Arī izmantošanas procesā dabasgāze, salīdzinot ar citiem kurināmajiem, rada ievērojami mazākus CO₂ izmešus, tādējādi radot mazāku siltumnīcefektu. Proti, dabasgāze, salīdzinot ar koksnes produktiem, oglēm un šķidrājiem kurināmajiem, rada būtiski mazāku tvana gāzes, sēra oksīdu, slāpekļa oksīdu, dūmu, kvēpu, pelnu un smago metālu pastāvīgo piesārņojumu gan izmantojot to lokālos katlos, gan lielās katlumājās un koģenerācijas stacijās.

Arī dabasgāzes izmantošana autotransportā, aizstājot benzīnu un dīzeļdegvielu, dod nozīmīgu ieguldījumu gan oglekļa dioksīda emisiju samazinājumā, gan gaisa kvalitātes uzlabošanā. Piemēram, dabasgāzes darbinātas automašīnas rada līdz pat 70% mazākus slāpekļa oksīdu izmešus, kas ir būtiski cilvēka plaušu veselībai². Tādējādi Koncerna darbībai ir ilgtspējīgi pamati un ar to tiek sniegts būtisks ieguldījums vides aizsardzībā.

Valsts mērogā lielākais vides piesārņojums visā dabasgāzes izmantošanas ciklā rodas pie galapatērētājiem, kur rodas dabasgāzes zudumi iekšējās gāzesvadu sistēmas un iekārtās un kur dabasgāze tiek dedzināta un atmosfērā nokļūst CO₂, slāpekļa oksīds u.c. izmeši. Kopumā dabasgāze kā produkts ir videi draudzīgākais kurināmais, un, aizstājot citas kurināmo alternatīvas, dabasgāze uzlabo vides kvalitāti.

Ņemot vērā iepriekšminēto politiku, Koncerna mērķis ir iespējami palielināt dabasgāzes izmantošanu jomās, kurās šobrīd tiek izmantoti citi fosilie energoresursi.

Atbilstoši ilgtspējīgu ieguldījumu regulā sniegtajiem kritērijiem, AS "GASO" var panākt ilgtspējīgumu ar ūdeņraža vai citu zemu emisiju gāzu sistēmu izveidi vai esošo sistēmu pārveidi šādu gāzu piegādei.

AS "Latvijas Gāze" var panākt ilgtspējīgumu, īstenojot mērķi par biogāžu ražošanu/tirdzniecību, kas ir saskanīgs ar Sabiedrības stratēģijā noteiktajiem darbības attīstības virzieniem.

² Avots: NGVA Europe: <https://www.ngva.eu/policy-priorities/air-quality/>.

PASĀKUMI

Ievērojot Eiropas Savienības izvirzītos klimata neitralitātes mērķus 2050. gadam, AS "Latvijas Gāze" fokuss ir vērsts uz klientu radītās ietekmes uz vidi kompensēšanu, radot projektus, kas ļauj samazināt SEG emisijas. Atbilstoši Eiropas Savienības "Fit for 55" ietvaros izstrādātajai normatīvo aktu paketei, Eiropas Komisijas Ūdeņraža un gāzes tirgus dekarbonizācijas paketei, Metāna stratēģijai un Atjaunojamo energoresursu direktīvā izvirzītos mērķus, AS "Latvijas Gāze" ambīcija ir attīstīt atjaunojamo energoresursu projektus tajā skaitā, izmantojot dabasgāzes tīkla infrastruktūru, tās iespējas. Papildus ieviestajam energopārvaldības ISO 50 001 standartam, AS "Latvijas Gāze" 2021. gadā ir ieviesusi Vides Pārvaldības vadības sistēmu, kura sertificēta atbilstoši ISO 14 001 standartam un veikusi CO2 izmešu aprēķinus. Balstoties uz izveidoto vides politiku un CO2 izmešu aprēķiniem, AS "Latvijas Gāze" ir iestādījusi 2000 bērzus, tādejādi neitralizējot 3 gadu CO2 radītos izmešus.

Atbildīgi rūpējoties par Koncerna darbības ietekmi uz vidi ir izstrādāta un ieviesta *Vides politika* un *Vides kodekss*, tajā tiek analizēts Koncerna realizētā produkta – dabasgāzes – ietekmes uz vidi mazināšanas potenciāls un noteikti no tā izrietošie mērķi. Būtiski atzīmēt, ka AS "Gaso" komercdarbība rada teju visu Koncerna ietekmi uz vidi. Produkta un sniegto pakalpojumu ietekme uz cilvēkiem ir viens no lielākajiem riskiem Korporatīvās sociālās atbildības jomā, jo dabasgāze ir ugunsbīstama, sprādzienbīstama un smacējoša slēgtās telpās. Dabasgāzes sprādziena iespējamās sekas ir potenciāli ļoti graužoņas. Galvenie riski saistīti ar novecojušu infrastruktūru, gāzes iekārtām patērētāju īpašumā un cilvēku rīcību gan lietojot dabasgāzi, gan veicot patvaļīgas manipulācijas gāzes iekārtās. Šie riski tiek minimizēti ar regulārām un sistemātiskām dabasgāzes sadales sistēmas tehniskās uzraudzības, iekšējo gāzesvadu revīzijas un hermētiskuma pārbaudes darbiem atbilstoši normatīvi tiesiskā regulējuma prasībām.

Visā dabasgāzes piegādes un lietošanas ķēdē dabasgāzes galalietotāji var dot būtisku ieguldījumu tās ietekmes uz vidi samazināšanā. Koncerns uzskata, ka ar izglītošanas un informēšanas pasākumiem var panākt izšķirošu sabiedrības izpratnes pieaugumu par dabasgāzes izmantošanas pozitīvo un negatīvo ietekmi jomās, kurās individuālie ieguldījumi un pūliņi var nest būtisku vides ietekmes samazinājumu.

Lai izglītotu savus klientus un citus interesentus par iespējam taupīt energoresursus, tostarp dabasgāzi, Koncerns ir izstrādājis divas brošūras: *"Enerģijas taupīšanas padomi"* un *"Ekonomiskā braukšana"* un sistemātiski informē uzņēmumu darbiniekus un savus sekotājus sociālajos tīklos par konkrētām energoresursu taupīšanas metodēm ("izglītošana ar komunikāciju"). Koncerna uzņēmumu līmenī www.lg.lv un www.gaso.lv mājas lapās ir izveidotas atsevišķas sadaļas par energoefektivitāti.

Kā arī, Koncerna ieskatā būtisku efektu var dot mazefektīvu dabasgāzes iekārtu nomaiņa uz efektīvākām iekārtām, turklāt - gan mājsaimniecību, gan komerciālajā, gan ražošanas un enerģētikas sektoros, tādēļ klienti tiek regulāri informēti par jaunumiem gāzesvadu un gāzes saimniecību projektēšanā un būvniecībā. Tāpat klienti tiek mudināti veikt regulāru dabasgāzes iekšvadu un iekārtu apkopi, lai samazinātu dabasgāzes zudumus neblīvējumos.

CO₂ un cita veida emisiju samazinājumu var sasniegt arī, aizvietojojot benzīna un dīzeļa automašīnas ar dabasgāzes automašīnām. Transportā, izmantojot CNG, CO₂ izmešu daudzums ir līdz 30% mazāks nekā dīzeļdegvielai vai benzīnam, savukārt citu kaitīgo izmešu apjoms - līdz pat 90% zemāks. Tādēļ viens no Koncerna pašreizējiem mērķiem ir aktīvi veicināt CNG infrastruktūras attīstību Latvijā, nodrošinot tehnisko atbalstu un citas kompetences uzņēmumiem, kuri investē CNG uzpildes stacijas izveidē.

Koncerns sadarbībā ar vairākiem citiem enerģētikas un transporta uzņēmumiem izveidoja iniciatīvu "Vide rītdienai!", lai kopīgi runātu par ekonomiski efektīvākas un videi draudzīgākas enerģijas izmantošanu transportā, kā arī, lai meklētu risinājumus globālās klimata politikas mērķu sasniegšanai. 2019. gada maijā ar Koncerna tiešu iesaisti, piegādājot CNG, Latvijā pēc 14 gadu pārtraukuma atkal tika atvērta pirmā publiski pieejamā CNG uzpildes stacija (Jēkabpilī). 2020. gada janvārī otrā šāda uzpildes stacija tika atvērta Rīgā, tādejādi mērķtiecīgi īstenojot CNG uzpildes iespēju Latvijā paplašināšanu. 2021. un 2022. gados tika uzstādītas jaunas automašīnu dabasgāzes (CNG) uzpildes stacijas Liepājas, Jūrmalas, Ogres, Cēsu, Jelgavas un Bauskas iecirkņos (potenciālais ietaupījums 10,5 MWh gadā).

Koncerna saimniecībā ir kopumā vairāk nekā 130 dažāda pielietojuma un ražotāju CNG transportlīdzekļi, kurus izmanto Koncerna darbinieki, un arī sava CNG uzpildes stacija.

DABAS RESURSU PATĒRIŅŠ UN SEG

POLITIKA UN RISKI

Koncernā enerģija un ūdens tiek izmantoti pamatā ikdienas vajadzību nodrošināšanai. Ņemot vērā, Koncerna darbības specifiku – dabasgāzes sadale un tirdzniecība – Koncernam nav nepieciešami ievērojami dabas resursi, lai nodrošinātu savu saimniecisko darbību.

Būtiska nozīme kopējā energoresursu patēriņā ir ēku energoefektivitātei, jo apkure veido aptuveni 65% no visa Koncerna energopatēriņa. Elektroenerģiju patērējošās iekārtas ir iedalāmas vairākās kategorijās – apgaismojums, datortehnika, sadzīves iekārtas, klimata kontroles iekārtas, tehniskās saimniecības iekārtas (dabasgāzes uzpildes iekārtas, kompresori, instrumenti u.c.), gāzesvadu katodaizsardzība. Atsevišķās kategorijās, piemēram, gāzesvadu katodaizsardzībā, būtisku energoefektivitātes paaugstinājumu nav iespējams sasniegt, bet citās - piemēram, iegādājoties datortehnikas iekārtas un sadzīves elektroiekārtas, sistemātiska to izvēle ļauj samazināt elektroenerģijas patēriņu.

Koncerna riski enerģijas patēriņa un ražošanas jomā kopumā vērtējami kā zemi, jo dabasgāzes sadale un tirdzniecība neprasa industriāla apmēra ražošanu, vien enerģijas izmantošanu saimniecības vajadzībām – apkurē, elektroenerģijas nodrošinājumā, autotransportā. AS "Gaso" ir izsniegtas trīs C kategorijas vides piesārņošanas atļaujas katlumājām un koģenerācijas stacijai Rīgā, Bauskā un Ogrē, tomēr visas šīs iekārtas ražo enerģiju pašpatēriņam.

Kopumā vides ietekmes būtiskākais risks ir saistīts ar dabasgāzes emisiju no sadales sistēmas. Citās jomās Koncerna ietekme uz vidi ir salīdzinoši neliela.

Dabaszgāzes galvenās sastāvdaļas – metāna ietekme uz siltumnīcefektu 100 gadu nogrieznī tiek vērtēta kā vismaz 25 reizes lielāka nekā CO₂, tādēļ tās emisija atmosfērā ir maksimāli jāierobežo. Dabaszgāze no sadales sistēmas atmosfērā nokļūst trīs ceļos: pastāvīgos zudumos no sadales tīkliem, remontdarbu laikā un avārijās. Būtiskais piesārņojums rodas tieši pastāvīgos zudumos. Metāna emisija 2020. gadā veidoja 84% no AS “Gasol” kopējām SEG emisijām.

AS “Gasol” pastāv iespēja atsevišķās jomās pakāpeniski samazināt savu vides ietekmi, tādējādi dodot savu ieguldījumu vides kvalitātes uzlabošanā un klimata pārmaiņu ierobežošanā. Izbūvējot sadales sistēmu patērētājiem, kuri ar dabaszgāzi aizvieto videi kaitīgākos kurināmos, tiek sniegts ieguldījums kopējā piesārņojuma mazināšanā. Vienlaikus jāuzsver, ka no metāna emisijām izvairīties nav iespējams, tādēļ tiek veikta virkne pasākumu, lai šo emisiju apmēru noturētu optimāli zemā līmenī. AS “Gasol” veic pastāvīgu tīklu monitorēšanu, pilda vairākas ilgtermiņa investīciju programmas, piemēram, ēku ievadu un citu tehnoloģisko mezglu rekonstrukciju, kā arī lieto modernas metodes un iekārtas remontdarbus un avāriju novēršanas darbos.

Koncerna autoparks tiek regulāri atjaunināts, un tas nodrošina autoparka atbilstību Eiropas Savienības autotransporta vides prasībām vidējā termiņā. Automašīnas ir aprīkotas ar GPS un degvielas uzskaites ierīcēm, kas ir ļāvis iekonomēt patērētās degvielas daudzumu par vienu trešdaļu, jo šādi mērījumi ļauj plānot efektīvu darbību, optimālākos maršrutus un individuāli sekot līdzi patēriņam.

Koncerna riski SEG jomā kopumā ir vērtējami kā zemi, jo uzņēmumam nav industriālu piesārņošanas avotu - lieljaudu ražošanas iekārtu un jaudīgu katlumāju.

PASĀKUMI

Siltumapgādē tiek izmantota videi draudzīgā dabaszgāze – Koncerns nodrošina gandrīz visa pašiem nepieciešamā siltuma ražošanu no dabaszgāzes, kā arī savā koģenerācijas stacijā saražo vēl aptuveni 30% no pašpatēriņam nepieciešamās elektroenerģijas. Gan Rīgā, Vagonu ielā 20 un Aristida Briāna ielā 6, gan lielākajā daļā AS “Gasol” iecirkņū ir savas individuālās apkures katlumājas, kurās veikta pakāpeniska modernizācija vairāku gadu garumā, tādējādi nodrošinot energoapgādes energoefektivitāti.

Koncerns rūpējas par ēku tehnisko stāvokli, kopumā nodrošinot normatīvajiem aktiem atbilstošu ēku energoefektivitāti. Koncerns iesaka arī ar ēku uzturēšanu un apkalpošanu saistītajiem ārējiem sadarbības partneriem pakalpojumu sniegšanā un preču piegādē izvēlēties iespējami energoefektīvus risinājumus.

Koncerna energopārvaldības sistēma ir sertificēta un 2022.gada 11.februārī tika sekmīgi pārsertificēta atbilstoši LVS EN ISO 50001:2018 standarta prasībām. Papildus Koncernā ieviestajai energopārvaldības sistēmai atbilstoši LVS EN ISO 5001 standartam, tiek domāts arī par pārdomātu ēku pārvaldību, tāpēc papildus minētajam tiks īstenota zaļā biroja sertifikācija Koncerna pārvaldītajām ēkām.

Izvirzīti un apstiprināti no vadības puses četri galvenie mērķi 2023. gadam:

- samazināt kopējo elektroenerģijas patēriņu par 4% 2023. gadā, salīdzinot ar 2022. gadu;
- samazināt vidējo degvielas patēriņu (litri/100km) par 1% 2023. gadā, salīdzinot ar 2022. gadu;
- veicināt uzņēmumu personāla attieksmes maiņu par labu elektroenerģijas un degvielas ietaupījumam.

Energo pārvaldības sistēmas ietvaros Koncerns īstenoja 41 energoefektivitātes energouzdevumu 2022. gadā, kuru plānotais enerģijas ietaupījums var sastādīt 1140 MWh/gadā. Šādas aktivitātes ļāva provizoriski samazināt plānoto kopējo energopatēriņu par 11.7%.

Energo pārvaldības sistēmas ietvaros 2023. gadā uzņēmums plāno realizēt 31 energoefektivitātes energouzdevumus, kuru plānotais enerģijas ietaupījums var sastādīt 1935 MWh/gadā.

Reizi gadā tiek veikts iekšējais energoaudits un pastāvīgi darbojas par energoefektivitāti atbildīgā darba grupa. Ir iecelta atbildīgā persona par vides jautājumu monitoringu. Katru ceturksni tiek sagatavots pārskats par dabasgāzē esošo SEG, galvenokārt, metāna izplūdi atmosfērā.

2019. gadā Koncerns iegādājās un gada nogalē sāka ekspluatēt biroja vajadzībām arī administratīvo ēku Rīgā, Aristida Briāna ielā 6. Ēkai ir veikts energoefektivitātes novērtējums un ir derīgs ēkas energosertifikāts. Sistemātiski katru gadu tiek atjaunota daļa no uzņēmuma autoparka, tādējādi nodrošinot, ka kopumā autoparks atbilst mūsdienu prasībām pret vidi. Dabasgāze kā degviela tiek izmantota aptuveni ceturtajai daļai no Koncerna automašīnām. Koncerns arī izmanto viedās sistēmas autotransporta degvielas patēriņa monitoringam.

BIOLOĢISKĀ DAUDZVEIDĪBA

POLITIKA UN RISKI

Dabaszāzes sadales infrastruktūras attīstības joma ir plaši regulēta, un AS "Gasco" ievēro visas normatīvās prasības gan projektu sagatavošanas, gan būvniecības fāzē. AS "Gasco" savā ikdienā komunicē ar plašu attīstības projektos iesaistīto personu loku, tādējādi gūstot atbalstu un nodrošinot projektu realizāciju.

Izbūvējot infrastruktūru (dabaszāzes sadales tīklus), AS "Gasco" saskaras ar privātpašnieku tiesībām uz īpašumu un īpašuma lietošanas tiesībām, kā arī var skart aizsargājamas dabas teritorijas. Tādēļ projektu veiksmīgai realizēšanai ir būtiska sadarbība ar iedzīvotājiem, pašvaldībām un valsts institūcijām, kas atbild par vides jautājumiem.

Jaunu rajonu gazifikācijai nereti ir nepieciešams izbūvēt gāzesvadus pa teritorijām, kurās iepriekš nav pastāvējuši lietošanas ierobežojumi, tādējādi īpašniekiem radot zemes apgrūtinājumus, kas savukārt varētu radīt iedzīvotāju neapmierinātību. Tādēļ, jo īpaši svarīgi ir procesos iesaistīt visus zemes īpašniekus, informējot par kopīgajiem praktiskajiem ieguvumiem no infrastruktūras izbūves. Savukārt riski saistībā ar būtisku infrastruktūras izbūves ietekmi uz dzīvnieku sugām ir nebūtiski.

Riski saistībā ar būtisku infrastruktūras izbūves ietekmi uz aizsargājamām teritorijām, sugām un biotopiem ir mazi, jo Latvijā pastāv stingrs normatīvs regulējums attiecībā uz vides aizsardzību, kas paredz meklēt videi draudzīgus risinājumus.

Koncerna mērķi - iesaistot iedzīvotājus, uzņēmējus, pašvaldības un atbildīgās valsts institūcijas, gūt plašu atbalstu realizētajiem infrastruktūras attīstības projektiem un nodrošināt vides ietekmes prasību izpildi, tādējādi nodrošinot veiksmīgu projektu gaitu, kā arī veikt dabaszāzes sistēmu izbūves darbus līdz apkures sezonas sākumam, tādējādi nodrošinot cilvēku primāro vajadzību pēc apkures un nodrošināt nepārtrauktu dabaszāzes padevi.

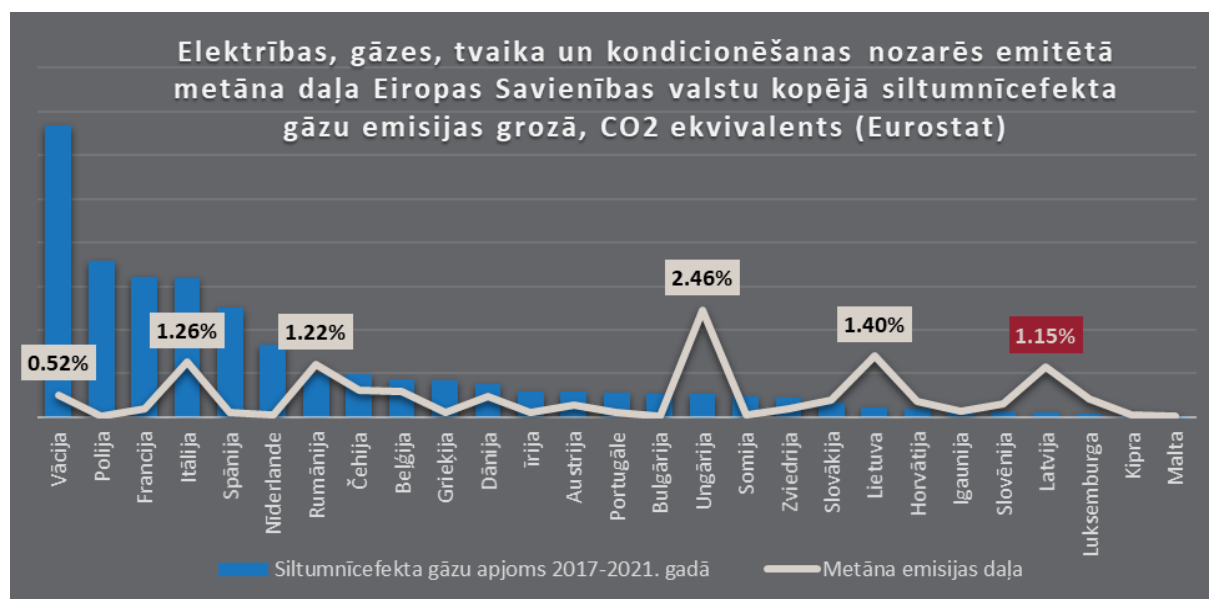
PASĀKUMI

Sadales sistēmas perspektīvo attīstības plānu izstrādē tiek ņemti vērā pašvaldību teritoriālie plānojumi, pašvaldību, to iedzīvotāju un uzņēmumu vēlmes, valsts un pašvaldību noteiktie ierobežojumi aizsargājamām teritorijām.

DABASGĀZES NOPLŪŽU IETEKME UZ SILTUMNĪCEFĒKTU

Metāns (dabaszāzes pamatelements) ir siltumnīcefektu izraisošā gāze, tādēļ tās emisija (rodas kā pastāvīgie zudumi no sistēmas vai noplūdes gāzesvadu pārrāvumu vai remontdarbu laikā) atmosfērā tiek pārrēķināta kā oglekļa dioksīda CO₂ emisiju ekvivalents. Salīdzinot ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, Latvijā tiek radītas mazas kopējās SEG emisijas, t.sk. arī maza metāna emisija. Kā redzams grafikā, nozare, kurā darbojas arī AS "Gasco", ar metāna emisiju rada vien 1,15% no kopējā Latvijas CO₂ emisiju ekvivalenta. Savukārt tieši sadales sistēmas operatora

metāna emisijas apjoms Latvijā ir vien 0,13% no kopējā siltumnīcefekta gāzu emisiju apjoma³.

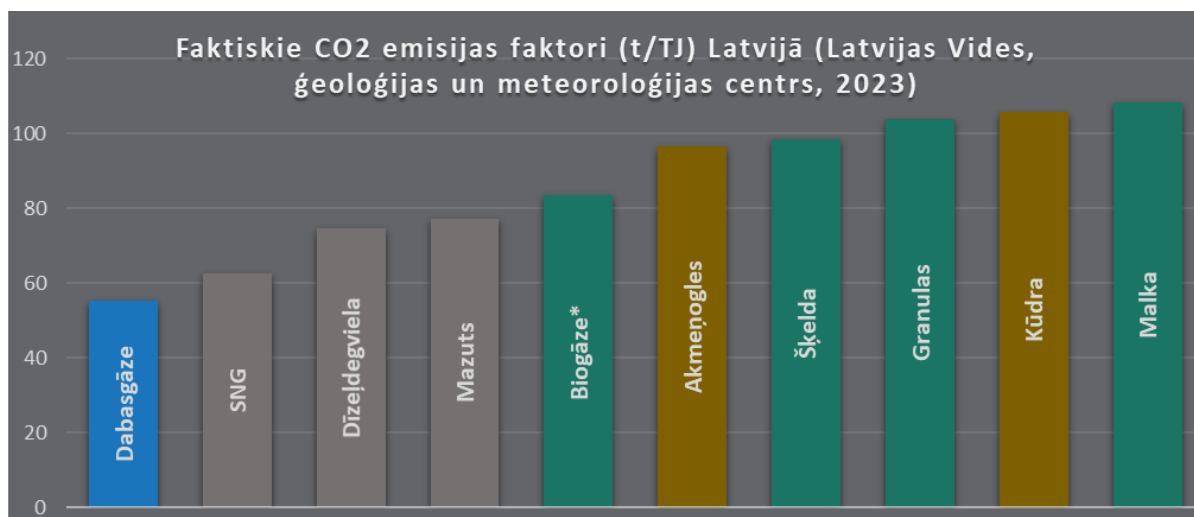
Latvijas augstā metāna emisijas proporcija salīdzinājumā ar citu Eiropas Savienības dalībvalstu rādījumiem ir skaidrojama ne tik daudz ar pašas dabasgāzes izmantošanas apmēriem (vidēji 2017.-2021. gada kopējā patēriņa bilancē Latvijā – 22%, Eiropas Savienībā – 23%⁴) vai transportēšanas apmēriem, bet gan ar citu Latvijas nozaru salīdzinoši mazo CO₂ emisiju apjomu. Piemēram, Latvijā ir salīdzinoši neliela rūpniecība, savukārt patērētā elektroenerģija ir saražota ar salīdzinoši maziem CO₂ izmešiem.

DABASGĀZES DEDZINĀŠANAS IETEKME UZ SITLUMĪCEFEKTU

Ņemot vērā dabasgāzes īpašības, tās dedzināšana notiek videi īpaši draudzīgā veidā, tādēļ AS “Gaso”, attīstot dabasgāzes pieejamību valstī un lietojot dabasgāzi pašpatēriņā, redz sevi kā vides kvalitāti veicinošu un ilgtspējai atbilstošu uzņēmumu, it sevišķi situācijās, kad dabasgāze aizvieto citus kurināmos, jo faktiskie dabasgāzes dedzināšanas CO₂ izmeši ir zemāki par naftas produktu CO₂ izmešiem un ievērojami zemāki par ogļu, kūdras un kurināmo atjaunojamo resursu – biogāzes un biomasas faktiskajiem CO₂ izmešiem.

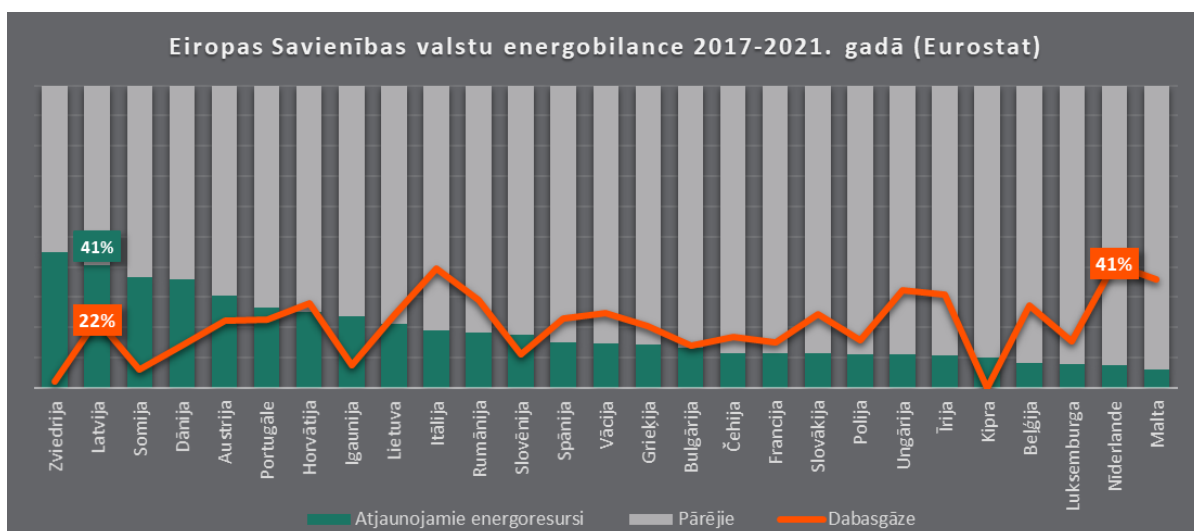
³ Aprēķinā izmantoti: Eurostat dati par Latvijas kopējām CO₂ ekvivalentajām emisijām; Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra ziņojums *LATVIA'S NATIONAL INVENTORY REPORT, Submission under UNFCCC and the Kyoto Protocol, Common Reporting Formats (CRF), 1990 – 2017*, 167.-170. lpp un Emisiju datu pielikumi <https://videscentrs.lv/gmc/lv/lapas/zinojums-par-klimatu> (apskatīts 30.01.2022)

⁴ Eurostat

*Biogāze norādīta atbilstoši Dānijas piemēram: DANISH EMISSION INVENTORIES FOR STATIONARY COMBUSTION PLANTS, Scientific Report from DCE – Danish Centre for Environment and Energy, No. 102 (2014), 107.lp.

Latvija ar 41% atjaunojamo energoresursu kopējā patēriņa bilanci ir viena no Eiropas Savienības līderēm atjaunojamo energoresursu izmantošanā. Tomēr nozīmīga daļa – aptuveni 80% no Latvijā patērētā atjaunojamo energoresursu apjoma ir cietie biomasas kurināmie, kas rada nozīmīgu CO₂ un citu vielu piesārņojumu. Savukārt bezemisiju (hidro, saules, vēja) patēriņš Latvijā veido vien 14% no atjaunojamiem energoresursiem un 6% no kopējā patēriņa.⁵

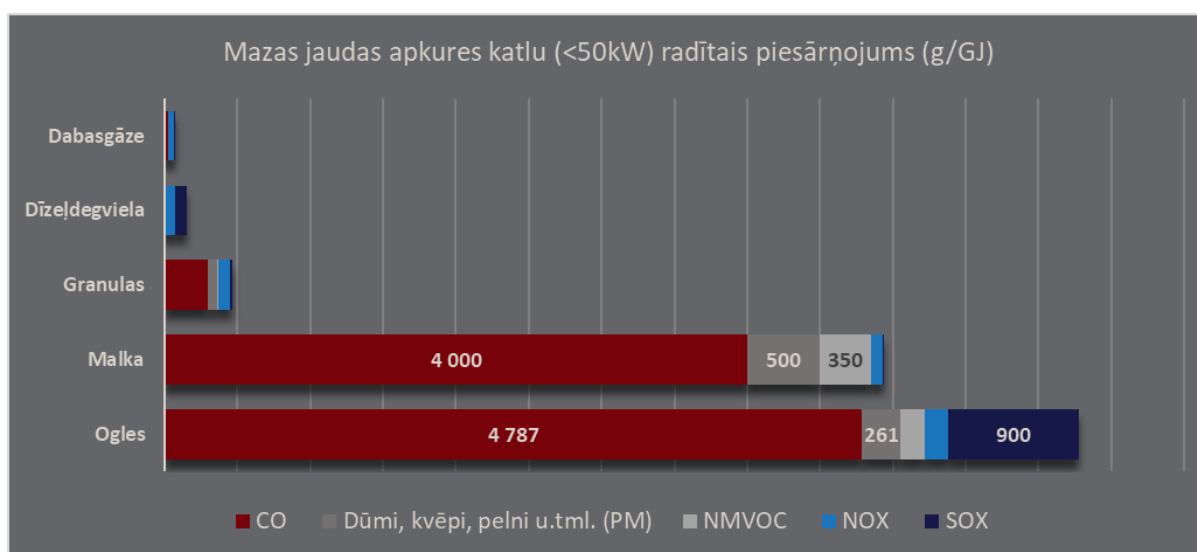
NO_x, SO_x, PM, smago metālu u.c. piesārņojums

Kurināmo dedzināšana rada ne vien SEG emisijas un negatīvu ietekmi uz siltumnīcefektu, bet rada arī tiešu negatīvu ietekmi lokāli uz cilvēku veselību un bioloģiskajiem organismiem, jo kurināmo sadegšanas rezultātā veidojas virkne izmešu.

⁵ Eurostat; vidējie dati par 2017.-2021. gadu

Kopumā ir identificējamas vairākas piesārņojuma kategorijas vai elementi, kuri lielās koncentrācijās var radīt draudus veselībai un pat dzīvībai. CO jeb tvana gāze slēgtā telpā ir tiešs drauds cilvēka dzīvībai⁶, PM jeb daļiņu piesārņojumam (dūmi, kvēpi, pelni u.tml.) ir būtiska ietekme uz cilvēku elpceļu saslimšanām⁷, NMVOC jeb nemetāna gaistošie organiskie savienojumi slēgtās telpās rada tiešu ietekmi uz veselību, bet atmosfērā veicina smogu⁸, NOx jeb slāpekļa oksīdi lielā koncentrācijā rada respiratoros iekaisumus, veicina smogu un daļiņu piesārņojumu⁹, savukārt SOx jeb sēra oksīdi veicina skābos nokrišņus un daļiņu piesārņojumu¹⁰.

Kā redzams no Eiropas Vides aģentūras apkopotajiem datiem Latvijā plaši izplatītās granulas un it sevišķi malka privātmāju vai citu nelielu objektu apkurē rada būtisku lokālu piesārņojumu, savukārt dabasgāze šādu piesārņojumu faktiski nerada.

Avots: Eiropas vides aģentūra, Small combustion, EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2016

Līdzīga situācija ar lokālo piesārņojumu ir arī vidējas un lielas jaudas iekārtās – dabasgāze kopumā rada mazāku piesārņojumu, salīdzinot ar citiem fosilajiem kurināmajiem vai biomasu.

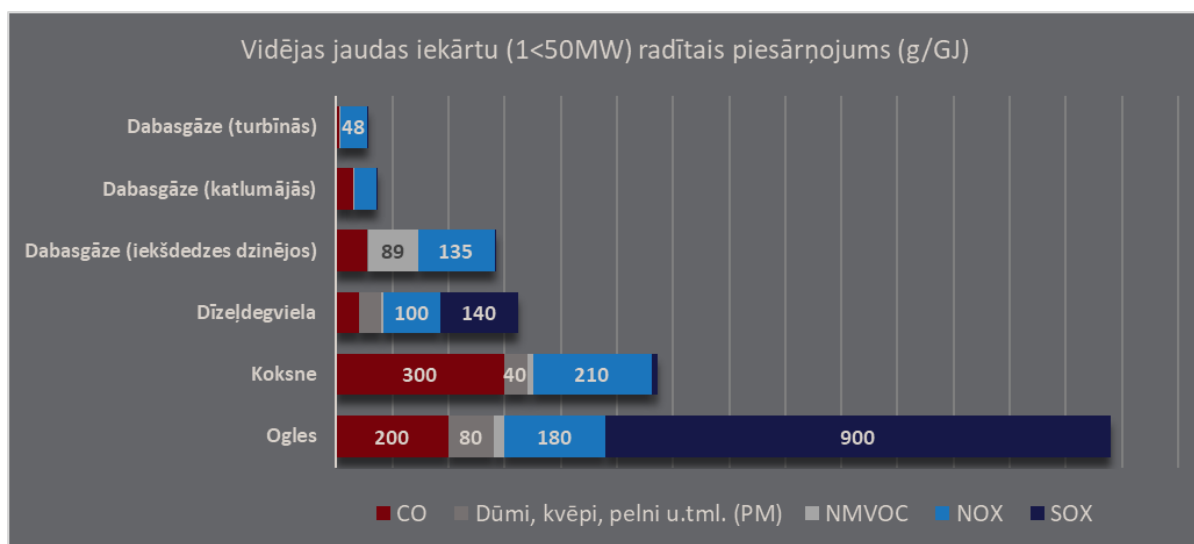
⁶ Eiropas vides aģentūra, <https://www.eea.europa.eu/publications/2-9167-057-X>

⁷ Eiropas vides aģentūra, <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/emissions-of-primary-particles-and-5>

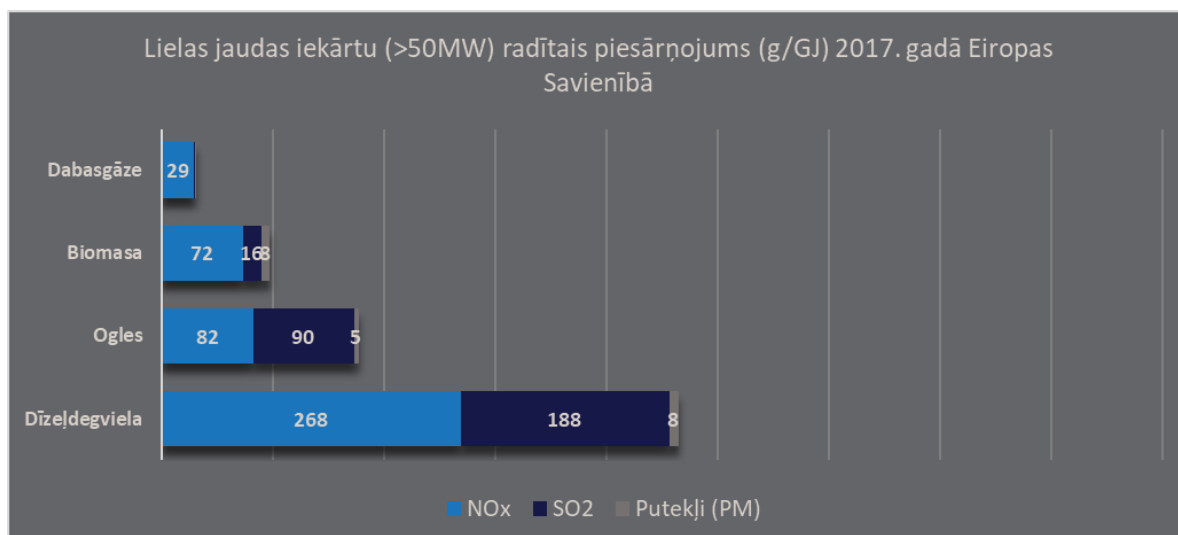
⁸ Eiropas Komisija, Science for Environment Policy, Individual non-methane VOCs have large impacts on human health, 10 April 2014, Issue 369, https://ec.europa.eu/environment/integration/research/newsalert/pdf/369na5_en.pdf

⁹ Eiropas vides aģentūra, <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/eea-32-nitrogen-oxides-nox-emissions-1>

¹⁰ Eiropas vides aģentūra, <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/eea-32-sulphur-dioxide-so2-emissions-1>

Avots: Eiropas vides aģentūra, Small combustion, EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2016

Avots: Eiropas vides aģentūra, <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/daviz/evolution-of-environmental-performance-of-14#tab-dashboard-01>

Dedzināšanas procesā rodas arī cita veida piesārņojums – smagie metāli, dioksīni, polihlorinētie bifenili (ogļūdeņraža un hlora savienojumi) u.c. vielas. Kopumā enerģētikas nozarē šo vielu emisija nerada būtisku kaitējumu videi un cilvēku veselībai, tomēr pastāv būtiska emisiju atšķirība starp dažādiem kurināmā veidiem. Lai sniegtu vispārīgu priekšstatu par šāda piesārņojuma apmēru un ietekmi, var apskatīt smago metālu grupu un vienu bīstamo vielu – benzopirēnu.

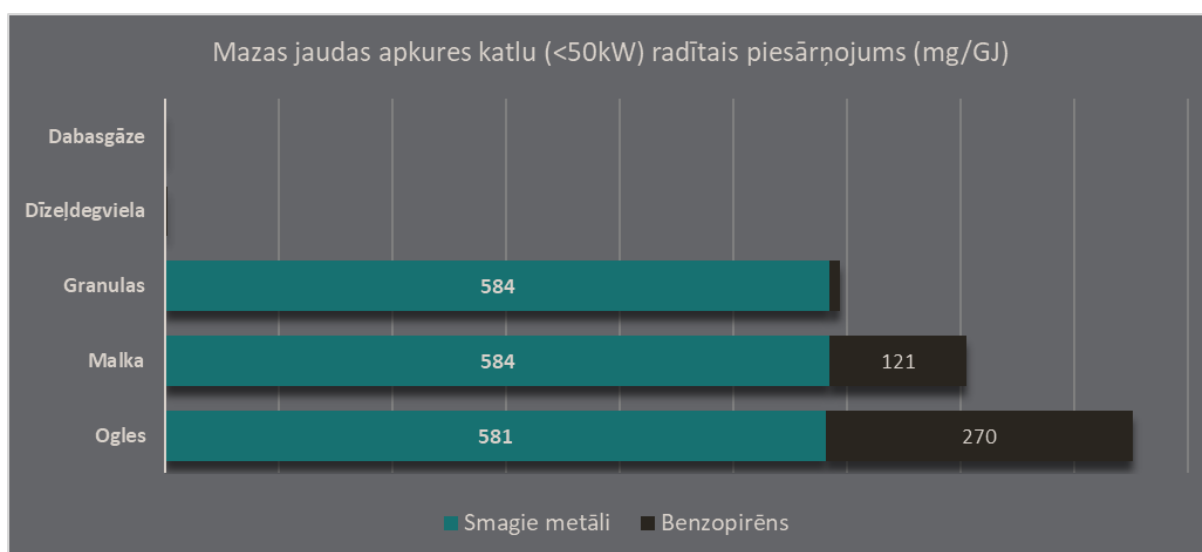
Smagajiem metāliem (svins, kadmījs, dzīvsudrabs, arsēns, hroms, varš, niķelis, selēns un cinks) ir ietekme uz ekosistēmām, kur tie uzkrājas barības ķēdē un nonāk cilvēku organismā, tādējādi ietekmējot cilvēku veselību.¹¹ Kopumā dabaszgāzes

¹¹ Eiropas vides aģentūra, <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/eea32-heavy-metal-hm-emissions-1/assessment-9>

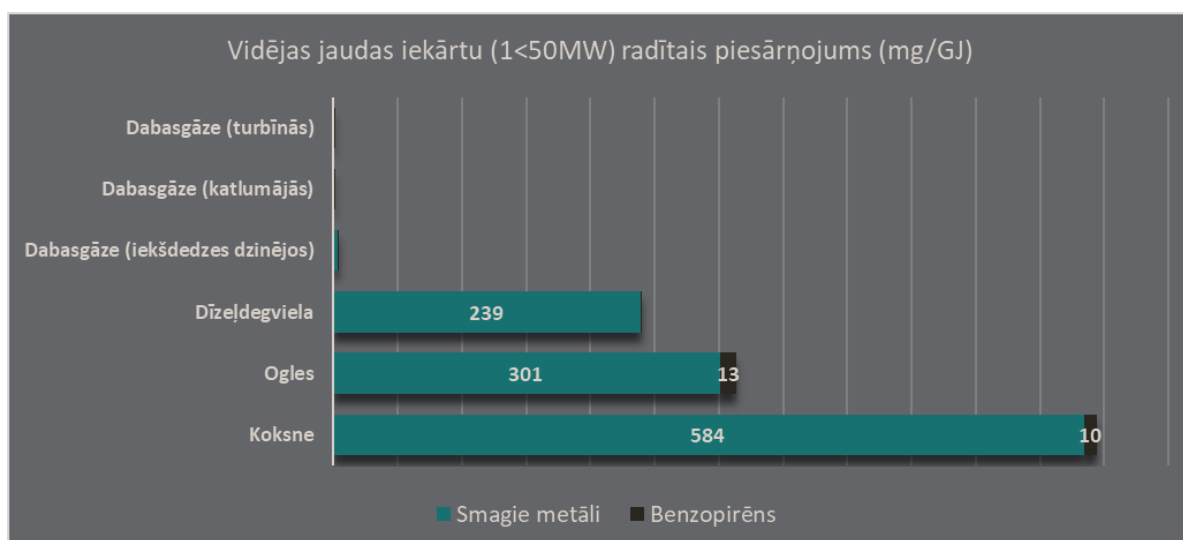
dedzināšana nerada vērā ņemamu smago metālu piesārņojumu ne individuālā, ne valstiskā mērogā, jo smago metālu emisija ir tieši atkarīga no šo metālu klātbūtnes izejvielā, bet dabasgāzē šo vielu ir ārkārtīgi maz.

Benzopirēnam (C₂₀H₁₂) ir ietekme uz cilvēku veselību, piemēram, veicinot vēzi¹², tādēļ to izmešiem tiek pievērsta uzmanība. Kopumā dabasgāzes dedzināšana nerada vērā ņemamu benzopirēna piesārņojumu ne individuālā, ne valstiskā mērogā.

Kā redzams grafikos, dabasgāze faktiski nerada smago metālu un benzopirēna piesārņojumu, turklāt līdzīga situācija ir arī attiecībā uz citu vielu izmešiem. Savukārt biomasas dedzināšanas rezultātā rodas gan smago metālu, gan benzopirēna, gan citu elementu piesārņojums.

Avots: Eiropas vides aģentūra, Small combustion, EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2016

Avots: Eiropas vides aģentūra, Small combustion, EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2016

¹² <https://pubchem.ncbi.nlm.nih.gov/compound/benzo%28a%29pyrene>

DABASGĀZES SADALES TĪKLU EKSPLUATĀCIJA UN PIESĀRŅOJUMS

POLITIKA UN RISKI

Kopumā iepriekš uzbūvētā sadales sistēmas ekspluatācija (neskarot emisijas) rada nenozīmīgu vides ietekmi, jo aizsargjoslu atmežošana un koku ciršana ir veikta sistēmas objektu izbūves laikā un lielākoties gāzesvadi atrodas pieejamās vietās ārpus mežiem. Būtiskākie vides ietekmes riski ir saistīti ar dabasgāzes emisiju no sadales sistēmas. Dabasgāze no sadales sistēmas atmosfērā nokļūst trīs ceļos: pastāvīgos zudumos no sadales tīkliem, remontdarbu laikā un avārijās. Būtiskākais piesārņojums rodas tieši pastāvīgos zudumos. Dabasgāzes sadales sistēmas ekspluatācijā netiek izmantotas kaitīgas ķīmiskās vielas, netiek izmantoti dabas resursi un nerodas nozīmīgs atkritumu daudzums. Gāzesvadu hermētiskuma pārbaudēs tiek izmantots slāpeklis, kas ir vieglāks par gaisu un tādēļ izvēdinās.

Taču dabasgāze, to lietojot nepareizi, ir bīstams produkts - dabasgāzes potenciālā bīstamība ir viens no svarīgākajiem aspektiem AS "Gasol" darbībā. Tādēļ viens no AS "Gasol" pamatuzdevumiem ir iedzīvotāju informēšana par rīcību avārijas vai tās draudu gadījumā. Zināšanu trūkums par dabasgāzes fizikālajām īpašībām un tās lietošanu var radīt negatīvas sekas pašiem patērētājiem un to īpašumam, savukārt AS "Gasol" - neatliekamo izsaukumu un avāriju skaita pieaugumu. Dabasgāze ir ugunsbīstama, sprādzienbīstama un smacējoša slēgtās telpās. Dabasgāzes noplūdes gadījumā notiek metāna emisija.

Dabasgāzes sadales sistēmas ekspluatācija likuma "Par piesārņojumu" izpratnē nav piesārņojoša darbība, un tai nav nepieciešams saņemt A, B, vai C kategorijas piesārņošanas atļauju vai SEG emisijas atļauju

PASĀKUMI

Visā Latvijas teritorijā darbojas tikai viens sadales sistēmas operators, kas nodrošina sistēmas ekspluatāciju un avāriju novēršanu. Tam ir vairākas priekšrocības. Pirmkārt, valstī pastāv vienots Avārijas dienesta telefona numurs dabasgāzes sistēmas lietotājiem. Otrkārt, visi procesi tiek vadīti centralizēti, kas padara vienkāršāku sadarbību ar dažādiem dienestiem un pašvaldībām ārkārtas situācijās. Treškārt, tas ļauj efektīvi plānot ikdienas pasākumus, piemēram, ekspluatācijas darbus, aprīkojumu, autotransportu u.tml.

Tiek sniegta informācija AS "Gasol" interneta mājaslapā un lielākajos Latvijas medijos, kā arī izplatīti bukleti par drošības pasākumiem, kuri jāievēro, lietojot dabasgāzi, sniegti norādījumi, kā pareizi lietojamas gāzes iekārtas un instrukcijas avārijas situācijām. AS "Gasol" piedalās pašvaldību, sabiedrisko organizāciju un operatīvo dienestu rīkotos pasākumos, informējot iedzīvotājus par drošu dabasgāzes lietošanu. Notiek regulāri informatīvi izglītojoši pasākumi skolās, kā arī dažādos forumos. Dabasgāzes bīstamība, sastāvs, rīcība incidentu gadījumā un cita izšķiroša informācija publicēta [Dabasgāzes Drošības datu lapā](#).

Ir izveidota "Gasol gāzes skola" – trīs dažādām bērnu vecuma grupām sagatavotas lekcijas par dabasgāzes izcelsmi, lietošanu, iekārtām un bīstamību, informatīvi interaktīvs mobilais stends un informatīvi materiāli. 2021. gadā COVID-19 apstākļu ietekmē tika pārorganizēta „Gasol” gāzes skolas” darbība, un, izmantojot iespēju

skolniekus uzrunāt attālināti, 2021. gadā pasniedza deviņas „Labās gāzes“ nodarbības, savukārt „Gasos“ gāzes skolas bukletu – gāzesplīti – saņēma vairāki tūkstoši audzēkņu. Sadarbībā ar GASO Mācību centru ir tapuši seši „Gāzes ABC“ informatīvie video par dažādām tēmām, t.sk. dažādas gāzes, bīstamība, drošība, rīcība. 2022. gadā tika papildus sagatavoti vairāki informatīvi video, lekcijas par dabasgāzes izcelsmi, lietošanu, iekārtām un bīstamību, informatīvi interaktīvs mobilais stends un informatīvie materiāli „Gāzes ABC“ par dabasgāzes priekšrocībām un bīstamību. Sižeti tika izmantoti „Gasos“ gāzes skolas“ attālinātajos pasākumos, AS „Gasos“ klientu apkalpošanas centrā, publicēti AS „Gasos“ un citu avārijas dienestu interneta vietnēs, kā arī sociālajos tīklos. 2022. gadā „Gasos“ gāzes skolas“ stundas notika attālināti arī sadarbībā ar „Skolas soma“ un „Iespējamā misija“.

2023. gadā plānots papildus sagatavot vairākus informatīvus video „Gāzes ABC“ par dabasgāzes priekšrocībām un bīstamību, kā arī klātienē piedalīties pašvaldību, sabiedrisko organizāciju un opeartīvo dienestu rīkotajos pasākumos, informējot iedzīvotājus par drošu dabasgāzes lietošanu, kā arī plāno sadarbību ar pasākumu „Mazais stiprinieks“, informējot lielus un mazus 20 Latvijas pilsētu iedzīvotājus par drošu dabasgāzes lietošanu.

Uzņēmums jau daudzus gadus savā darbā izmanto tādas tehnoloģijas, kas ļauj veikt gāzesvadu pieslēgumu izbūvi un remontdarbus ar nebūtisku dabasgāzes izplūdi atmosfērā. Regulāri tiek veikti dabasgāzes sadales sistēmas tehniskās uzraudzības darbi, kā arī iekšējo gāzesvadu revīziju un hermētiskuma pārbaudes darbi.

AS „Gasos“ Rīgas iecirknī, kurš apkalpo vairāk nekā pusi dabasgāzes galalietotāju, ir atsevišķs Avārijas dienests, savukārt pārējos iecirkņos ir atsevišķas avārijas brigādes. Papildus vienotajam neatliekamajam telefona numuram 112 Latvijā pastāv dabasgāzes sistēmas neatliekamais numurs 114, zvanot uz kuru, cilvēki tiek savienoti ar AS „Gasos“ Avārijas dienesta zvanu pieņēmējiem.

Avārijas un neatliekamie izsaukumi un avārijas situāciju novēršana klientiem ir bezmaksas.

AS „Gasos“ Avārijas dienestam un vietējiem dabasgāzes piegādes iecirkņiem ir noslēgtas vienošanās ar operatīvajiem dienestiem un komunikāciju turētājiem par sadarbību ārkārtas situācijās. Gadījumos, kad ir traucēta centralizēta dabasgāzes padeve vairākiem lietotājiem vienlaikus, AS „Gasos“ veic klientu apziņošanu. Avārijas dienesta un brigāžu darbinieki veic regulāru atestāciju. Ik gadu tiek veikti aptuveni 400 mācību izsaukumi, kas ietver mācības kopā ar citiem operatīvajiem dienestiem. Dienesta darbinieku rīcībā ir modernas ierīces gāzes noplūžu konstatēšanai un seku novēršanai.

KĪMISKĀS VIELAS UN ATKRITUMI

POLITIKA UN RISKI

Koncerns savā darbībā rada dažāda veida atkritumus – sadzīves, būvniecības, bioloģiskos, bīstamos un videi kaitīgos. Vienlaikus jāatzīmē, ka uzņēmuma bīstamie atkritumi ir tādi, kas saistīti ar saimniecībā izmantojamu preču lietošanu - baterijas, motoreļļas, bīstamās elektroiekārtas u.tml., bet tiešās uzņēmējdarbības - dabasgāzes sadales sistēmas būvniecības, ekspluatācijas un tirdzniecības gaitā Koncerns bīstamos atkritumus nerada.

AS "Gasol" ir trīs C kategorijas vides piesārņošanas atļaujas - iecirkņu ēku apsildes katlumājām Rīgā, Bauskā un Ogrē. AS "Latvijas Gāze" viena – katlumājai Aristīda Briāna ielā 6, Rīgā.

Atkritumu apsaimniekošanā tiek ievērotas normatīvā regulējuma prasības, bet atsevišķās jomās ir izvirzīts mērķis samazināt atkritumu daudzumu, piemēram, samazinot papīra apriti (elektroniskās dokumentu aprites sistēmas ieviešana).

PASĀKUMI

Katru gadu Valsts vides dienestam tiek sniegti dati par katlumāju radīto C kategorijas piesārņojuma daudzumu. Katru ceturksni tiek sagatavoti pārskati par saimniecībā izmantotajiem bīstamajiem atkritumiem (piemēram, akumulatoriem) un iepakojumu, par ko Koncerns maksā dabas resursu nodokli. Tiek šķīroti un atsevišķi nodoti pārstrādei arī šādi bīstamie atkritumi: datortehnika, metāllūžņi, celtniecības materiāli, riepas un baterijas. Tiek šķīroti un pārstrādei nodoti arī papīrs un plastmasa.

DARBĪBAS INDIKATORI

PĀRKĀPUMI

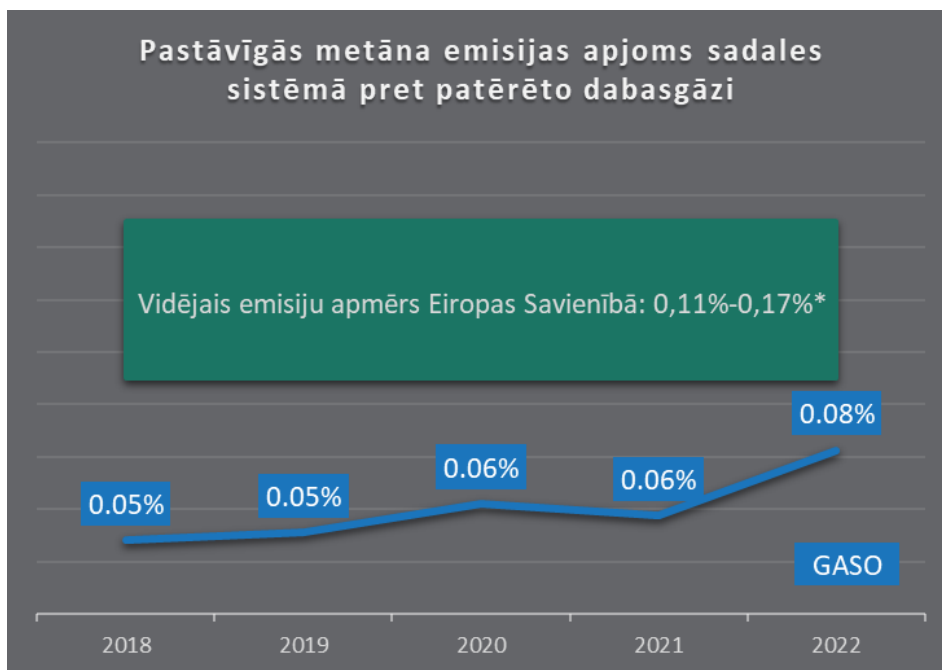
2022. gadā nav saņemtas sūdzības par Koncerna radīto vides ietekmi. 2022. gadā bija viens bīstamo atkritumu incidents – uz AS "Gasol" piederošas zemes mežā nezināma persona nesaskaņojot ar AS "Gasol" novietoja bīstamus atkritumus – azbestu saturošu šiferi u.c. būvniecības atkritumus 0,8t apmērā, par ko AS "Gasol" nekavējoties ziņoja Ropažu novada pašvaldības policijai. Atkritumi tika utilizēti atbilstoši LR normatīvo aktu prasībām, nododot tos atkritumu apsaimniekošanas kompānijai. Tāpat pārkāpumus nav konstatējušas uzraugošās iestādes. Sadales sistēmas būvniecības un ekspluatācijas gaitā nav nodarīts būtisks kaitējums videi, kā arī nav veikta platību atmežošana.

METĀNA ZUDUMI SADALES SISTĒMĀ (SALĪDZINĀJUMS NOZARES IETVAROS)

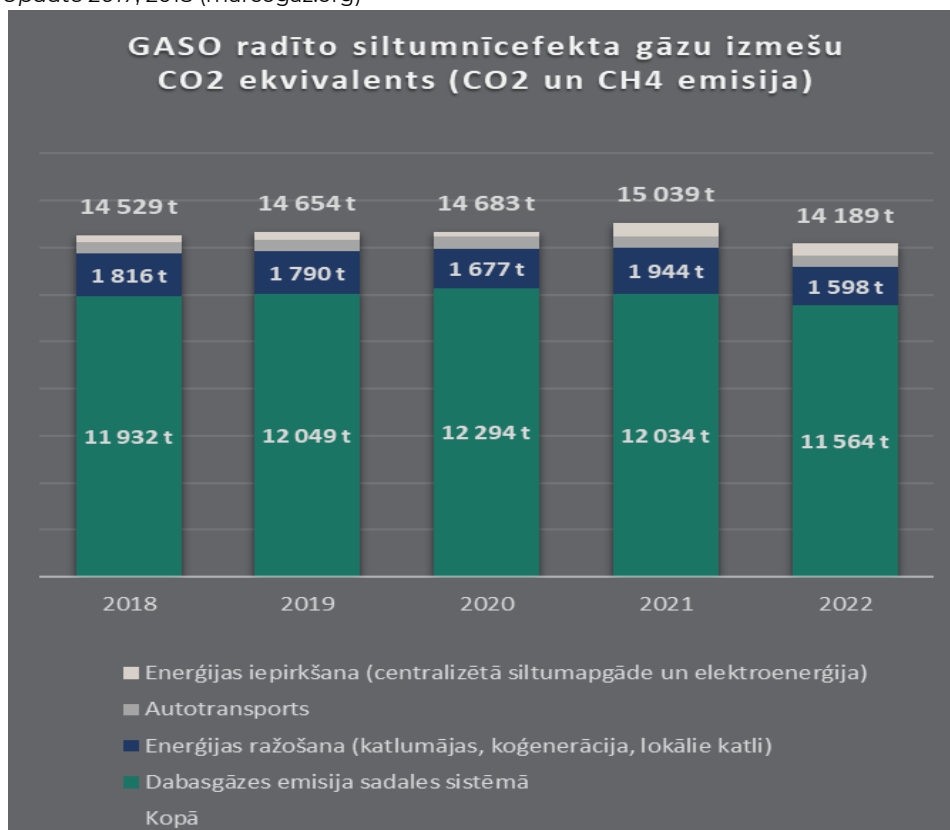
Metāns jeb dabasgāze ir siltumnīcefektu izraisoša gāze. Salīdzinot ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, Latvijā tiek radītas mazas kopējās SEG emisijas, t.sk. arī mazas metāna emisijas. Latvijas dabasgāzes sadales sistēmā aprēķinātais metāna emisijas apjoms ir aptuveni 2-3 reišu mazāks nekā vidēji Eiropas Savienībā. Dabasgāzes emisija no sadales sistēmas ir neizbēgama, tādēļ kā negatīvu rezultātu varētu vērtēt emisiju apjomu virs vidējā Eiropas Savienības rādītāja.

Ņemot vērā, ka metāna emisijas apjoma aprēķinu neietkmē dabasgāzes patēriņš, koeficients mainās atkarībā no dabasgāzes patēriņa – attiecīgi 2022. gadā būtiski samazinājās dabasgāzes patēriņš, kā rezultātā pieauga emisijas koeficients.

METĀNA EMISIJAS APJOMS A/S "Gaso" SADALES SISTĒMĀ PRET PATĒRĒTO DABASGĀZE

*Eiropas dabasgāzes industrijas tehniskā asociācija MARCOGAZ; *Survey methane emissions for gas distribution in Europe, Update 2017, 2018* (marcogaz.org)

AS "Gasos" oglekļa pēdas nospiedums galvenokārt ir saistīts ar dabasgāzes (metāna) emisiju atmosfērā (metānam aprēķinos izmantots CO2 ekvivalenta koeficients 25). Dabasgāzes emisija 2022. gadā veidoja 82% no AS "Gasos" kopējām SEG emisijām.

Otrs nozīmīgākais emisiju avots (11%) ir pašu saražotais siltums, aukstums un elektroenerģija, kas tiek izmantoti pašu vajadzībām.

Savukārt gan autotransports, gan iepirktā enerģija (siltums un elektroenerģija) veido vēl 4% katrs.

Pašu saražotā siltumenerģija ir ievērojami draudzīgāka videi nekā piegādātā.

Kopumā AS "Gasos" radītais oglekļa pēdas nospiedums ir neliels, ņemot vērā salīdzinoši mazos dabasgāzes zudumus sistēmā un dabasgāzes izmantošanu pašu enerģijas ražošanā un autotransportā.

2022. gadā CO2 ekvivalenta izmešu apjoms samazinājās par 850 tonnām, no kā pusi veidojamazinājums avāriju izmešos dabasgāzes sadales sistēmā un pusi veidoja samazinājums enerģijas ražošanā un iepirkšanā, kas, savukārt, bija saistīts ar taupības pasākumiem augsto energoresursu cenu dēļ.

PRIMĀRĀ ENERGOPATĒRIŅA BILANCE

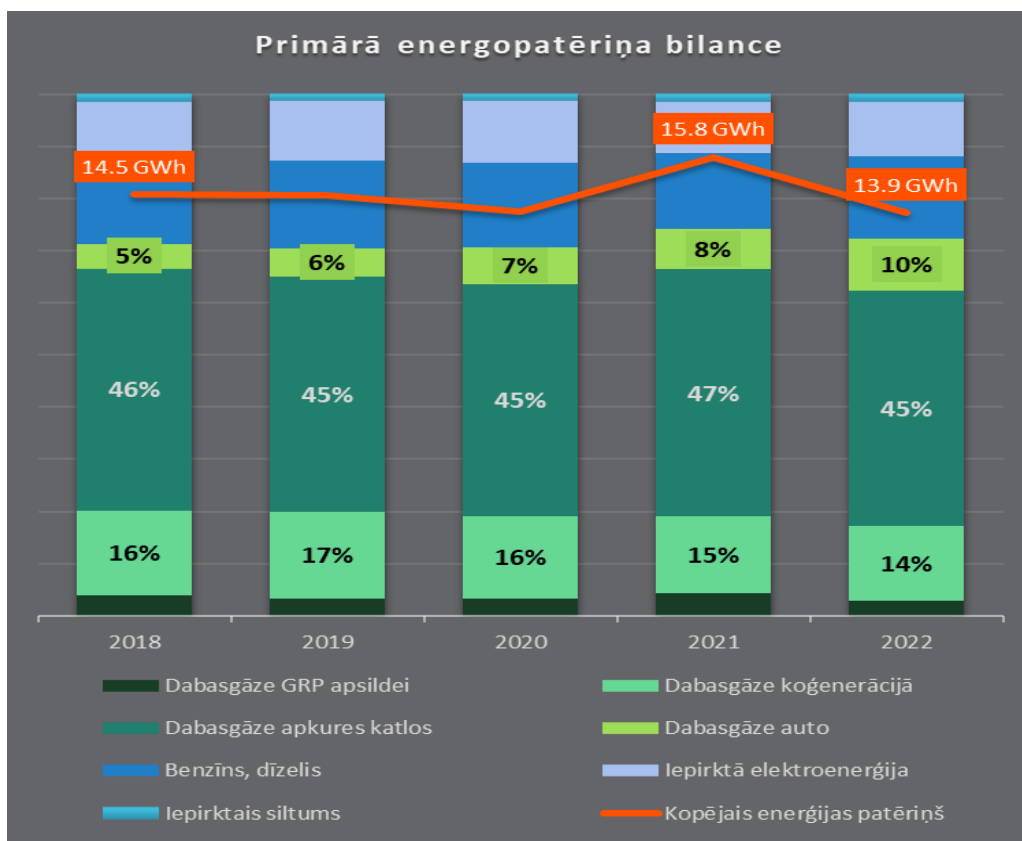
Koncerns redz dabasgāzi kā resursu zaļai un finansiāli efektīvai saimniekošanai, tādēļ mērķtiecīgi palielina dabasgāzes izmantošanu pašpatēriņam. Dabasgāzes īpatsvars primārā energopatēriņa grozā kopš 2017. gada ir pieaudzis no 64% līdz 72%.

2022. gadā 97% AS "Gasos" patērētā siltuma un 29% AS "Gasos" patērētās elektrības tika saražoti no dabasgāzes pašu spēkiem, savukārt autotransporta patēriņa bilancē dabasgāze veidoja 39% (Wh), kas ir būtisks kāpums, salīdzinot ar 23% 2018. gadā.

Kopumā dabasgāze 2022. gadā veidoja 72% AS "Gasos" primārā energopatēriņa bilancē. Dabasgāzes īpatsvars nedaudz pat samazinājās, salīdzinot ar 2021. gadu, kas ir skaidrojams ar būtiskiem siltumenerģijas taupības pasākumiem, turklāt tieši siltumenerģijas ražošana ir gan energoietilpīga (2018.-2022. gadā vidēji 55% no visa patēriņa), gan gandrīz pilnībā nodrošināta ar dabasgāzi (97%),.

Vienlaikus Koncerns veic ieguldījumus ēku un iekārtu energoefektivitātē, kas savukārt veicina kopējo patēriņa samazināšanos vai efektivitāti. Kopējais enerģijas patēriņš kopš 2018. gada ir samazinājies par 4%, bet salīdzinot ar 2021. gadu par 12%. Tomēr jāņem vērā, ka 2021. gada apkures mēneši bija vidēji aukstākie piecu gadu laikā, kas palielināja siltuma patēriņu

Ņemot vērā, ka 2018. gadā bija līdzīga āra gaisa temperatūra apkures sezonā kā 2022. gadā, var konstatēt, ka it īpaši 2022. gadā veiktie energoresursu taupības pasākumi ir devuši būtisku enerģijas patēriņa samazinājumu.

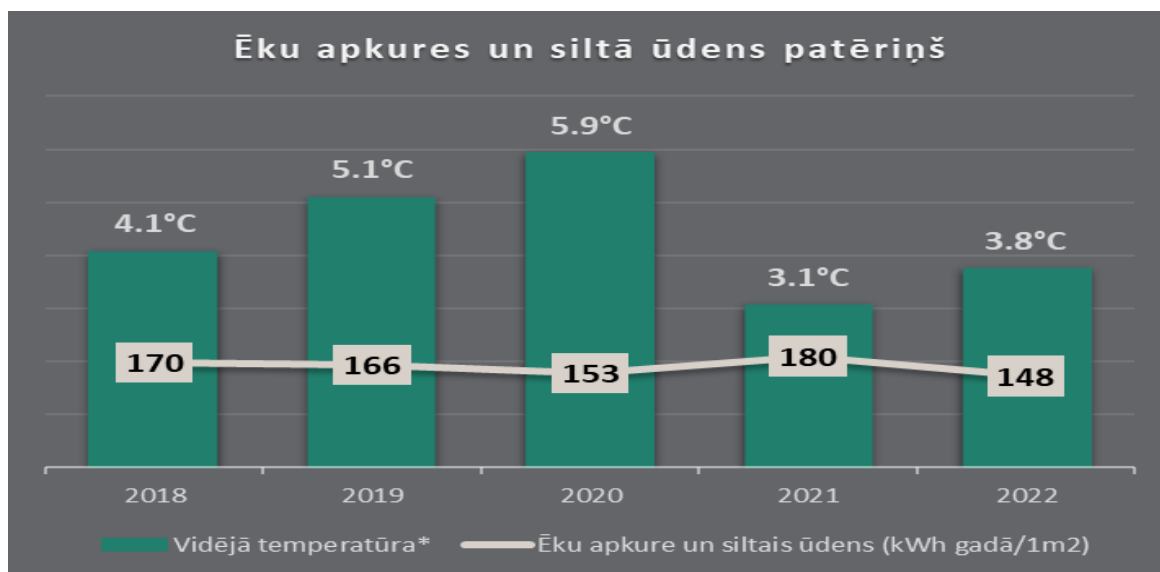

* Salīdzinot ar 2021. gada ziņojumu, ir precizēti dati par autotransportā patērēto degvielas daudzumu 2021. gadā, kas ir koriģējis proporcionālo sadalījumu 2021. gada datos.

ĒKU APKURES UN SILTĀ ŪDENS PATĒRIŅŠ

Ēku apkures un siltā ūdens patēriņā būtiska loma ir siltumenerģijai apkures sezonā. Kopumā dati liecina, ka periodos, kad netiek veiktas būtiskas izmaiņas siltumapgādes parametros, pastāv ļoti spēcīga saistība starp gaisa temperatūru un kopējo patēriņu (mazāka gaisa temperatūra rezultējas lielākā patēriņā).

Ņemot vērā, ka 2022. gada rudenī AS "Gaso" veica virkni energoresursu taupības pasākumu, ievērojami – par 18% samazinājās siltumenerģijas patēriņš.

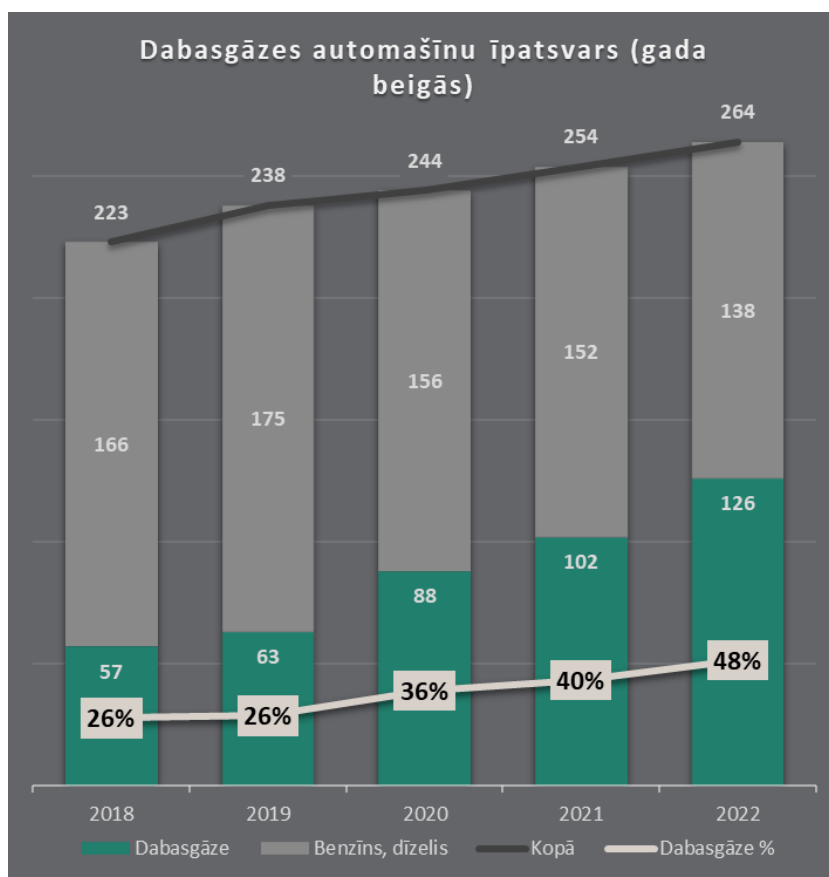
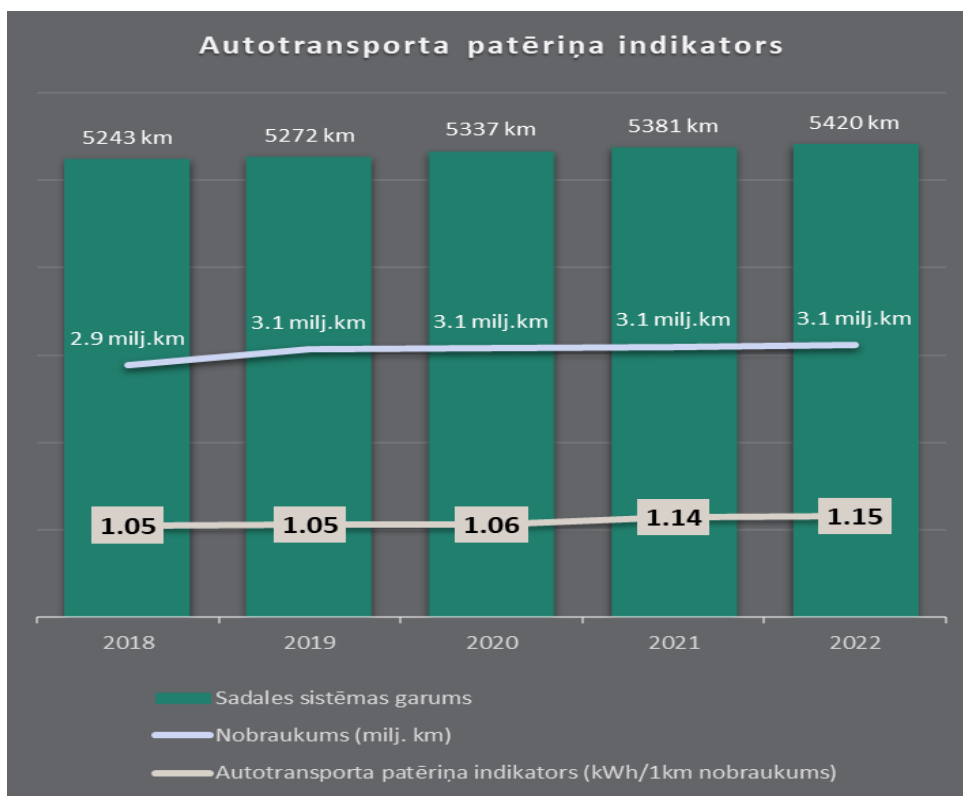

*Vidējā gaisa temperatūra Latvijā apkures sezonā (jan.-mai. un sep.-dec.); avots: Centrālā statistikas ārvalde

AUTOTRANSPORTA PATĒRIŅŠ

Autotransporta patēriņa indikatora pozitīvās izmaiņas 2021. gadā galvenokārt bija saistāmas ar autoparka izmaiņām, iepērkot automašīnas ar mazāka izmēra dzinējiem, piemēram, pārejot no 1,6 l nenzīna dzinējiem uz 1l dabasgāzes dzinējiem, kā rezultātā tiek patērēts mazāks degvielas daudzums uz identisku nobraukumu.

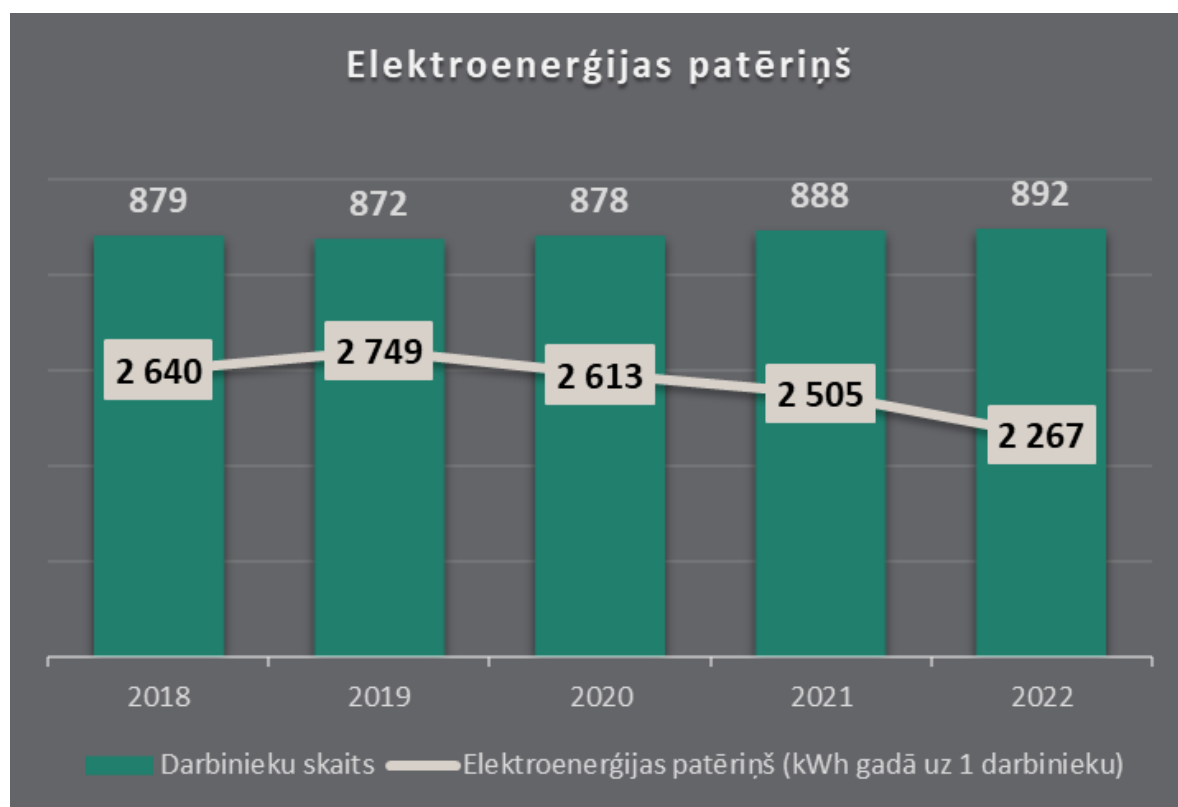
Autotransporta nobraukums un patēriņa indikators saglabājas stabils. Koncerns katru gadu samazina benzīna un dīzeļdegvielas motoru autotransportu, aizvietojo to ar dabasgāzes autotransportu. Šāda aizvietošana nedod enerģijas patēriņa samazinājumu, tomēr dod ieguldījumu citā vides ietekmes jomā – samazinot CO2 emisijas un būtiski samazinot slāpekļa, sēra un daļiņu piesārņojumu.

Kopš 2018. gada ir ievērojami audzis autotransporta ar dabasgāzes dzinējiem skaits (no 57 līdz 126) un proporcija (no 26% līdz 48%). Šādas autoparka izmaiņas dod CO2 emisiju samazinājumu uz katru nobraukto kilometru, salīdzinot ar benzīna un dīzeļdegvielas autotransportu, un dod būtisku slāpekļa, sēra un daļiņu piesārņojuma samazinājumu.

Elektroenerģijas patēriņš uz vienu darbinieku kopš 2018. gada ir samazinājies par 14%, kas ilgākā termiņā ir skaidrojams ar virkni faktoriem (energoefektīvotātes pasākumiem, reorganizāciju, telpu plānošanu u.c.)

2022. gadā tika piedzīvots būtisks kritums, kas saistīts ar papildus veiktajiem energoresursu taupības pasākumiem augstu cenu dēļ.

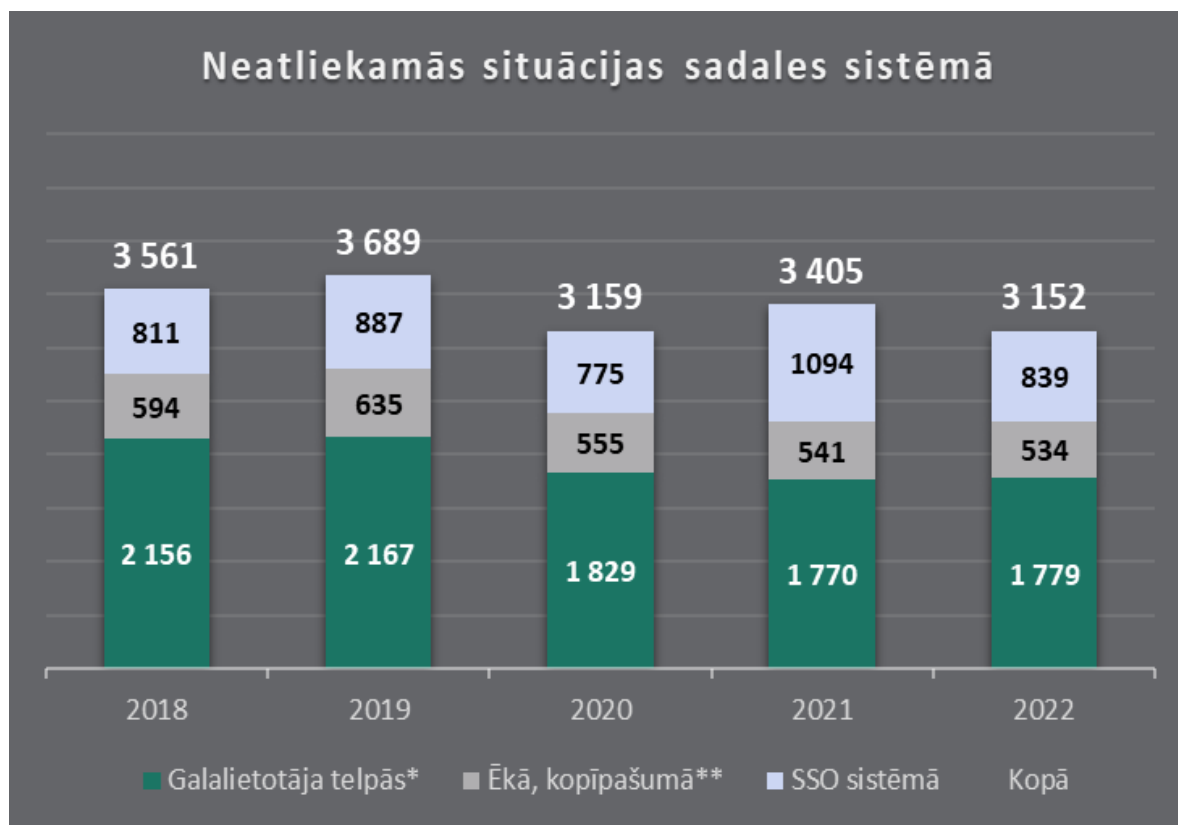

NEATLIEKAMĀS SITUĀCIJAS DABASGĀZES SADALES SISTĒMĀ

Būtiskāko daļu neatliekamo situāciju veido galalietotāju īpašumā esošo iekārtu bojājumi, kur bija novērojams pakāpenisks samazinājums, kas var būt skaidrojams ar pieslēgumu skaita samazināšanos. Līdzīgi ir skaidrojams pakāpeniskais neatliekamo situāciju samazinājums ēku kopīpašumā esošo gāzesvadu kategorijā.

Savukārt neatliekamo situāciju skaits kopīpašumā un SSO sistēmā ir ar augstu mainību neatkarīgi no citiem zināmiem apstākļiem.

Avārijas (neatliekamās situācijas ar nopietnām sekām) kopumā sadales sistēmā notiek ļoti reti.

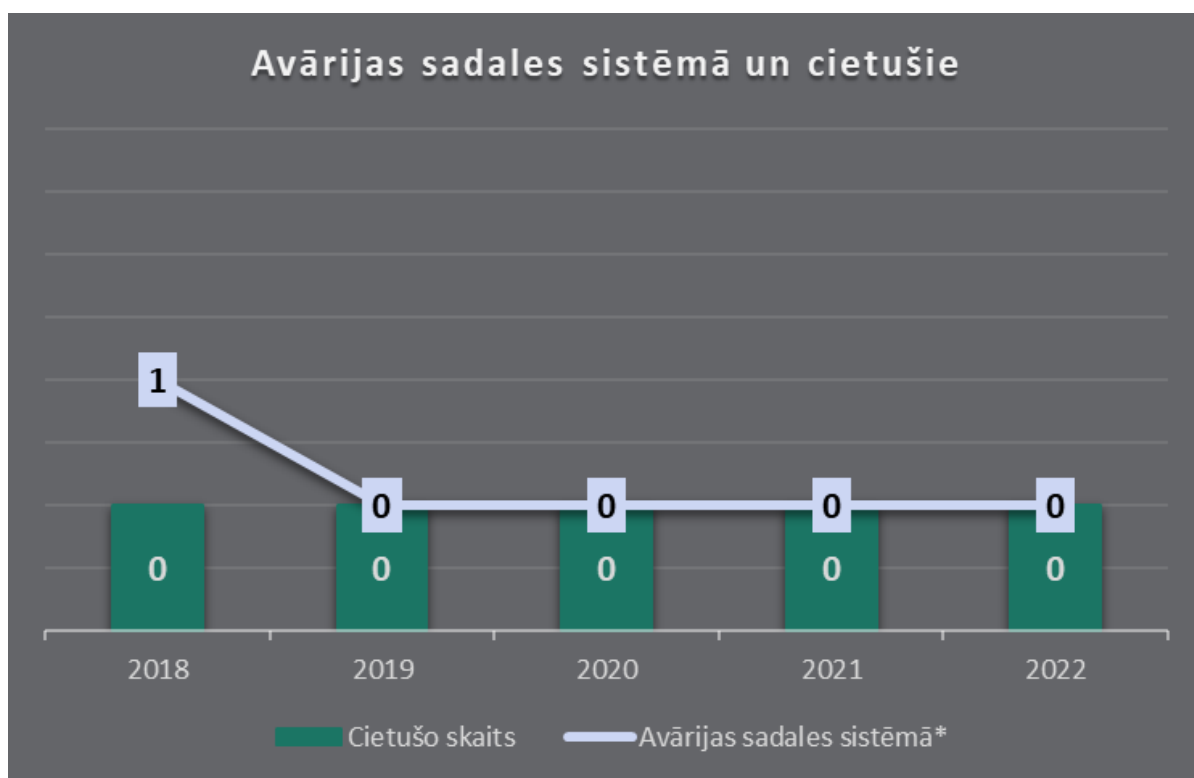

*Ietver iekārtas, par kuru ekspluatāciju ir atbildīgs galalietotājs – dabasgāzes patēriņa skaitītājs, noslēgierīces, dabasgāzes aparatūra un gāzesvadi, kas atrodas galalietotāja telpās

**Ietver fasādes gāzesvadus individuālās un daudzdzīvokļu ēkās, kā arī stāvvadus un iekšējos gāzesvadus līdz skaitītājam daudzdzīvokļu ēkās

AVĀRIJAS SADALES SISTĒMĀ UN CIETUŠIE

Avāriju (neatliekamās situācijas ar nopietnām sekām) kopumā sadales sistēmā ir ļoti maz. No 2019. līdz 2022. gadam Latvijā nebija nevienas neatliekamās situācijas, kas būtu klasificējama kā avārija.

* Ar avārijām tiek saprastas situācijas, kad dabasgāze ir izraisījusi ugunsgrēku, sprādzienu, kad ir bijuši būtiski piegādes pārtraukumi, būtisks kaitējums videi, kad sagāzējums telpās ir pārsniedzis sprādzienbīstamības apakšējo robežu vai kad avārijas rezultātā ir cietuši cilvēki.

INCIDENTI AR BĪSTAMAJIEM ATKRITUMIEM

Pārskata periodā, veicot augstspiediena noslēgierīces nomaiņu, dabasgāzes sadales sistēmas cauruļvadā tika konstatētas naftas produktus saturošas nogulsnes (23m³), kuras tika utilizētas. Citu incidentu ar bīstamajiem atkritumiem nav bijis.

PRETKORUPCIJA

Princips 10 Uzņēmumam ir jāveic pasākumi pret visām korupcijas formām, tai skaitā pret izspiešanu un kukuļdošanu.

UZŅĒMUMA KULTŪRA, PROCEDŪRAS UN PASĀKUMI

POLITIKA UN RISKI

Atbilstība normatīvo aktu prasībām ir viens no Koncerna korporatīvās pārvaldības stūrakmeņiem, tajā skaitā aptverot prasību, kas vērstas pret korupciju, īstenošanu Koncernā. Koncerns neiesaistās kukuļošā vai komerciālā uzpirkšanā, pilnībā tādus nosoda un pauž aktīvu pozīciju klientiem, sadarbības partneriem un darbiniekiem ar šī ziņojuma un Darbinieku ētikas kodeksa un Uzņēmējdarbības ētikas kodeksa starpniecību. Minētajos kodeksos iestrādātie ētikas principi ir saistoši ne vien visiem Koncerna darbiniekiem, bet, ciktāl tas ir iespējams, Koncerns aicina sadarbības partnerus ievērot līdzvērtīgus ētikas principus.

Iepirkumu jomā attiecībā uz mājsaimniecību saistītajiem lietotājiem AS "Latvijas Gāze" un AS "Gasol" ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji un attiecībā uz piegādātāju izvēli piemēro iepirkumu procedūras saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma prasībām, ja paredzamā līgumcena pārsniedz Ministru kabineta noteiktās līgumcenu robežvērtības. Savukārt citās situācijās attiecībā uz preču un pakalpojumu piegādēm, kur paredzamā līgumcena nesniedzas līdz šīm robežvērtībām, tiek piemērots uzņēmumu iekšējais normatīvais regulējums, kas nosaka detalizētu kārtību, kādā tiek izvēlēts piegādātājs, nodrošinot attiecīgā procesa caurskatāmību.

Koncerna vispārējā pieeja paredz starpnieku kompāniju pakalpojumu neizmantošanu gadījumos, kad Koncernam ir attiecīgā kompetence. Savukārt aģentu un konsultantu palīdzība tiek izmantota skaidriem mērķiem, kas ir definēti savstarpēji noslēgtos līgumos (parādu piedziņa u.tml.).

Tiek piemērots iekšējais normatīvais regulējums, kas paredz vairāku cilvēku iesaisti lēmumu pieņemšanā, tādējādi samazinot korupcijas riskus iepirkumos jeb piegādātāja izvēlē un pakalpojumu sniegšanas jomā. AS "Gasol" kā pašreiz vienīgais dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojumu sniedzējs apzinās riskus, kas ir saistīti ar lēmumiem attiecībā uz klientiem nepieciešamās infrastruktūras izbūvi, atļauju došanu u.tml.

Kopumā potenciālie komerciālās uzpirkšanas riski ir identificējami divās jomās – sniegtajos pakalpojumos un iepirkumos. Attiecībā uz dabasgāzes sadales pakalpojumu jomu un dabasgāzes tirdzniecību mājsaimniecībām ir jāņem vērā apstākļi, ka šie pakalpojumi no valsts puses ir pilnībā regulēti, t.sk. nosakot vienotus pakalpojumu tarifus. Līdz ar to pastāv ļoti zemi riski saistībā ar kruptīviem darījumiem šo pakalpojumu sniegšanas jomā.

Vienlaikus pastāv riski dabasgāzes sadales sistēmas tehnisko pakalpojumu sniegšanā, tomēr arī šajā jomā būtiskos lēmumos nav vienpersonisku lēmumu, ir

konkrētas pakalpojumu sniegšanas un izmaksu noteikšanas procedūras un dokumentācija, un pastāv iekšējie kontroles mehānismi. Lai nepieļautu negodprātīgu piegādātāju izvēli iepirkumos, kas varētu atstāt negatīvas sekas uz uzņēmuma reputāciju, efektivitāti un pakalpojumu cenām, iepirkumu joma vienmēr ir bijusi detalizēti regulēta, paredzot caurskatāmu piegādātāja izvēles, lēmuma pieņemšanas, līguma slēgšanas un izpildes kontroles procesu. Attiecīgi, uzņēmumā ieviestie pasākumi ievērojami samazina komerciālās uzpirkšanas riskus.

PASĀKUMI

Ir ieviestas konkrētas iekšējās procedūras un prasības, kas būtiski samazina kukuļošanas un komerciālās uzpirkšanas riskus. Labas korporatīvās pārvaldības ietvaros tiek īstenotas īpašas rūpes par to, lai jebkurā saimnieciskās darbības izpausmē tiktu novērsta kukuļošanas vai komerciālās uzpirkšanas iespēja, gan attiecībā uz sniegtajiem, gan saņemtajiem pakalpojumiem.

Saskaņā ar AS "Latvijas Gāze" statūtiem uzņēmumu pārstāv valdes priekšsēdētājs vai vismaz divi valdes locekļi kopā. Savukārt AS "Gasol" valdes locekļiem pārstāvības tiesības ir tikai vismaz diviem kopā.

AS "Gasol" ir izveidotas un darbojas pastāvīgas un *ad hoc* iepirkumu komisijas. Iepirkumu atklātos konkursus publicē uzņēmuma interneta mājaslapā un iepirkumu uzraudzības biroja sistēmā. Ir uzsākts lietot ārpuspakalpojuma elektronisko iepirkumu sistēmu MARCELL, to izmantojot lielākajai daļai iepirkumu. Sistēmas izmantošana nodrošina gan iepirkumu papildus caurspīdīgumu, gan konkursa etapu un informācijas aprites elektronisko kontroli, samazinot riskus nelikumīgi iejaukties iepirkuma procesos.

Koncerna ietvaros ietilpstošajiem uzņēmumiem ir izstrādātas līgumu izstrādāšanas, slēgšanas, izpildes, kontroles un glabāšanas kārtība. 2021. gadā AS "Gasol" ir izstrādāta un apstiprināta iepirkumu organizēšanas kārtība.

Lai nodrošinātu Koncerna darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām un mazinātu neatbilstības risku iestāšanās varbūtību, tiek atvēlēti gan finanšu, gan cilvēkresursi. Koncerns regulāri un aktīvi seko līdzi tiesību aktu izmaiņām, izmantojot sabiedrības līdzdalības iespējas normatīvo aktu sagatavošanas procesos, piedalās publiskajās apspriedēs un sadarbojas ar atbildīgajām institūcijām. Koncerns aktīvi piedalās abu lielāko Latvijas uzņēmēju organizāciju - Latvijas Darba devēju konfederācijas un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras - darbā. Tiek izstrādāti un uzturēti arī iekšējie normatīvie dokumenti darbības atbilstības nodrošināšanai.

AS "Latvijas Gāze" kā publiskā apgrozībā esošu akciju emitentam ir saistoši, un tas strikti ievēro virkni nosacījumu attiecībā uz korporatīvās pārvaldības caurspīdīgumu un atklātumu, un iekšējās informācijas apriti un publiskošanu.

Nemot vērā Latvijā pastiprināti pievērsto uzmanību globālo ekonomisko sankciju ievērošanas un naudas atmazgāšanas novēršanas jomai, Koncerns ir normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atklājis informāciju par patiesā labuma guvējiem, kā arī novērtējis sankciju un naudas atmazgāšanas riskus un izstrādājis *Sankciju Riska*

politiku, kā arī veicis Sankciju Riska novērtējumu, dokumentējot starptautisku un nacionālu sankciju risku novērtējumu. AS "Latvijas Gāze" kā uzņēmumu, kura akcijas tiek kotētas biržā (finanšu tirgus dalībnieku), sankciju kontroles jomā uzrauga Latvijas Banka.

AS "Latvijas Gāze" ir apstiprināta atjaunotā vispārējā *Risku pārvaldības politika*, ar mērķi – atbalstīt Sabiedrības Padomi, Valdi, struktūrvienību vadītājus un darbiniekus efektīvas risku pārvaldības sistēmas darbībā, kurā kā uzņēmumam būtiski ir definēti dažādi stratēģiskie, operatīvās darbības un atbilstības riski un ir atrunātas konkrētas pakalpojumu sniegšanas un izmaksu noteikšanas procedūras un dokumentācija, un izveidoti iekšējās kontroles mehānismi, kā šos riskus identificēt un pārvaldīt.

Koncernā ir ieviests trauksmes celšanas mehānisms, tādējādi, dodot iespēju ikvienam, nebaidoties par identifikācijas draudiem, ziņot par iespējamiem atbilstības pārkāpumiem.

DARBĪBAS INDIKATORI

PĀRKĀPUMI

2022. gadā ir saņemta viena sūdzība par iespējamu korupciju dabasgāzes lietotājam sniegtajos tehniskajos pakalpojumos gazificētajā objektā. Persona, par kuru tika saņemta sūdzība, neturpina darbu AS "Gasol". Pret AS "Latvijas Gāze" un/vai AS "Gasol" nav 2022. gadā izskatītu vai šobrīd izskatīšanā esošu lietu par darbībām, kas vērstas pret konkurenci vai tās ierobežošanu.